

Lupp 2022

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken

Ludvika

ENKÄTFABRIKEN

LUDVIKA
KOMMUN

“Lyssna och fråga unga”

– Kille, gymnasiet

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
Bakgrund och syfte	6
A. Bakgrundsfrågor	8
B. Fritid	12
C. Skola	25
D. Politik och samhälle	39
E. Trygghet	53
F. Hälsa	62
G. Arbete	78
H. Framtid	82
Referenslista	93

Innehållet i rapporten är färgkodat!

Hitta den del du vill läsa genom att titta på färgen i avsnittets kant.

Sammanfattning

Att ha kunskap om unga och deras livsvillkor är en viktig förutsättning för kommunernas arbete i alla förvaltningar och områden. Både barnkonventionen som nu är lag och Sveriges ungdomspolitik betonar vikten av att alla beslut som tas, som på något sätt rör barn och unga, alltid ska utgå från ett barn- och ungdomsperspektiv. I Sverige beslutade riksdagen år 2014 om en ny ungdomspolitik. Sveriges ungdomspolitiska mål är att alla ungdomar (mellan 13 och 25 år) ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. Alla beslut som tas och insatser som genomförs rörande unga ska utgå från dessa mål. I det ungdomspolitiska handlingsprogrammet togs även tre prioriterade områden fram: ungdomars inflytande, egen försörjning och psykisk hälsa. En viss modifiering har gjorts sedan dess, och de nuvarande prioriterade områdena är: ungas etablering i arbets- och samhällslivet, ungas makt och delaktighet samt ungas fritid, organisering och välmående.

Vi rekommenderar att man läser hela rapporten för att få en mer heltäckande bild av ungdomarnas livsvillkor i Ludvika kommun. Några korta sammanfattade reflektioner presenteras dock här i några utvalda områden.

Fritiden i Ludvika

- Majoriteten av ungdomarna i Ludvika är nöjda med sin fritid. Tjejerna är liksom år 2020 mindre nöjda än vad killarna är. Killarna svarar även i högre grad än tjejerna att det finns väldigt eller ganska mycket att göra på fritiden.
- Precis som förra året är gymnasieungdomarna mindre nöjda med utbudet av fritidsaktiviteter än vad högstadieungdomarna är. Jämfört med rikssnittet är ungdomarna i Ludvika, framför allt i gymnasiet, mindre nöjda med utbudet av fritidsaktiviteter. Andelen som svarar att de saknar fritidsaktiviteter där de bor i Ludvika har dock minskat sedan år 2021 och är på en lägre nivå än rikssnittet för högstadiet.
- Tjejer och killar är ute i naturen i ungefär lika stor grad, men killar tränar/idrottar i något högre grad än tjejer. Vad gäller data-, online-, eller tv-spel gör killar detta i klart högre grad än tjejer. Tjejer svarar däremot i högre grad att de läser, lyssnar på ljudböcker/poddar, håller på med foto/film, skapar innehåll för sociala medier, tecknar/målar och gör andra kreativa saker. Det finns även skillnader när det kommer till var ungdomarna brukar träffas. Bland annat träffas tjejer i högre grad hemma hos varandra, medan killar i högre grad träffas utomhus, på internet och i samband med idrott.

Skola

- En hög andel av ungdomarna i Ludvika svarar att de är nöjda med skolan totalt sett. Tjejer, framför allt i gymnasiet, är dock mindre nöjda än killarna. En hög andel är också nöjda med centrala aspekter som undervisningen och lärarna.
- Det framgår också att högstadieungdomarna i Ludvika är mindre nöjda än gymnasieungdomarna med flera skolaspekter. Skillnaden är störst avseende skolbiblioteket och skolmaten. Högstadietjejerna är mindre nöjda än övriga med elevhälsan. Högstadieungdomarna är även mindre nöjda med skolbiblioteket och skolmaten jämfört med rikssnittet. Gymnasieungdomarna i Ludvika är däremot mer nöjda med skolmaten jämfört med rikssnittet.
- Högstadieungdomarna i Ludvika svarar i högre grad än gymnasieungdomarna att mobbning, våld och rasism förekommer på skolan. Andelen gymnasieungdomar som instämmer i att problemen förekommer har dock ökat något sedan år 2021. I högstadiet har andelen som uppger att mobbning förekommer ökat.

Delaktighet och inflytande

- 26 % av högstadieungdomarna och 33 % av gymnasieungdomarna svarar att de vill vara med och påverka i kommunen. Högstadietjejerna vill påverka i lägre grad än övriga grupper. Andelen tjejer totalt sett som vill påverka har även minskat jämfört med år 2021, och till skillnad från år tidigare år syns ingen större skillnad mellan andelen tjejer och killar som vill vara med och påverka.
- Det vanligaste sättet ungdomarna engagerar sig på är genom att diskutera samhällsfrågor/politik med vänner eller familj, följt av att gilla/dela inlägg om samhällsfrågor eller politik på internet.
- Unga i Ludvika har ett relativt högt förtroende för vuxna i allmänhet (61–62 %). Det är dock lägre än rikssnittet. Förtroendet för politiker är lägre (34-45 %). Högstadiekillar är den grupp som i högst grad har förtroende för både vuxna och politiker. Förtroendet för politiker totalt sett har även ökat något sedan år 2021.
- Andelen ungdomar som ser sig ha möjligheter att föra fram sina åsikter till dem som bestämmer i kommunen har minskat sedan år 2021, speciellt bland killar. Högstadiekillar anser dock i högst grad att de har möjlighet att föra fram sina åsikter.

Trygghet och utsatthet

- En stor majoritet av ungdomarna är oftast eller alltid trygga på olika platser i kommunen. Tryggheten är dock lägre på stan/i centrum och i kollektivtrafiken, främst bland tjejer. Tryggheten på ungdomens hus/fritidsgård eller liknande är lägre bland gymnasieungdomarna än högstadieungdomarna. Jämfört med rikssnittet känner sig gymnasieungdomarna i Ludvika mindre trygga i stan/i centrum, i kollektivtrafiken och på ungdomens hus/fritidsgård eller liknande.
- Vad gäller utsatthet för mobbning har 26 % av högstadieungdomarna och 18 % av gymnasieungdomarna utsatts de senaste sex månaderna. Tjejer i högstadiet har utsatts i högst grad. Jämfört med år 2021 har andelen som utsatts minskat, både bland killar och bland tjejer.

Ungas hälsa i Ludvika

- Totalt svarar 62 % av högstadieungdomarna och 56 % av gymnasieungdomarna i Ludvika att de mår mycket eller ganska bra. Tjejer mår sämre än vad killar gör. Andelen tjejer som mår bra har även minskat över tid och könsskillnaden i frågan har därmed ökat sedan år 2021.
- Tjejer svarar även i högre grad än killar att de har regelbundna psykiska och somatiska besvär. Exempelvis uppger 67 % av gymnasietjejerna och 58 % av högstadietjejerna att de känner sig stressade flera gånger i veckan eller oftare. Motsvarande andel bland killarna är 17–29 %. Andelen killar som känner sig stressade har även minskat jämfört med 2021, medan tjejer känner sig stressade i liknande utsträckning.
- När det kommer till vad ungdomarna själva tror att deras besvär beror på uppger majoriteten att det beror på skolarbete. Tjejer uppger detta som skäl i särskilt hög grad, 55-67 %, jämfört med 34-35 % av killarna.

Bakgrund och syfte

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors Lupp-undersökning har år 2022 genomförts i Ludvika på högstadiet samt i gymnasiet. Undersökningen genomfördes under hösten 2022 och insamlingen gjordes genom en webbenkät på skolorna. Insamlingen har skötts av kommunen och analys samt sammanställning har gjorts av Enkätfabriken på uppdrag av Ludvika.

Lupp står för lokal uppföljning av ungdomspolitiken och startades av MUCF år 2001. Lupp är en enkät som ska ge kommuner, stadsdelar eller regioner kunskap om ungas situation. MUCF erbjuder enkäten för att stötta kommuner i utvecklingen av ungdomspolitiken. Meningen är att beslut som berör unga i kommuner ska bygga på aktuell kunskap om ungas situation, erfarenheter och åsikter. Lupp-enkäten erbjuds inom tre åldersgrupper: högstadiet 13-16 år, gymnasiet 16-19 år och unga vuxna 19-25 år.

Svarsfrekvens

I årets undersökning har 218 av 284 elever på högstadiet i Ludvika svarat på enkäten, vilket ger en svarsfrekvens om 77 %. 260 av 365 gymnasieelever har svarat på enkäten år 2022. Svarsfrekvensen för gymnasiet är 71 %.

*Svarsfrekvensen
är 77% på
högstadiet och
71% på gymnasiet*

I den här typen av skolundersökningar beror bortfallet ofta på att hela klasser inte har haft möjlighet att delta i enkäten eller att elever varit sjuka.

Skolorna i Ludvika som deltog var: Kyrkskolan, Lorensbergskolan, Smedenskolan, Malmenskolan, Högbergskolan och Hitachigymnasiet.

Bortfallsanalys

För vissa frågor finns det internt bortfall, det vill säga att ungdomar på grund av olika anledningar valt att inte besvara en viss fråga i enkäten. Det rör sig oftast om några få procent, men varierar något mellan frågorna. Det kan exempelvis bero på att elever bedömt en fråga som irrelevant eller att det har rört sig om känsliga frågor. Detta är dock vanligt förekommande i undersökningar likt denna.

Analys

Enkätfabriken har analyserat och sammanställt resultaten för att i denna rapport ge en bild av ungdomarnas upplevelser. Rapporten innefattar först och främst statistik uppdelat på ålder samt kön. Jämförelser, inte bara för kön utan även med avseende på andra faktorer, möjliggör en större förståelse för huruvida alla ungdomar har lika villkor och möjligheter i samhället. Denna kunskap är viktig för att kunna arbeta vidare med förändring och för att anpassa insatserna. Observera att nedbrytningar endast redovisas om minst 10 personer har svarat i den aktuella gruppen.

Jämförelser görs även över tid, med Lupp-resultatet i Ludvika år 2020 och 2021. Dessa

jämförelser görs i utvalda frågor.

I enkäten finns en fråga om respondenternas könsidentitet. Utöver alternativen kille och tjej fanns även alternativet "annan könsidentitet". Att vi endast redovisar skillnader mellan de som identifierar sig som killar eller tjejer beror på att de som svarat "annan könsidentitet" är väldigt få till antalet.

Jämförelser med rikssnitt för Lupp 2022

I den löpande texten samt i tabeller berörs även jämförelser med rikssnittet för Lupp (de kommuner som genomfört Lupp år 2022). Rikssnittet är dock inget nationellt snitt för alla kommuner, utan innefattar endast de kommuner som deltog i Lupp år 2022. Trots att en sådan jämförelse har vissa brister kan det vara fördelaktigt att kunna se kommunens resultat i förhållande till en större kontext.

I rapporten tas rikssnittet upp i de utvalda frågor där det anses vara relevant att jämföra resultatet.

Läsanvisningar

Rapporten är indelad tematiskt i de områden som finns i Lupp-enkäten: A. Bakgrundsfrågor, B. Fritid, C. Skola, D. Politik och samhälle E. Trygghet, F. Hälsa, G. Arbete och H. Framtid.

För att göra materialet mer överskådligt tas de mest relevanta jämförelserna och nedbrytningarna fram. Vad som även kan vara viktigt att uppmärksamma är att en del svarsalternativ uteslutits i redovisningen. Detta har gjorts för att göra resultatet mer överskådligt. Observera också att vissa diagram redovisar resultatet totalt eller totalt per kön.

Notera även att maskinella avrundningar kan förekomma i rapporten. Det handlar då om enstaka procent.

A. Bakgrundsfrågor

Frågor om bakgrund och familj

I den första delen ställdes några frågor om ungdomarna och deras familj.

Som det framgår nedan är 51 % av de som besvarat Lupp-enkäten tjejer och 46 % killar. Totalt sett svarar 17 % att de har en långvarig nedsatt funktion eller sjukdom.

I tabell A5 på nästa sida framgår det att bland ungdomarna som svarat är 81 % själva födda i Sverige.

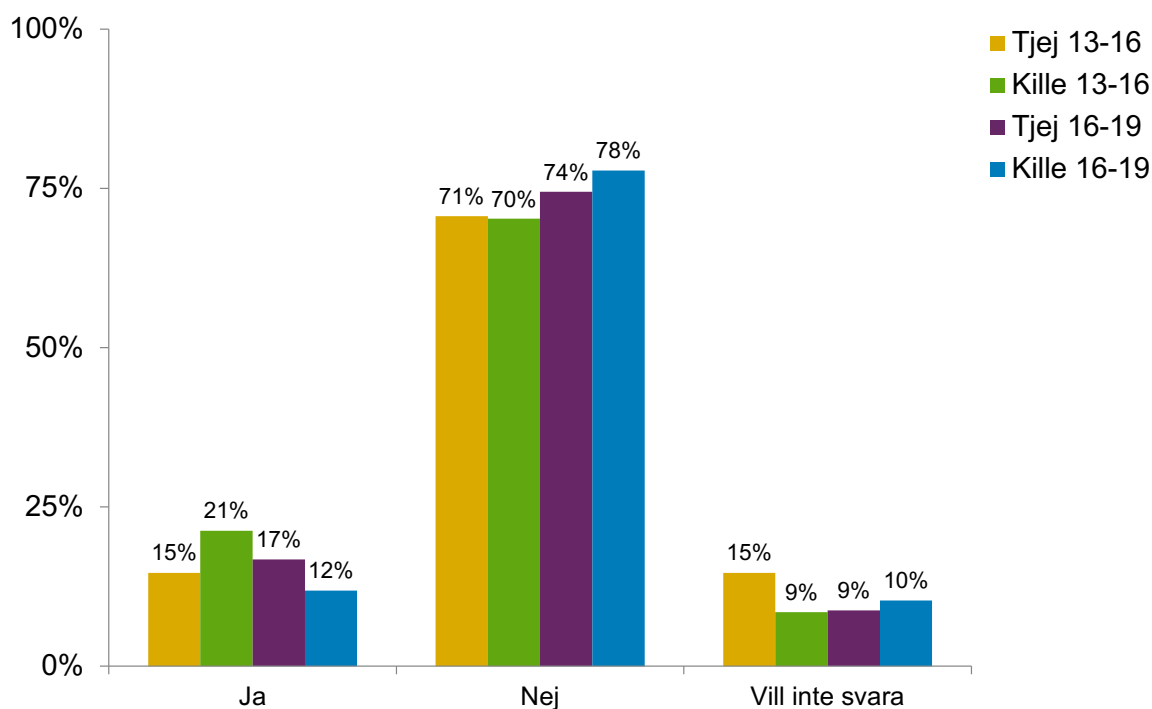
Om de svarande:

*17% totalt har en
långvarig nedsatt
funktion*

*51% tjejer
46% killar
3% annan könstillhörighet*

*79% Heterosexuella
2% Homosexuella
6% Bisexuella
13% Övrigt/annat/
vill ej svara*

A4. Har du någon sjukdom eller någon nedsatt funktion, som inte är tillfällig, och som innebär att du har svårigheter att delta i olika aktiviteter, t.ex. i skolan, med vänner eller på din fritid?

A5. Var är du och dina föräldrar födda?

	Sverige	Norden	Europa	Utanför Europa
Du själv	81%	0%	3%	15%
Förälder a	75%	2%	5%	19%
Förälder b	73%	2%	6%	19%

A5a. Du angav att du inte var född i Sverige. Hur länge har du bott här?

10 år eller längre	29%
4-9 år	47%
0-3 år	24%

A6. Vad gör din/dina föräldrar huvudsakligen?

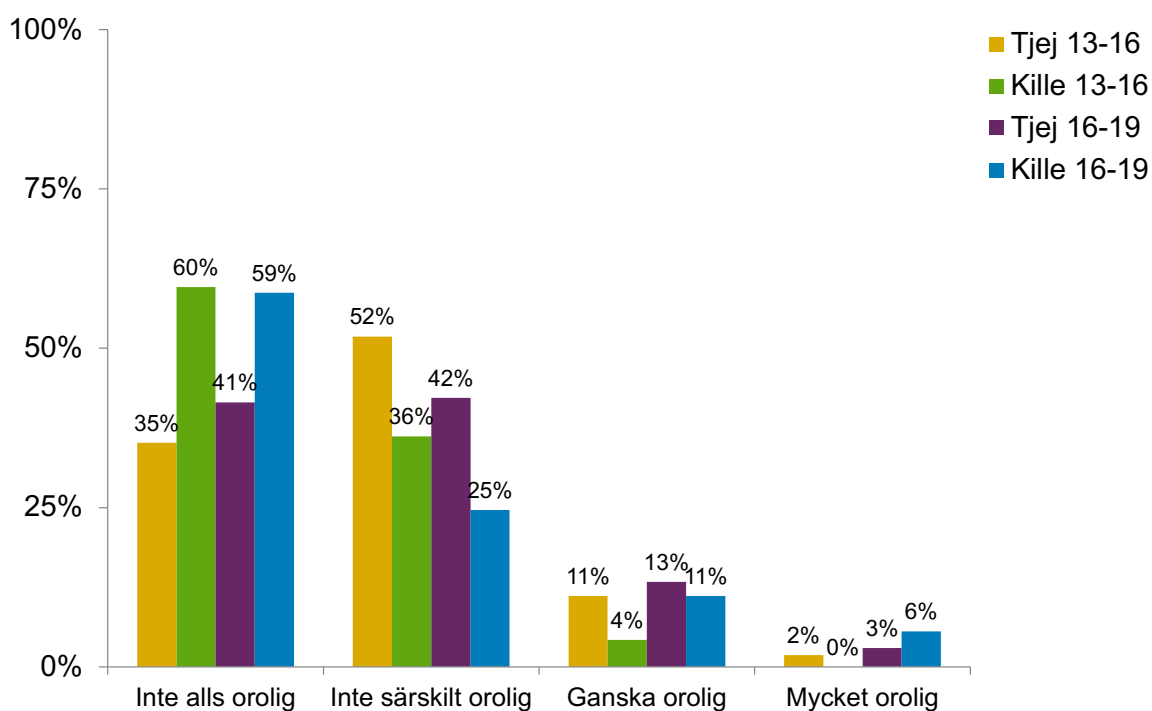
	Förälder a	Förälder b
Arbetar	88%	80%
Studerar	6%	8%
Föräldraledig	1%	1%
Arbetslös	1%	2%
Långtidssjukskriven/sjukpensionär	1%	2%
Ålderspensionär	0%	1%
Annat	2%	4%
Vet inte	1%	4%

Ekonomi

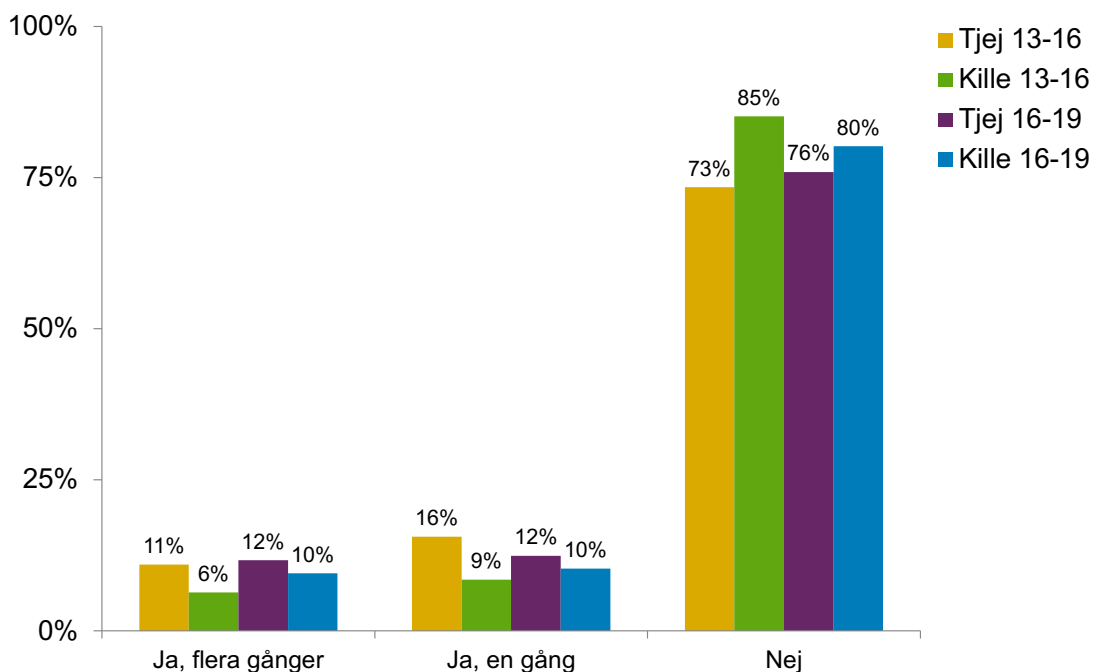
En majoritet av ungdomarna svarar att de inte är oroliga för sina föräldrars ekonomi, se diagram A7. Det är dock mellan 4-17 % som svarar att de är ganska eller mycket oroliga.

Vidare framgår det i diagram A8 att mellan 15-27 % av de unga svarar att det en eller flera gånger hänt att de inte kunnat göra eller köpa något som många andra i deras ålder gör eller köper, för att familjen inte haft råd.

A7. I vilken grad är du orolig för dina föräldrars ekonomi?

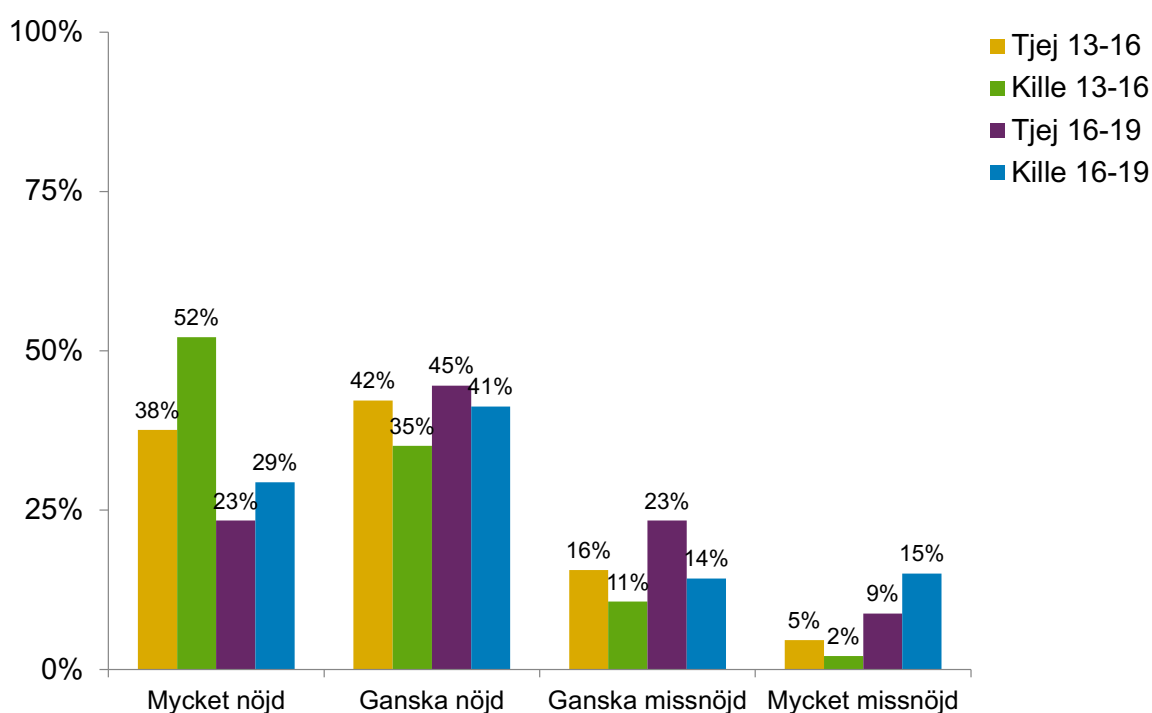

A8. Under de senaste sex månaderna, har det hänt att du inte kunnat göra något eller inte kunnat köpa något som många andra i din ålder gör eller köper för att din familj inte haft råd?

Ungdomarna svarade på en fråga om hur nöjda de är med sin ekonomi. Vad som framgår i diagram A9 är att högstadieungdomarna är mycket nöjda med sin ekonomi i högre grad än gymnasieungdomarna, speciellt högstadiekillarna. Gymnasiekillarna är i högst grad mycket missnöjda med sin ekonomi.

A9. Hur nöjd är du med din ekonomi?

”De kostar för mycket och är för litet utbud på saker att göra”

– Svar på frågan om vilka fritidsaktiviteter som saknas i kommunen

B. Fritid

Inom området fritid ställs frågor om hur ungdomarna uppfattar sin fritid, hur mycket det finns att göra på fritiden i kommunen samt hur ofta de deltar i olika typer av kultur- och fritidssysselsättningar.

Kommunens eller samhällets ansvar när det kommer till ungas fritid handlar dels om att erbjuda ett utbud med många olika möjligheter för olika åldrar och intresseinriktningar och dels om att bevaka tillgängligheten samt se till att ingen utestängs från en stimulerande och meningsfull fritid. Forskning och tidigare studier visar dock att vissa grupper av ungdomar i lägre grad deltar i olika typer av fritidsaktiviteter. Bland annat framgår det att utrikesfödda tjejer, unga med funktionsnedsättning, unga hbtq-personer och unga med begränsade ekonomiska resurser i lägre grad är aktiva i fritidsverksamheter och föreningar.¹

En studie från MUCF år 2020 visar också att det är vanligare att unga utrikesfödda, unga hbtq-personer samt unga tjejer upplever olika hinder att delta i fritidsaktiviteter. I samma studie finner man också att var tredje ung med funktionsnedsättning och var fjärde ung hbtq-person avstår från fritidsaktiviteter av rädsla för att bli dåligt bemötta.²

¹ MUCF 2014: Fokus 14 - Om ungas fritid och organisering

² MUCF 2020: Ungas rätt till en meningsfull fritid – tillgång, trygghet och hinder

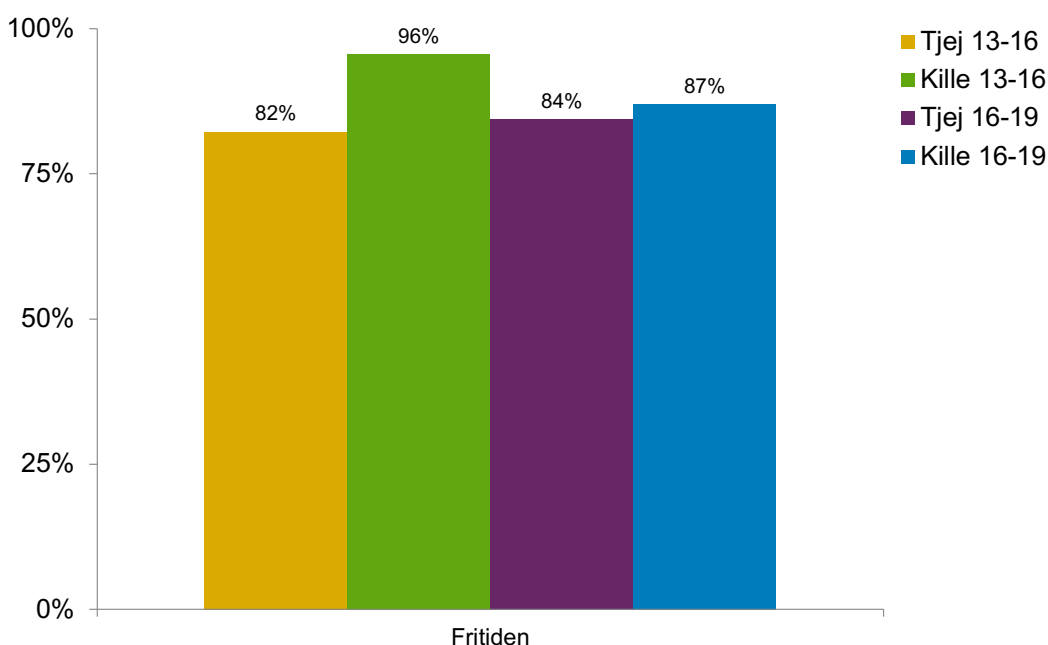
Nöjdhet med fritiden

Inom området fritid ställs frågor om hur ungdomarna uppfattar sin fritid, hur mycket det finns att göra på fritiden i kommunen samt hur ofta de deltar i olika typer av kultur- och fritidssysselsättningar.

I diagram B0 nedan redovisas andelen nöjda med sin fritid i Ludvika. Vad som framgår är att 82-96 % av ungdomarna är nöjda. Killar i högstadiet är i högst grad nöjda, medan tjejer i högstadiet i lägst grad är det.

Jämför man med rikssnittet är högstadie- och gymnasieungdomarna i Ludvika ungefär lika nöjda. Ungdomarna är lika nöjda i år som år 2021, se diagram B0b på följande sida.

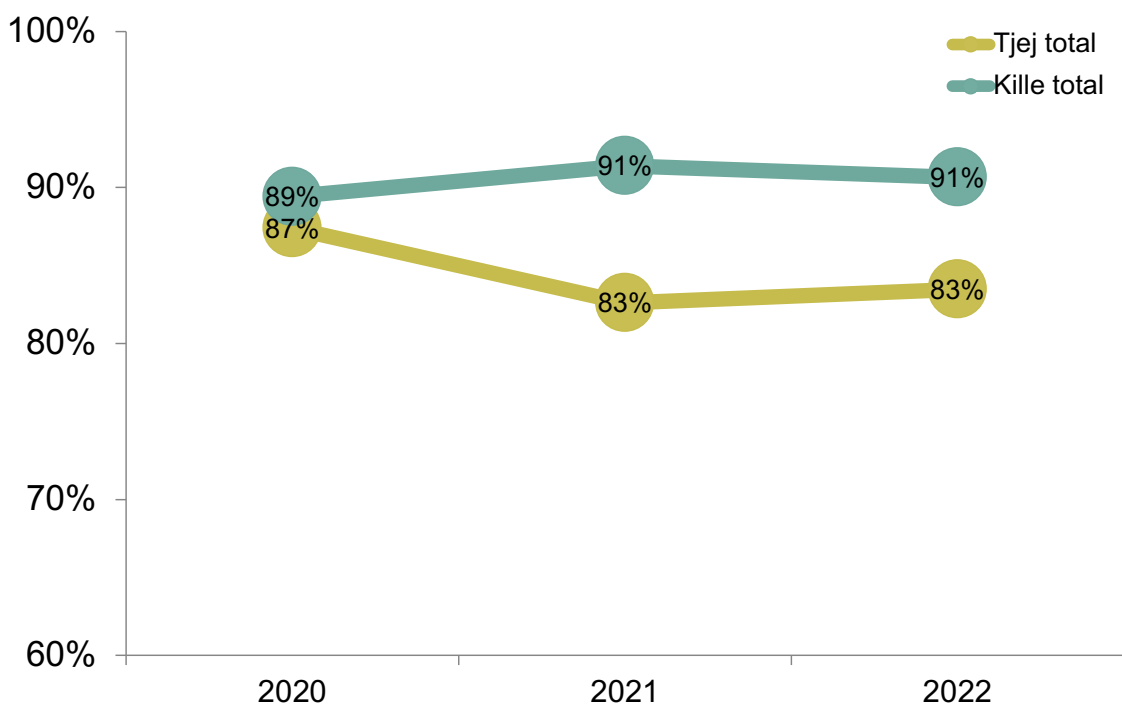
B0. Hur nöjd eller missnöjd är du med ditt liv när det kommer till din fritid? Andel som svarat "mycket nöjd" eller "ganska nöjd"

B0a. Andel nöjda med sin fritid: Jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
88%	89%	85%	87%

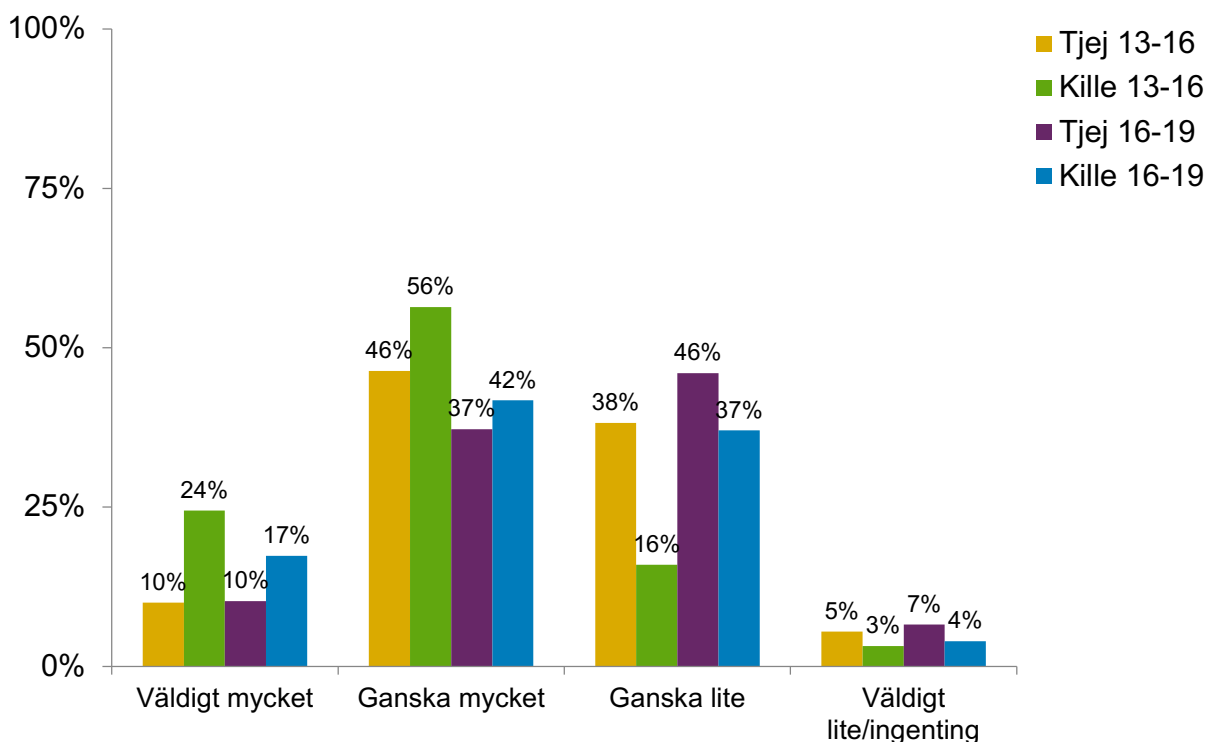
B0b. Andel nöjda med sin fritid: Jämförelse över tid

Utbud av fritidsaktiviteter

När det handlar om utbudet av fritidsaktiviteter i kommunen eller hur mycket det finns att göra så framkommer i diagram B1 att gymnasieungdomarna är mindre nöjda med utbudet än högstadieungdomarna, samt att högstadiekillarna är den absolut nöjdaste gruppen. Gymnasietjejerna är minst nöjda. Totalt 53 % av gymnasietjejerna svarar att det finns ganska lite eller väldigt lite/ingenting att göra. Motsvarande andel bland gymnasiekillarna är 41 %. På högstadiet svarar 43 % av tjejerna och 19 % av killarna att det finns ganska eller väldigt lite/ingenting att göra.

B1. Hur mycket eller lite tycker du att det finns att göra på fritiden?

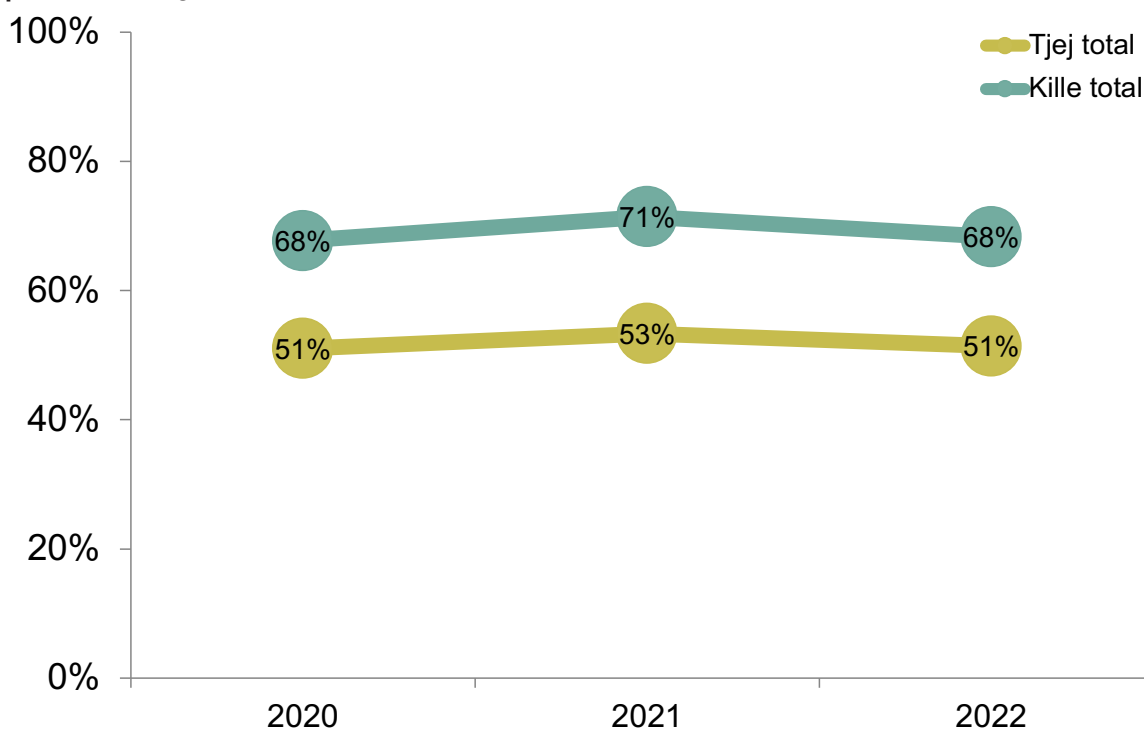

I jämförelse med rikssnittet framgår det att gymnasieungdomarna i Ludvika är mindre nöjda. Även högstadieungdomarna är något mindre nöjda med utbudet av fritidsaktiviteter, se tabell B1a. Jämfört med 2021 tycker ungdomarna i Ludvika att det finns ganska eller väldigt mycket att göra i ungefär samma utsträckning.

B1a. Andel som svarat att det finns "väldigt mycket" eller "ganska mycket" att göra på fritiden: Jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
69%	73%	53%	63%

B1b. Andel som svarat att det finns "väldigt mycket" eller "ganska mycket" att göra på fritiden: Jämförelse över tid

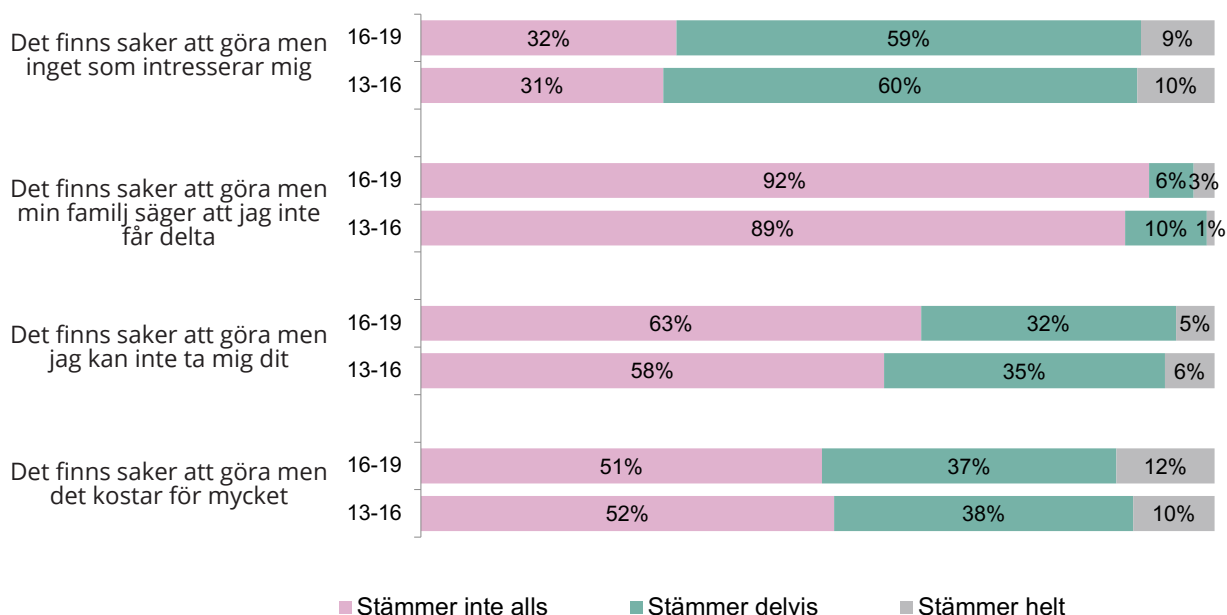

Orsaker till att avstå från fritidsaktiviteter

Ungdomarna fick ta ställning till några påståenden om fritidsutbudet. Som det framgår i diagram B2 på följande sida svarar en relativt hög andel (68 % i gymnasiet och 70 % i högstadiet) att det stämmer helt eller delvis i att det finns saker att göra men inget som intresserar dem. 41 % av högstadieungdomarna och 37 % av gymnasieungdomarna instämmer även i att det finns saker men att de inte kan ta sig dit. 49 % av högstadieungdomarna och 48 % av gymnasieungdomarna instämmer i att det finns saker att göra men att det kostar för mycket.

I jämförelse med rikssnittet framgår att en ungefär lika stor andel högstadieungdomar i Ludvika svarar "Stämmer inte alls" på samtliga påståenden. Även gymnasieungdomarna svarar "Stämmer inte alls" i ungefär lika hög grad som rikssnittet avseende samtliga påståenden. Dock svarar gymnasieungdomarna i Ludvika i något högre grad än rikssnittet att det inte stämmer alls att det finns saker att göra men det kostar för mycket.

B2. Hur stämmer dessa påståenden in på dig?

B2a. Andel som svarat "stämmer inte alls" jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Det finns saker att göra men inget som intresserar mig	31%	36%	32%	36%
Det finns saker att göra men min familj säger att jag inte får delta	89%	85%	92%	90%
Det finns saker att göra men jag kan inte ta mig dit	58%	60%	63%	59%
Det finns saker att göra men det kostar för mycket	52%	55%	51%	46%

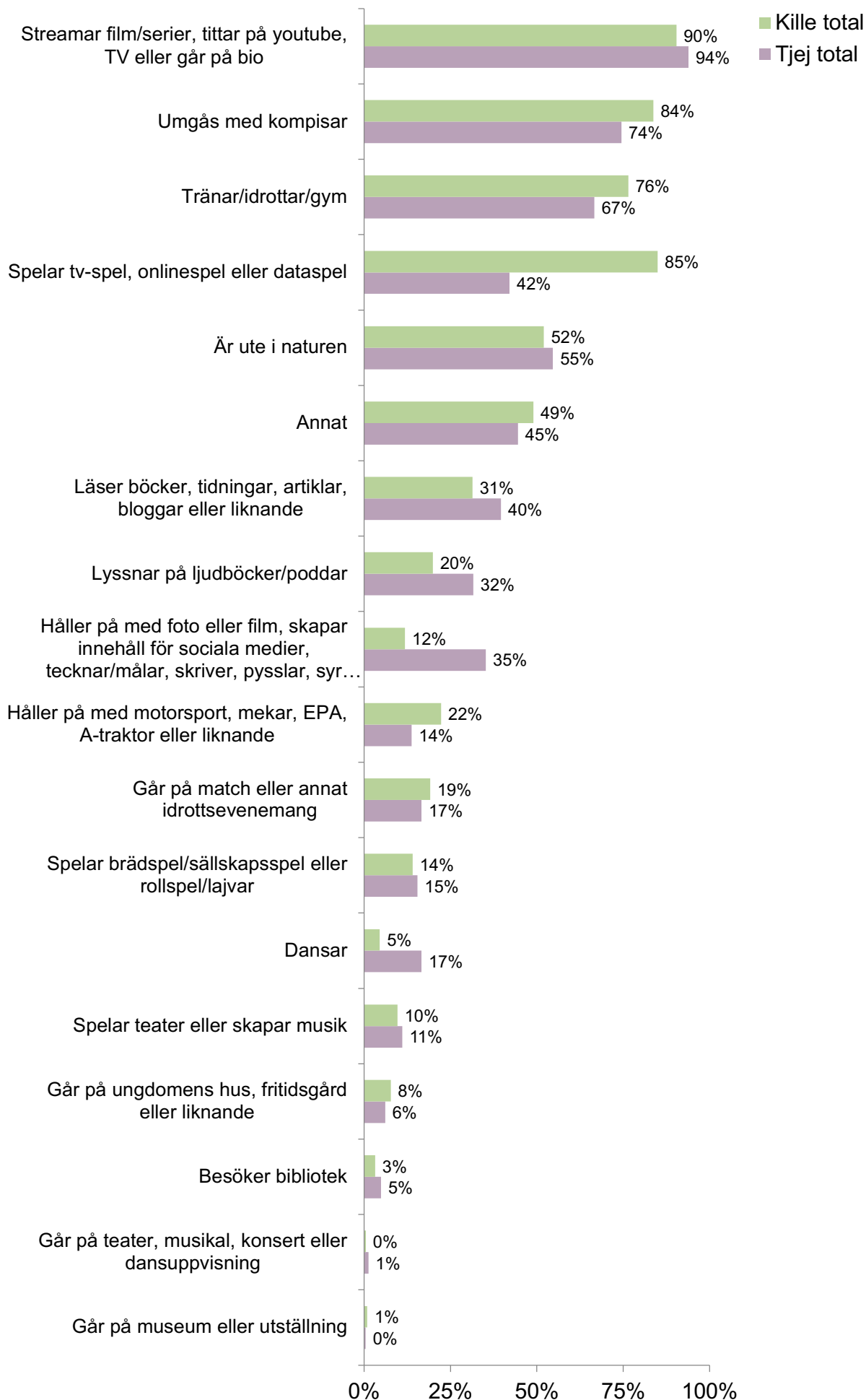
Vad ungdomarna gör och hur ofta

I diagram B3 redovisas vilka aktiviteter ungdomarna regelbundet (minst en gång i veckan) sysselsätter sig med. Vad som framgår är att den vanligaste sysselsättningen bland både killar och tjejer är att streama film/serier, titta på youtube, TV eller gå på bio. Ungdomarna umgås även med kompisar och tränar/idrottar i hög grad. Mer än hälften av både tjejerna och killarna är ute i naturen regelbundet.

85 % av killarna svarar att de spelar tv-spel, onlinespel eller dataspel minst en gång i veckan, motsvarande andel bland tjejerna är 42 %. Tjejer svarar däremot i högre grad än killar att de läser, lyssnar på ljudböcker/poddar, håller på med foto/film, skapar innehåll för sociala medier, tecknar/målar, skriver, pysslar, syr samt dansar i högre grad än vad killar gör.

Resultatet i Ludvika gällande vad ungdomarna gör minst en gång i veckan är i många fall likt rikssnittet för Lupp, se tabell B3a på sida 18. Det som sticker ut mest är att högstadieungdomarna i Ludvika i lägre grad idrottar minst en gång i veckan. Det framgår även att högstadieungdomarna i Ludvika läser i lägre grad. Gymnasieungdomarna svarar i högre grad än rikssnittet att de håller på med motorsport/mekar/EPA eller liknande. Sedan år 2021 har andelen tjejer som håller på med foto/film/sociala medier, tecknar/målar och skriver/pysslar/syr ökat. I övrigt är resultatet likt hur det såg ut år 2021. Killarnas resultat är relativt oförändrat.

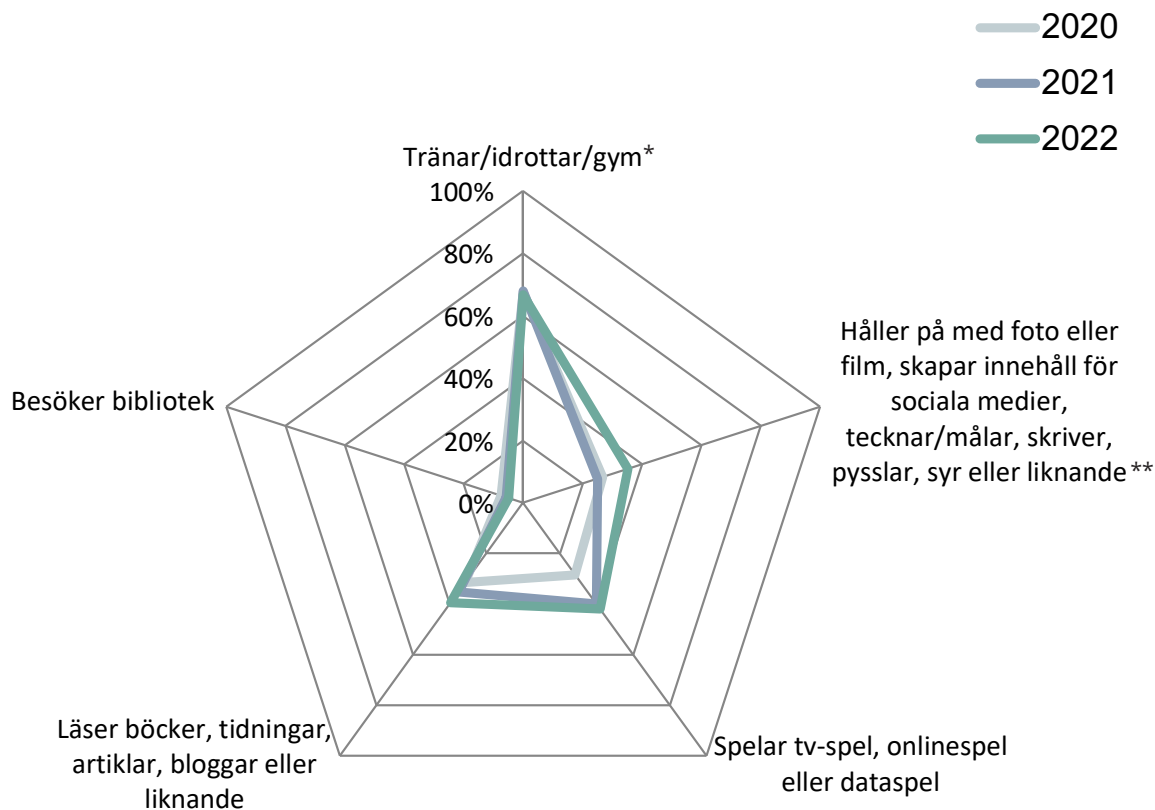
B3. Hur ofta gör du följande saker på din fritid? Andel som svarat "en gång i veckan" eller oftare

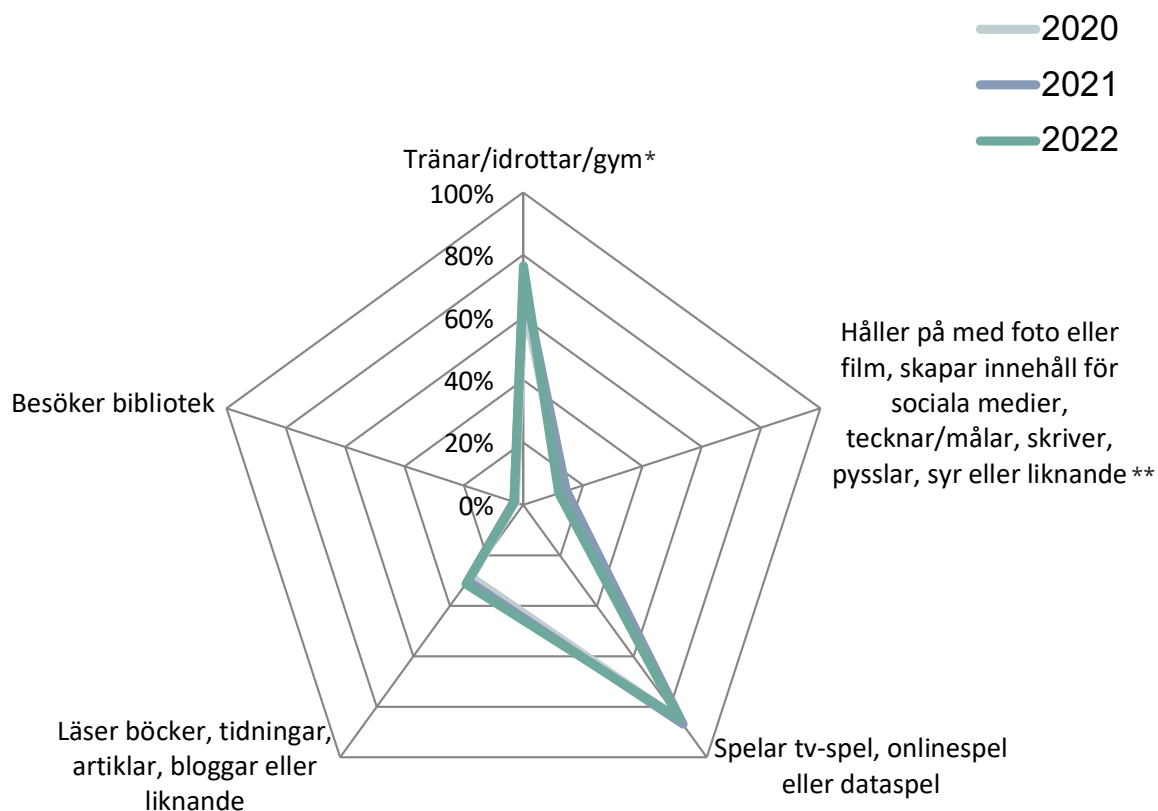
B3a. Fritidsaktiviteter minst en gång i veckan, jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Tränar/idrott/gym	68%	78%	73%	72%
Håller på med foto eller film, skapar innehåll för sociala medier, tecknar/målar, skriver, pysslar, syr eller liknande	34%	29%	18%	22%
Spelar tv-spel, onlinespel eller dataspel	73%	68%	55%	55%
Läser böcker, tidningar, artiklar, bloggar eller liknande	34%	42%	39%	43%
Besöker bibliotek	2%	6%	6%	8%
Är ute i naturen	56%	61%	51%	50%
Går på ungdomens hus, fritidsgård eller liknande	12%	17%	4%	4%
Går på teater, musikal, konsert eller dansuppvisning	1%	2%	0%	1%
Går på museum eller utställning	1%	1%	1%	1%
Går på match eller annat idrottsevenemang	21%	26%	16%	19%
Dansar	13%	16%	11%	11%
Spelar teater eller skapar musik	11%	13%	11%	9%
Spelar brädspel/sällskapsspel eller rollspel/lajvar	15%	19%	15%	13%
Streamar film/serier, tittar på youtube, TV eller går på bio	93%	91%	92%	93%
Lyssnar på ljudböcker/poddar	19%	24%	31%	30%
Håller på med motorsport, mekar, EPA, A-traktor eller liknande	15%	12%	21%	16%
Umgås med kompisar	82%	84%	75%	83%
Annat	56%	57%	40%	44%

B3b. Fritidsaktiviteter minst en gång i veckan, jämförelse över tid, tjej

B3b. Fritidsaktiviteter minst en gång i veckan, jämförelse över tid, kille

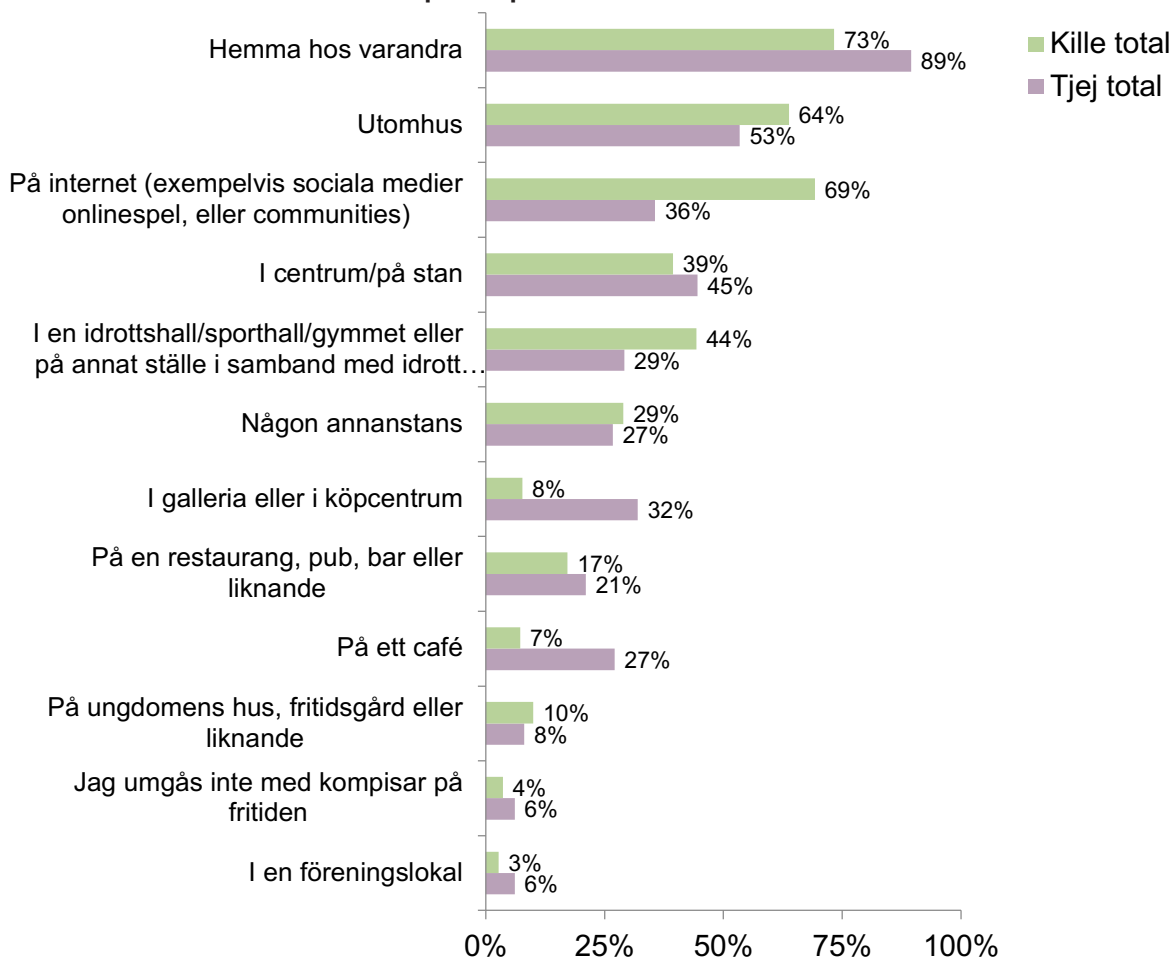
*Före 2022 löd formuleringen "Tränar/idrott/gym".

**Före 2022 löd formuleringen "Håller på med foto, film, tecknar, målar, skriver, pysslar, syr eller liknande".

Var ungdomarna brukar träffas

Gällande var ungdomarna brukar träffa sina kompisar på fritiden är det vanligast att träffas hemma hos varandra. En väldigt hög andel av tjejerna, 89 %, svarar att de brukar träffa sina kompisar hemma hos varandra. Bland killar är motsvarande andel lägre, 73 %. En större andel killar (64 %) än tjejer (53 %) svarar att de brukar träffas utomhus. Killar träffas även i betydligt högre grad än tjejer på internet. 69 % av killarna och 36 % av tjejerna svarar att de brukar göra det. En större andel tjejer än killar träffas däremot på caféer. I övrigt svarar tjejer i högre grad än killar att de brukar träffas i galleria/köpcentrum, medan killar träffas mer i samband med idrott.

B4. När du träffar dina kompisar på fritiden, var brukar ni då vara?

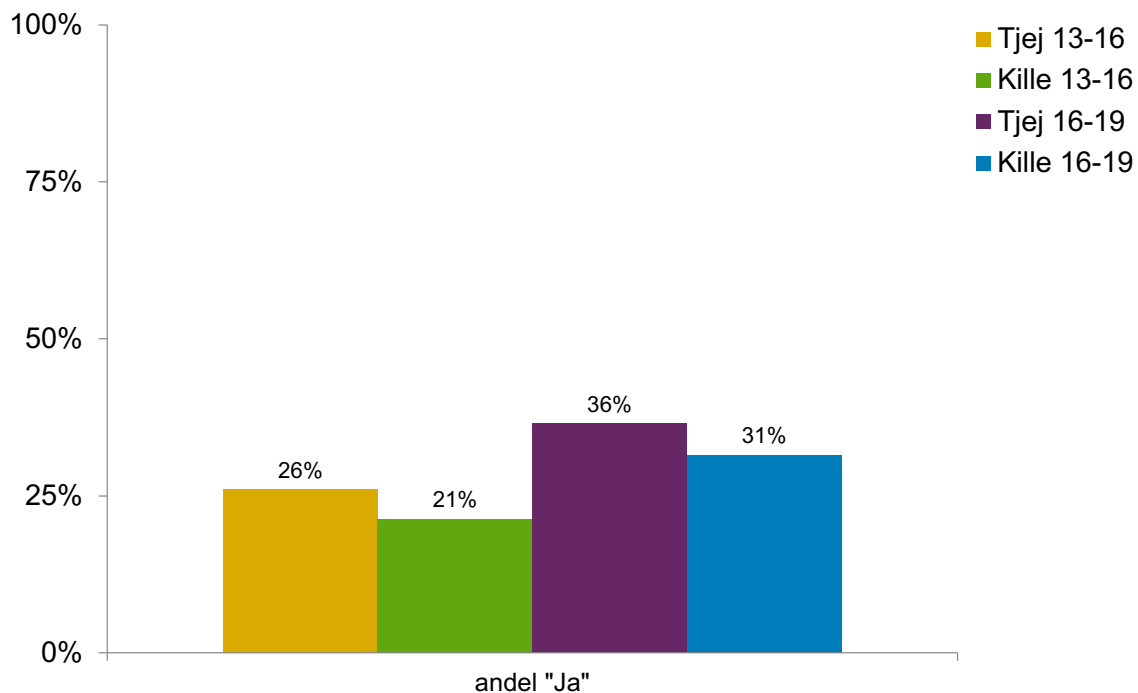
Saknas fritidsaktiviteter?

Ungdomarna svarade på en fråga om det saknas fritidsaktiviteter där de bor, se diagram B5 på följande sida. Vad som framgår är att 21-36 % av ungdomarna i Ludvika saknar aktiviteter. Tjejer på gymnasiet svarar i högst grad att det saknas fritidsaktiviteter, medan killar i högstadiet i lägst grad gör det.

Vid en jämförelse med rikssnittet ser vi att högstadieungdomarna i Ludvika är något mer nöjda med utbudet av fritidsaktiviteter än genomsnittet för Lupp 2021. Gymnasieungdomarna är ungefär lika nöjda.

Sedan år 2021 har andelen ungdomar som saknar fritidsaktiviteter minskat, främst bland tjejerna (från 42 % till 32 %).

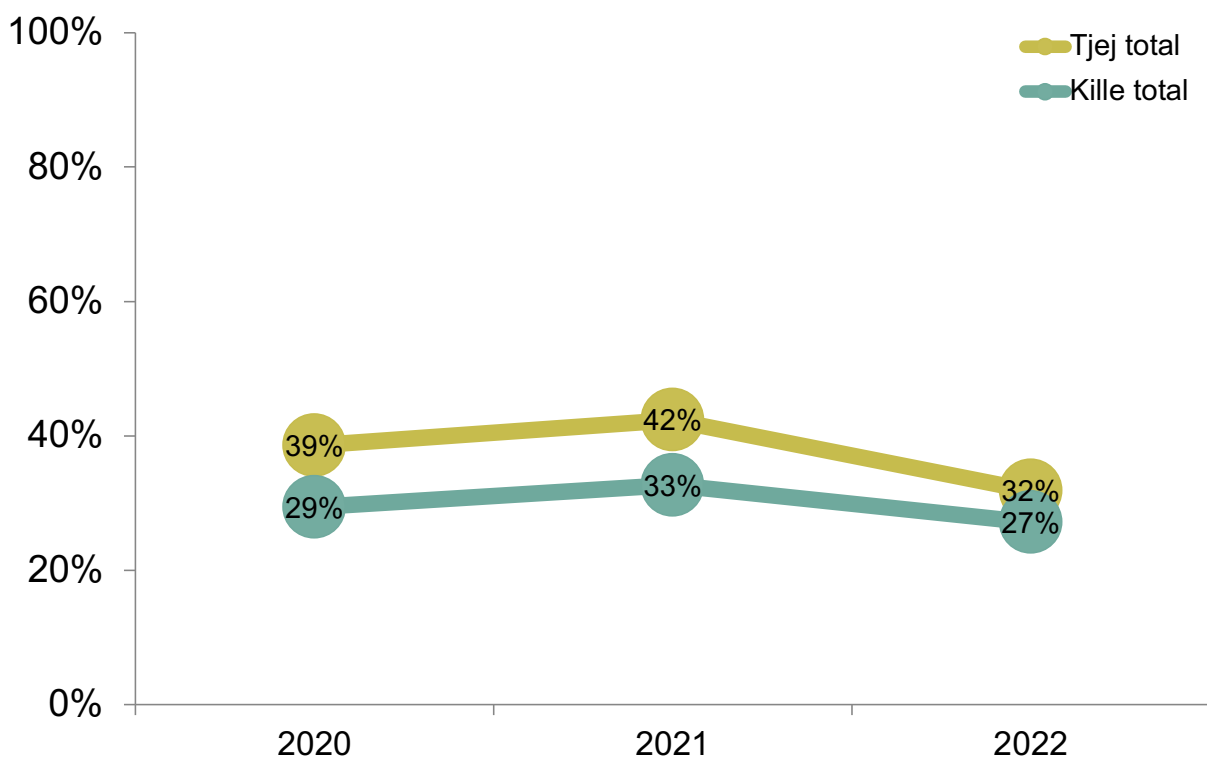
B5. Tycker du att det saknas fritidsaktiviteter där du bor?

B5a. Andel som saknar fritidsaktiviteter: Jämförelse med riksnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
23%	27%	34%	35%

B5b. Andel som saknar fritidsaktiviteter: Jämförelse över tid

Vilka aktiviteter som saknas

B5c. Vad är det för fritidsaktiviteter du saknar?

Ungdomarna kunde även i fritext skriva vad för fritidsaktiviteter de saknar. Flera nämner att de saknar aktiviteter, men många är ospecificerade önskemål som exempelvis "allt möjligt" eller "något". Flera kommenterar även olika sporter - fotboll, handboll, hockey, volleyboll, kampsport, konståkning, motorsport och boxning är några sporter som nämns.

Caféer, restauranger, butiker och klubbar nämns av flera av ungdomarna. Gemensamma aktiviteter för ungdomar som inte kräver medlemskap i en förening efterfrågas också. Annat som tas upp bland fritextkommentarerna är cosplay, spelhall, större gym, lajv, teater och dans.

"Mer idrottsaktiviteter som alla kan ta del av även om de inte är en del av en förening, som till exempel basketplaner, fotbollsplaner och handbollsplaner (...)"

- Kille, gymnasiet

"Fler tider för allmänheten i ishallen, crossbanor för allmänheten ute i skogen(...)"

-Kille, högstadiet

"Lajv! Det hade varit jättekul om det fanns lajv i Ludvika. Hade också varit kul med flera korta kurser eller prova på-dagar inom olika områden."

- Tjej, gymnasiet

"Jag älskar att spela teater och att dansa, så mer tillgång till det, och nära, alltså i Ludvika"

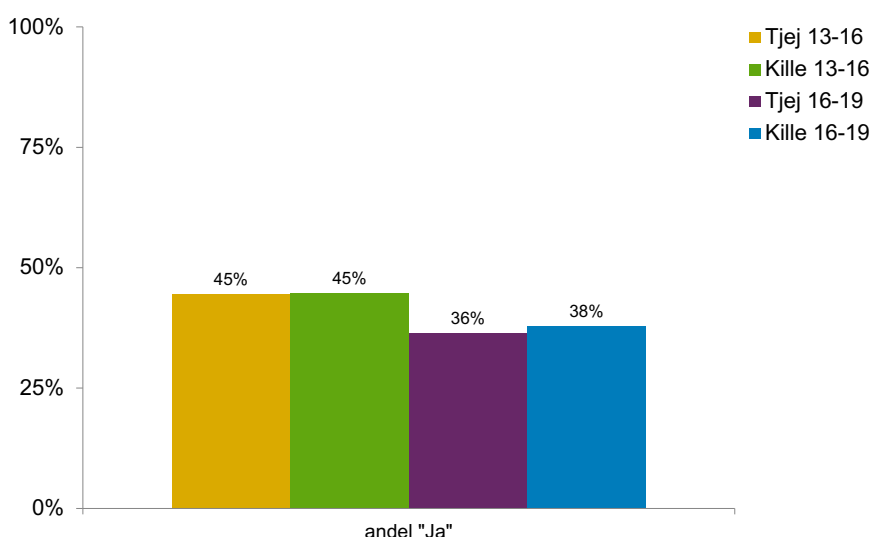
-Tjej, högstadiet

Medlemskap i föreningar

I Sverige har andelen unga som är medlemmar i en förening eller anger att de har ett intresse för ett föreningsmedlemskap minskat de senaste åren. Föreningslivet i Sverige når inte en lika stor andel unga som det tidigare gjort och unga är även i lägre utsträckning med i flera föreningar. Ju äldre undersökningsgruppen är bland 10–19 åringar, i desto högre grad gäller detta.¹ I Ludvika är 45 % av högstadieungdomarna och 36 % av gymnasieungdomarna föreningsmedlemmar.

Andelen ungdomar i Ludvika som är föreningsmedlemmar är lägre än rikssnittet, se tabell B6a. I diagram B6b på följande sida framgår även att andelen gymnasieungdomar som är föreningsmedlemmar minskat över tid.

B6. Är du medlem i någon förening? Andel "ja"

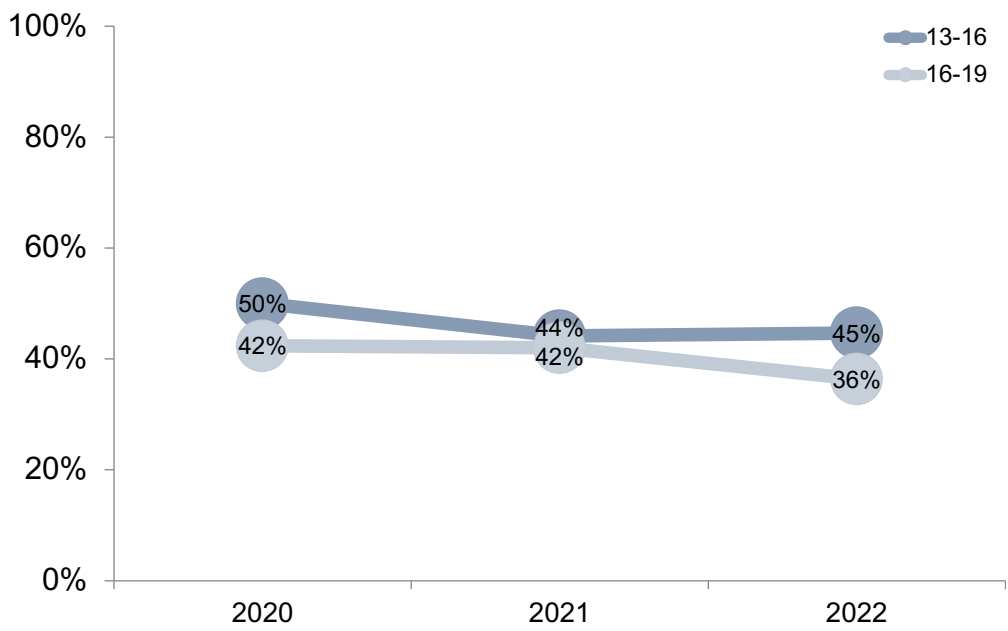

B6a. Andel som svarat att de är föreningsmedlemmar: Jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
45%	56%	36%	42%

¹ MUCF 2014: Fokus 14 - Om ungas fritid och organisering

B6b. Andel som är medlem i en förening: Jämförelse över tid

”Man borde kunna välja vad man ska göra i skolan mer”

– Svar på frågan om vad Ludvika kommun borde veta för att göra kommunen bättre för unga

C. Skola

Enligt en forskningssammanställning av Skolinspektionen bygger framgångar i skolan och undervisningen bland annat på ett tydligt pedagogiskt ledarskap från lärarens sida, goda relationer mellan lärare och elever, samt att själva lärandemiljön i skolan är trygg och stödjande för eleverna.¹

Det tas också upp att det behöver finnas tilltro till varje elevs förmåga samt att skolan måste anpassa undervisningen efter varje elev.

De senaste åren har det kommit en rad publikationer gällande jämställdhet i skolan. Det är nämligen så att killarnas skolresultat är avsevärt sämre än tjejernas, vilket bland annat förklaras med begränsande normer kring maskulinitet.² Därutöver har det kommit studier som visar att tjejer är mindre trygga i skolan, mår sämre och är mer utsatta för bland annat trakasserier och övergrepp. Flera studier pekar på att lösningen på dessa problem är ett aktivt jämställdhetsarbete i skolorna, där man kontinuerligt utmanar destruktiva normer.³

För att alla elever ska tillförsäkras en utbildning av hög kvalitet där skolmiljön är såväl trygg som jämställd är det därför angeläget att skolor bedriver ett aktivt och långsiktigt arbete med jämställdhet kopplat till trygghet.⁴

I Lupp-enkäten ställs en rad frågor om hur ungdomarna ser på sin skola – hur de trivs, hur de ser på undervisningen och skolmiljön samt övriga aspekter. Lupp-resultatet ger således värdefull information om elevernas syn på vissa aspekter, även om frågorna inte är heltäckande avseende skolsituationen.

¹ Skolinspektionen 2010: Framgång i undervisningen

² SKL 2018: Maskulinitet och jämställd skola: Arbete för ökad trygghet och bättre studieresultat.

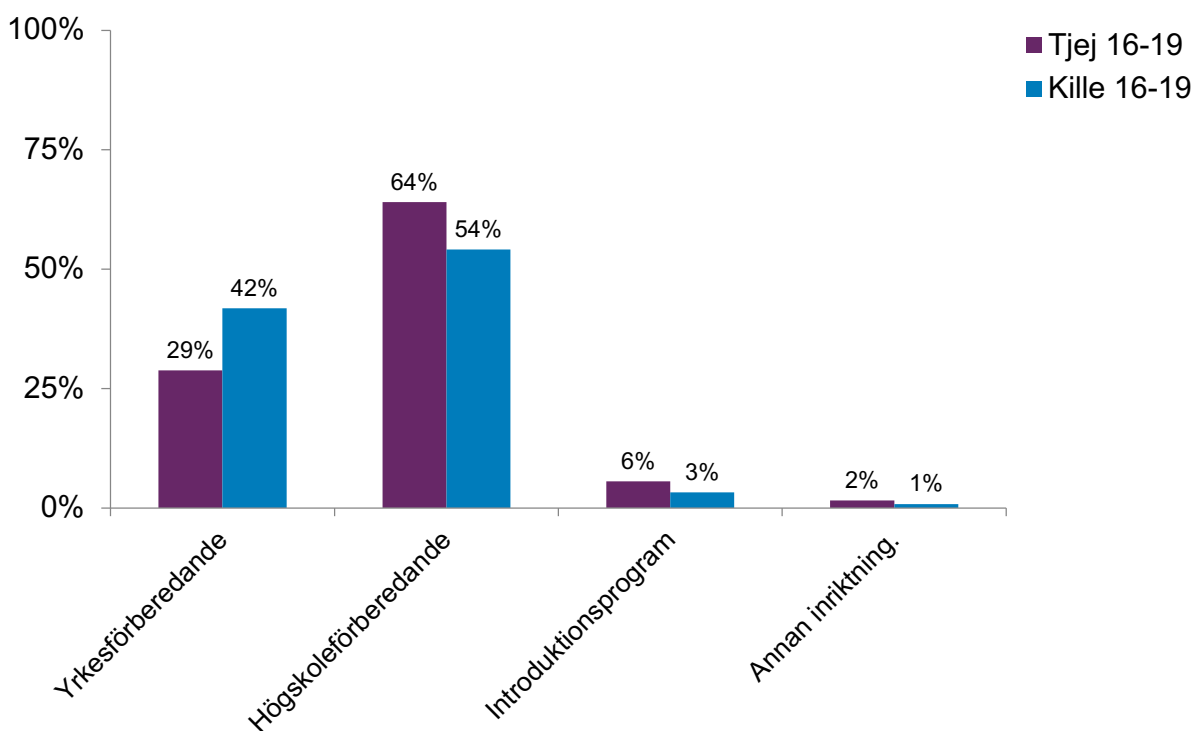
³ Skolinspektionen 2020: Grundskolors arbete med jämställdhet

⁴ Skolinspektionen 2020: Grundskolors arbete med jämställdhet

Programinriktning gymnasiet

I diagrammet nedan redovisas gymnasieelevernas programinriktning. 64 % av tjejerna och 54 % av killarna läser ett högskoleförberedande program. 42 % av killarna och 29 % av tjejerna läser ett yrkesförberedande program.

C2. Vilken inriktning har ditt gymnasieprogram?

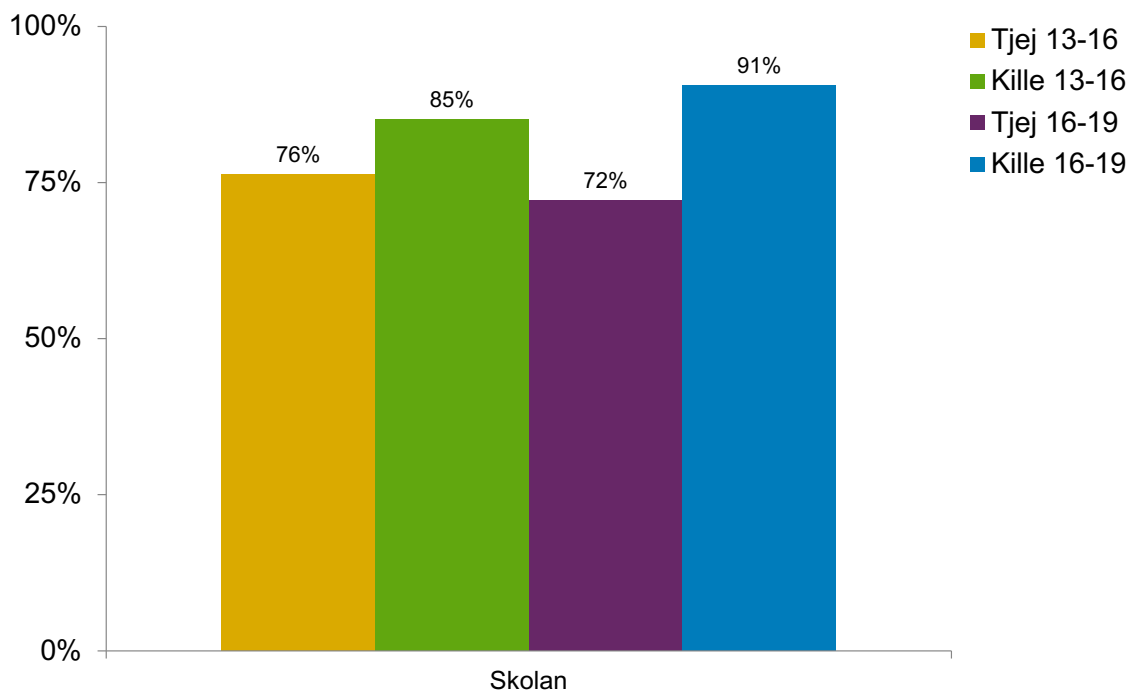
Nöjdhet med skola

I Lupp-enkäten ställdes även en fråga om hur nöjda ungdomarna är totalt sett med skolan i båda årskurser. En andel om 80 % av högstadieungdomarna och 81 % av gymnasieungdomarna svarar att de är nöjda med skolan. Gymnasietjejerna är tydligt mindre nöjda med skolan än gymnasiekillarna. Högstadietjejerna är även mindre nöjda än högstadiekillarna. Skillnaden är dock inte lika stor, se diagram C2a på följande sida.

I tabell C2b framgår att gymnasieungdomarna i Ludvika är något mindre nöjda med skolan än rikssnittet.

Sett över tid är har nöjdheten bland högstadieungdomarna ökat sedan 2021, se diagram C2c. Gymnasieungdomarna är ungefär lika nöjda som år 2021.

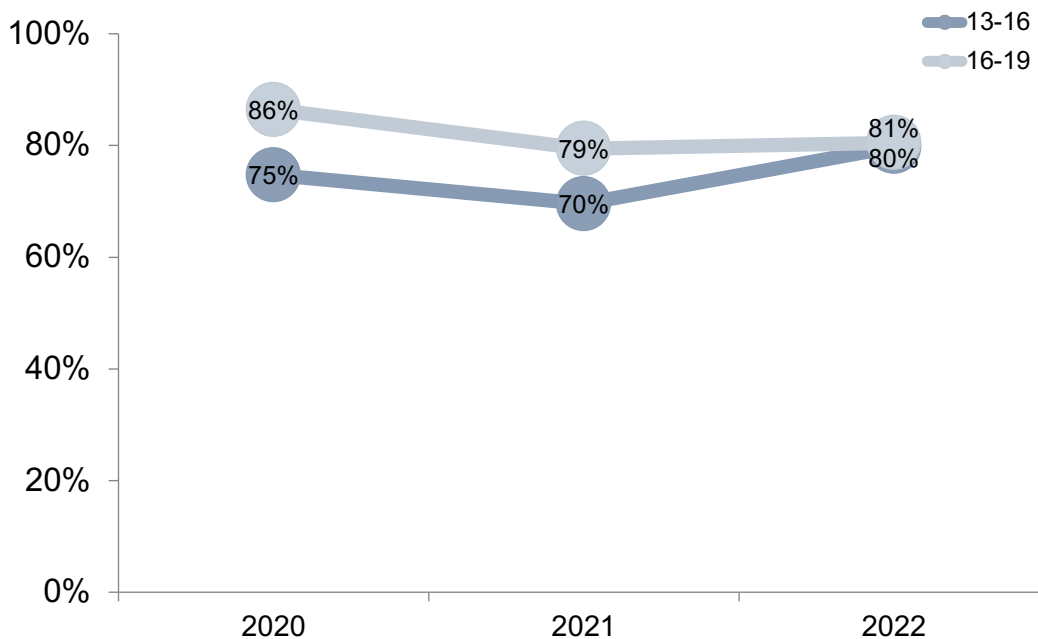
**C2a. Hur nöjd är du med ditt liv när det handlar om följande?
Andel "mycket nöjd" eller "ganska nöjd"**

C2b. Andel nöjda med skolan och utbildningen: Jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Skolan	80%	81%	81%	86%

C2c. Andel nöjda med skolan: Jämförelse över tid

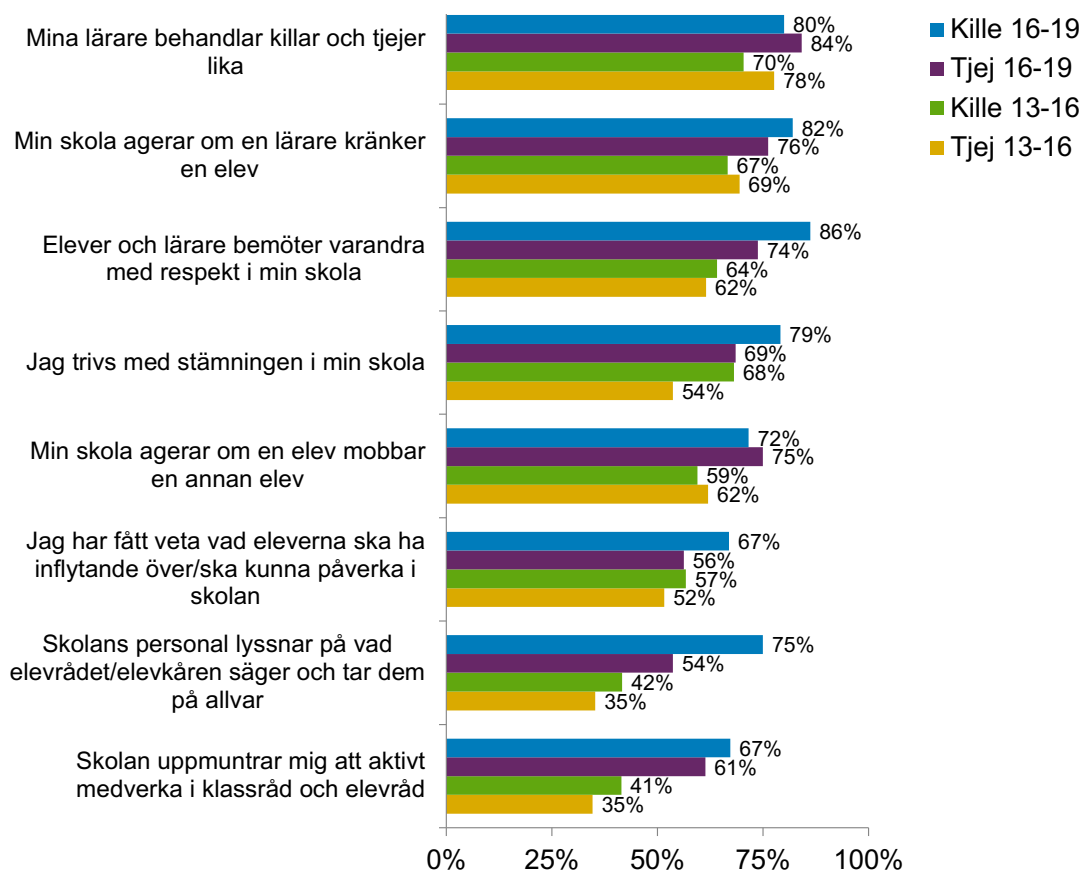
Trivsel och stämning

Hur elever trivs i skolan har ett nära samband med hur de upplever skolmiljön, men det har också ett samband med deras allmänna välbefinnande samt psykosomatiska hälsa.¹

I diagram C3 nedan redovisas andelen som instämmer helt eller till stor del i respektive påstående. En andel om mellan 54-79 % instämmer i att de trivs med stämningen på sin skola. Killar i gymnasiet trivs i högst grad med stämningen, medan tjejer i högstadiet trivs i lägst grad. I samtliga påståenden instämmer gymnasieungdomarna i högre grad än högstadieungdomarna.

Jämfört med rikssnittet är Ludvikas resultat likt överlag, men det skiljer sig i några frågor. Exempelvis instämmer högstadieungdomarna i Ludvika i lägre grad att de trivs med stämningen i skolan. De instämmer även i klart lägre grad att skolans personal lyssnar på vad elevrådet/elevkåren säger och tar dem på allvar. Gymnasieungdomarna instämmer däremot i detta i högre grad än rikssnittet, se tabell C3a.

C3. Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola? * Andel som svarat att de "stämmer helt" eller "stämmer till stor del"

*OBS! Andelen som svarat "Vet ej" är bortplockad ur redovisningen för C3 för att ge en mer rättvis bild av instämmandegraden. Andelen som svarat "Vet ej" varierar stort i frågorna och är mellan 2-42 %.

1 Folkhälsomyndigheten: Skolbarns hälsovanor 2017-2018

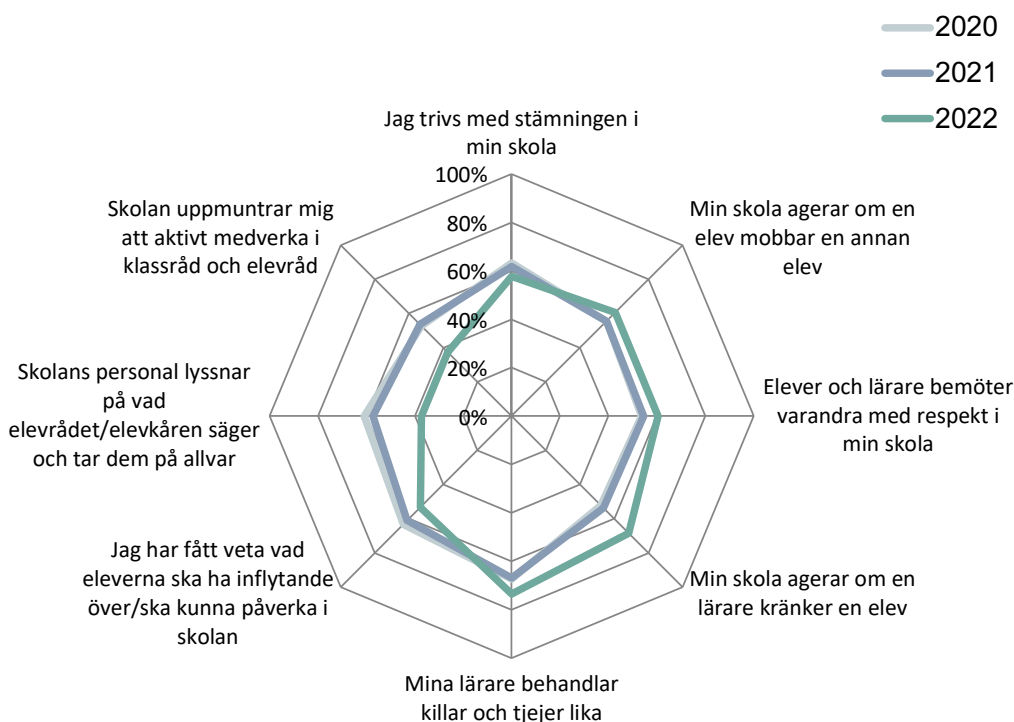
C3a. Andel som instämmer i påståenden om skolan: Jämförelse med rikssnittet*

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Jag trivs med stämningen i min skola	58%	66%	73%	77%
Min skola agerar om en elev mobbar en annan elev	60%	65%	74%	75%
Elever och lärare bemöter varandra med respekt i min skola	61%	63%	80%	82%
Min skola agerar om en lärare kränker en elev	68%	65%	79%	75%
Mina lärare behandlar killar och tjejer lika	74%	67%	82%	82%
Jag har fått veta vad eleverna ska ha inflytande över/ ska kunna påverka i skolan	53%	56%	62%	57%
Skolans personal lyssnar på vad elevrådet/elevkåren säger och tar dem på allvar	37%	50%	65%	57%
Skolan uppmuntrar mig att aktivt medverka i klassråd och elevråd	37%	39%	64%	51%

*OBS! Andelen som svarat 'vet ej' är bortplockad ur redovisningen för C3a för att ge en mer rättvis bild av instämmandegraden

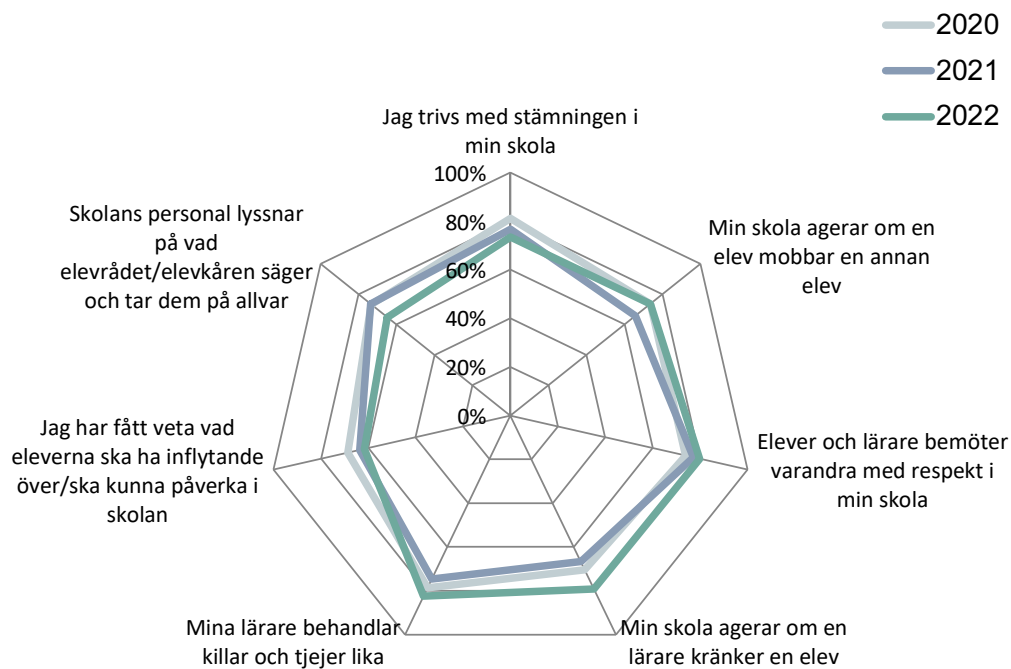
Som det framgår i diagrammet nedan är nöjdheten med de olika frågorna i högstadiet lägre än år 2021 i frågor som rör elevinflytande, men högre i frågor som rör mobbing/trakasserier och likabehandling. Även i gymnasiet syns vissa liknande skillnader. Skillnaderna i gymnasiet är dock mindre, se diagram C3b_2 på nästa sida.

C3b_1. Andel som instämmer i påståenden om skolan: högstadiet, Jämförelse över tid*

*OBS! Andelen som svarat "vet ej" är bortplockad ur redovisningen för C3b_1 för att ge en mer rättvis bild av instämmandegraden. Andelen som svarat vet ej varierar stort i frågorna och är mellan 2-24 %.

C3b_2. Andel som instämmer i påståenden om skolan: gymnasiet, jämförelse över tid*

*OBS! Andelen som svarat "vet ej" är bortplockad ur redovisningen för C3b_2 för att ge en mer rättvis bild av instämmandegraden. Andelen som svarat vet ej varierar stort i frågorna och är mellan 3-41 %.

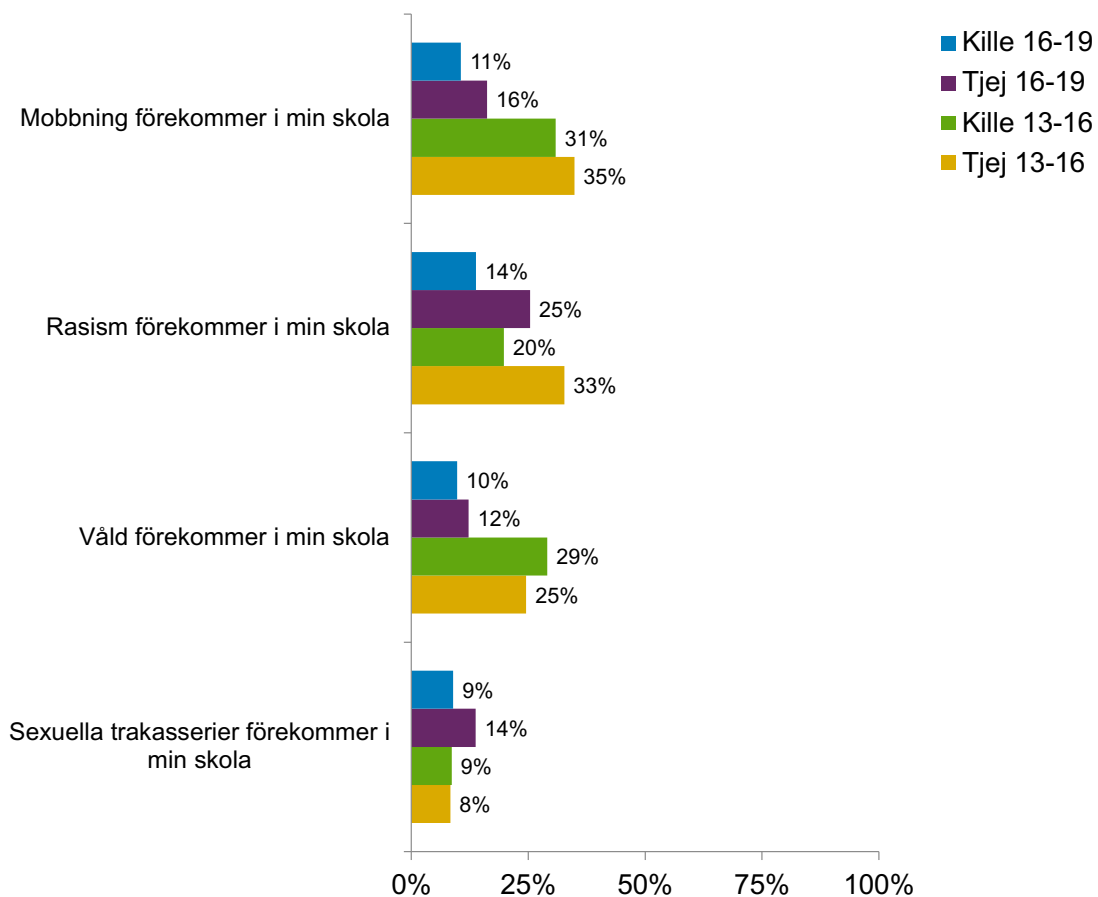
Rasism, våld, trakasserier och mobbning

Ungdomarna fick även ta ställning till huruvida rasism, våld, mobbning eller sexuella trakasserier är problem som förekommer på skolan. Vad som framgår är att högstadiungdomarna i högre grad än gymnasieungdomarna svarar att våld, mobbning och rasism förekommer på skolan. Det är en högre andel tjejer än killar, både i högstadiet och gymnasiet, som har svarat att rasism förekommer. 14 % av gymnasietjejerna svarar att sexuella trakasserier förekommer på skolan.

Andelen högstadie- och gymnasieungdomar som svarar att problemen förekommer är lägre än för rikssnittet. Exempelvis svarar totalt 10 % av högstadieungdomarna i Ludvika svarar att sexuella trakasserier förekommer, motsvarande andel för rikssnittet är 21 %.

Sett över tid har andelen högstadieungdomar som uppger att mobbning förekommer ökat sedan år 2021. Andelen som svarar att våld och sexuella trakasserier förekommer har däremot minskat, se diagram C3e på sida 32. På gymnasiet uppger ungdomarna att de olika problemen förekommer i något högre grad än år 2021, se diagram C3f.

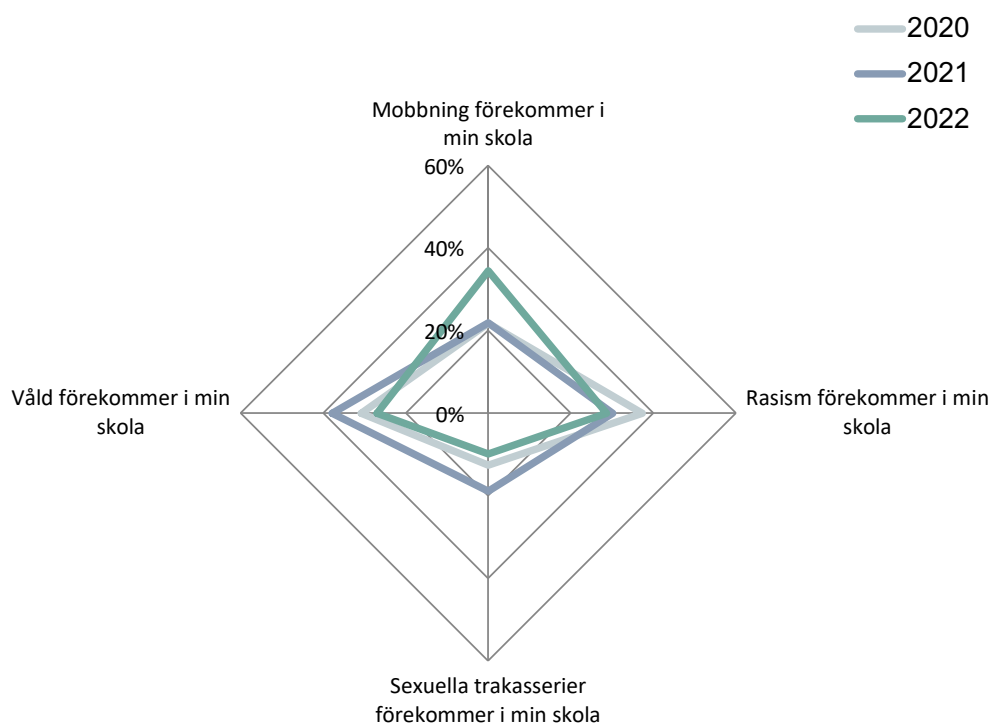
**C3c. Hur tycker du att det stämmer in på hur det är på din skola?
Andel som svarat "stämmer helt" eller "stämmer till stor del"***

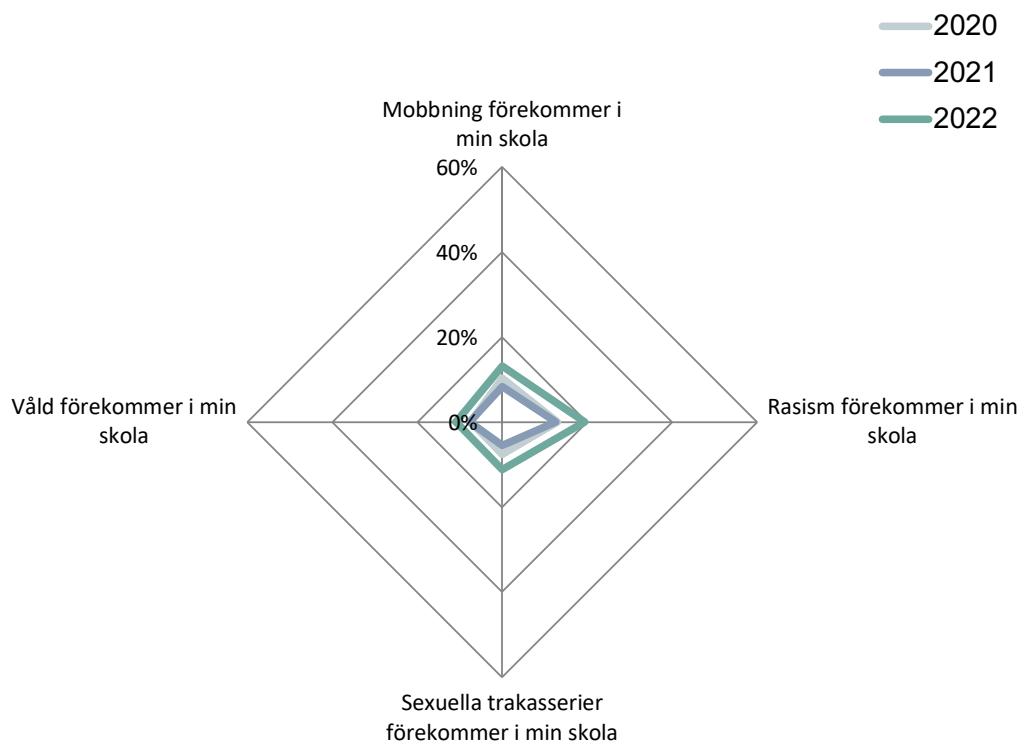
C3d. Andel som instämmer i att problem förekommer på skolan: Jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Mobbning förekommer i min skola	34%	39%	13%	25%
Rasism förekommer i min skola	29%	33%	19%	28%
Sexuella trakasserier förekommer i min skola	10%	21%	11%	19%
Våld förekommer i min skola	27%	32%	11%	17%

C3e. Andel som instämmer i att problem förekommer på skolan: högstadiet, jämförelse över tid

C3f. Andel som instämmer i att problem förekommer på skolan: gymnasiet, jämförelse över tid

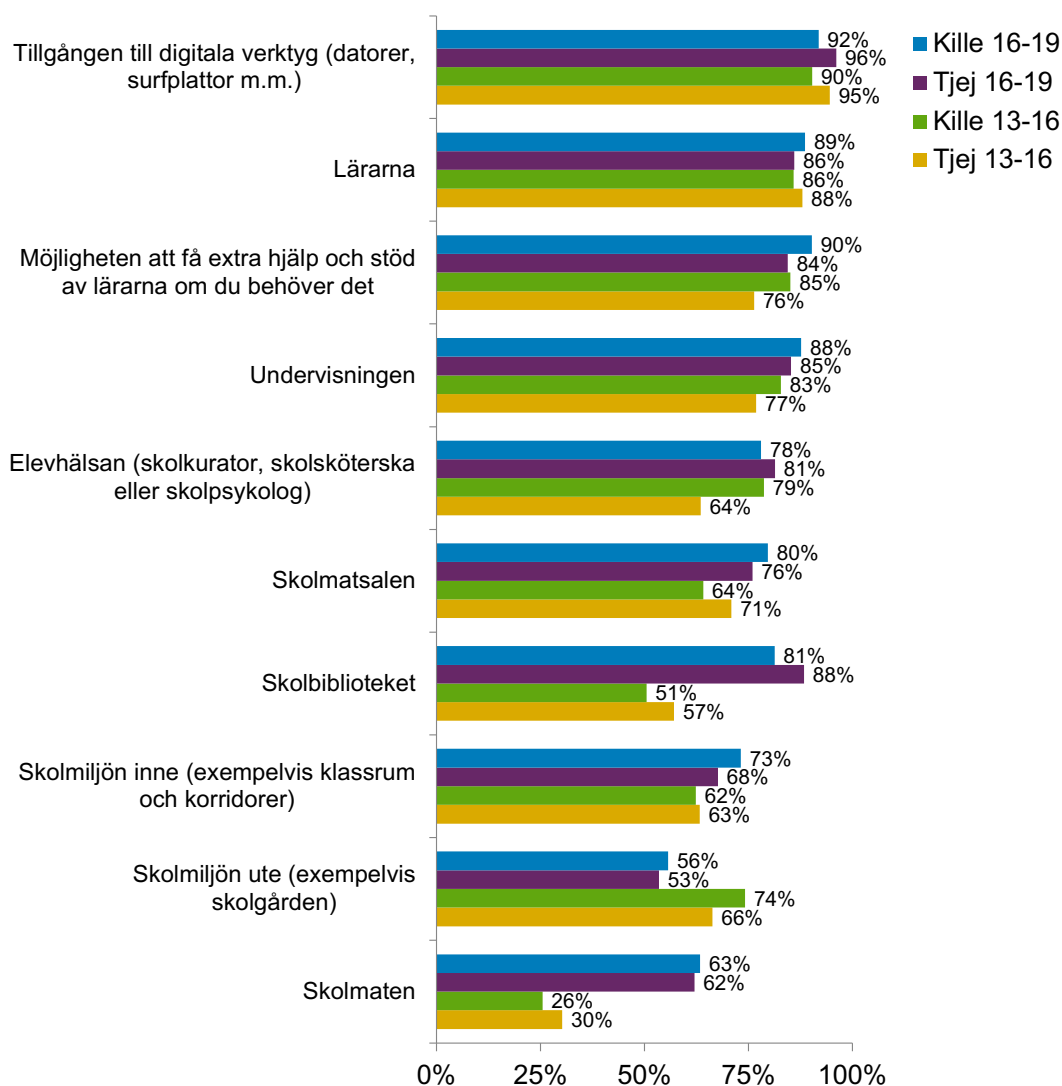
Omdöme skola

Lupp-enkäten innefattar även frågor om en rad centrala aspekter av ungdomarnas skolsituation, såsom skolbiblioteket, skolmiljön, skolmaten, undervisningen, lärarna, elevhälsovården, tillgången till datorer samt möjligheten att få extra hjälp eller stöd.

I diagram C4 framgår är att en hög andel både i högstadiet och gymnasiet är nöjda med tillgången till digitala verktyg, lärarna, undervisningen och möjligheten att få extra hjälp och stöd av lärarna om det behövs. Vad som också framgår är att gymnasieungdomarna är mer nöjda än högstadieungdomarna gällande flertalet aspekter. Skillnaden är störst avseende skolbiblioteket och skolmaten. Högstadietjerna är mindre nöjda än övriga med elevhälsan.

Jämfört med rikssnittet är högstadieungdomarna i Ludvika mindre nöjda med skolbiblioteket och skolmaten. Gymnasieungdomarna i Ludvika är däremot mer nöjda med framför allt skolmaten jämfört med rikssnittet. De är även mer nöjda med skolmatsalen.

C4. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om... Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra"

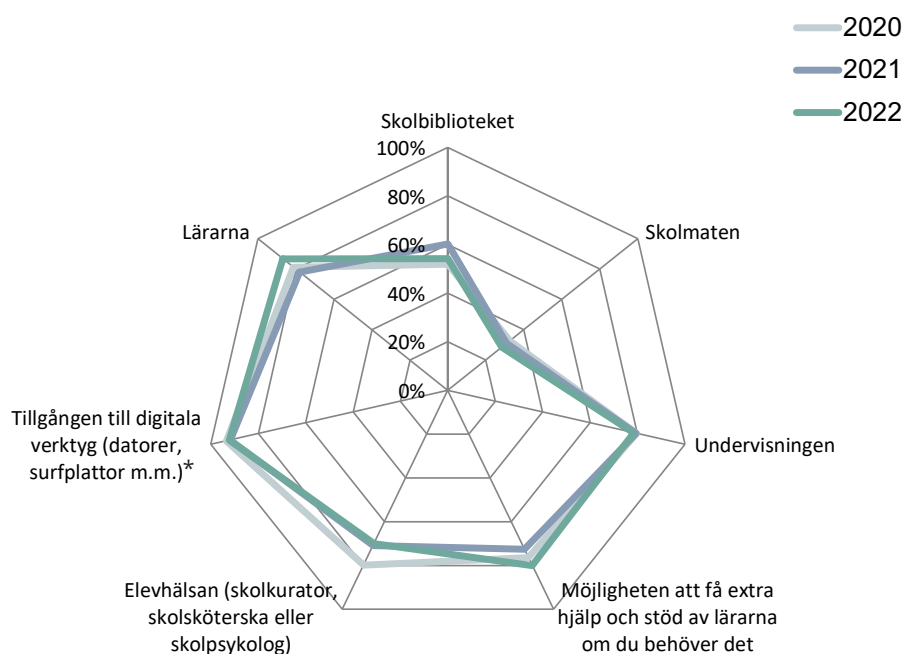
C4a. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...

Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra": Jämförelse med riksnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Skolbiblioteket	54%	68%	85%	81%
Skolmaten	28%	39%	63%	49%
Undervisningen	78%	81%	87%	90%
Möjligheten att få extra hjälp och stöd av lärarna om du behöver det	80%	78%	88%	85%
Elevhälsan (skolkurator, skolsköterska eller skolpsykolog)	70%	76%	80%	86%
Tillgången till digitala verktyg (datorer, surfplattor m.m.)	92%	92%	94%	95%
Lärarna	87%	82%	88%	91%
Skolmatsalen	67%	68%	78%	65%
Skolmiljön ute (exempelvis skolgården)	69%	63%	55%	50%
Skolmiljön inne (exempelvis klassrum och korridorer)	62%	67%	71%	78%

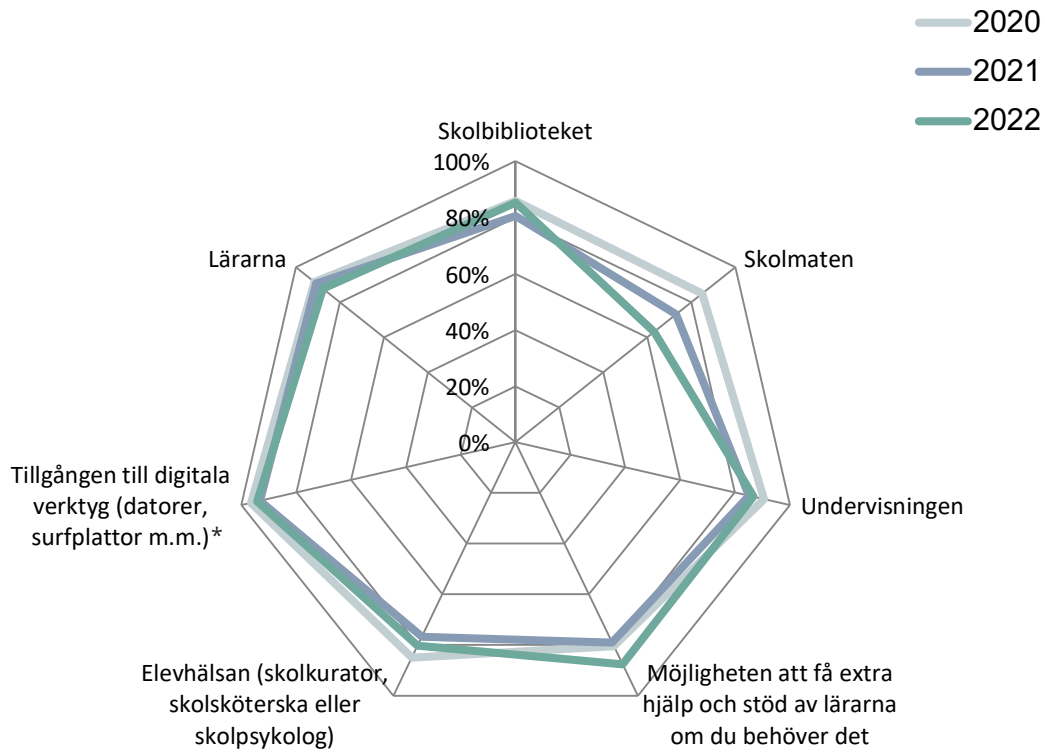
Över tid kan vi se att högstadieungdomarna är ungefär lika nöjda som tidigare, men något mer nöjda med lärarna och möjligheten att få extra hjälp och stöd när det behövs. Nöjdheten med elevhälsan är på samma nivå som år 2021, men lägre än år 2020. Gymnasieungdomarna är mindre nöjda med skolmaten men mer nöjda med möjligheten att få hjälp/stöd, se diagram C4c på nästa sida.

C4b. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...: högstadiet, Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra" jämförelse över tid

*Före 2022 löd formuleringen "tillgången till datorer".

C4c. Nu kommer några frågor om din skola. Vad tycker du om...: gymnasiet, Andel som svarat "mycket bra" eller "ganska bra" Jämförelse över tid

*Före 2022 löd formuleringen "tillgången till datorer".

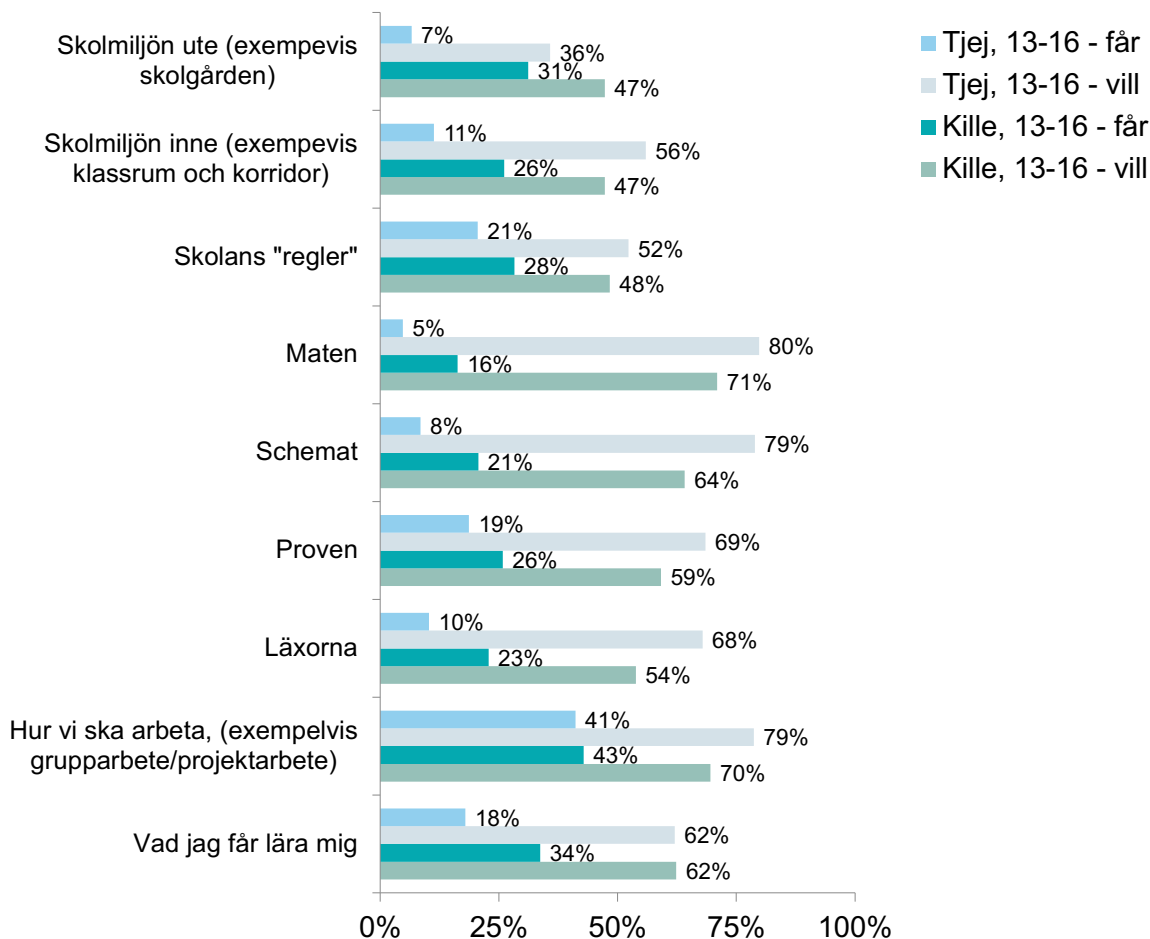
Elevinflytande

Lupp-enkäten innehåller ett antal frågor som rör elevinflytande. Ungdomarna svarade på frågor om hur mycket de skulle vilja vara med och bestämma om i skolan och hur mycket de anser att de får bestämma i dagsläget. Skolverket påpekar att det finns ett tydligt samband mellan elevers möjlighet till delaktighet och inflytande samt kunskapsresultat och välmående i skolan. I en utredning från 2009¹ framgår det att ju mer inflytande en elev upplever att den har om en aspekt, desto mer positivt ser eleven på den aspekten i skolan. Med andra ord korrelerar möjligheter till inflytande med nöjdhet.

I Ludvika ser vi att andelen unga som vill påverka är relativt hög i många frågor både på högstadiet (se diagram C5a) och gymnasiet (se diagram C5b på nästa sida). Tjejer både i högstadiet och gymnasiet svarar i högre utsträckning än killar att de vill påverka olika saker. Killar i högstadiet svarar däremot i högre grad än tjejer i högstadiet att de får vara med och påverka olika saker.

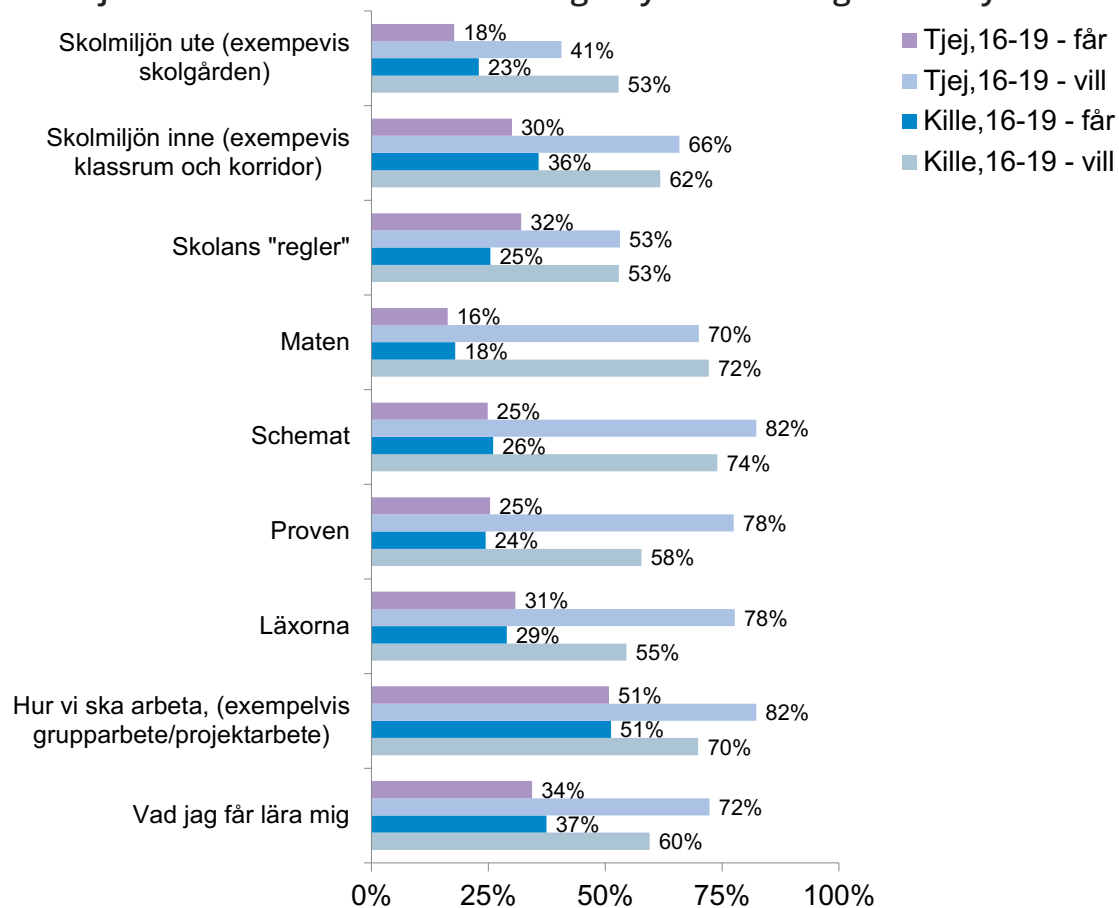
Hur man ska arbeta är det som både högstadie- och gymnasieungdomarna anser att de i högsta grad får vara med och bestämma om idag. Maten är det som ungdomarna i lägst grad anser att de får vara med och bestämma om.

C5a. Högstadiet: Hur mycket eller lite vill/får du som elev vara med och bestämma om följande? Andel som svarat "väldigt mycket" eller "ganska mycket"

1 SOU 2009:64 Flickor och pojkar i skolan - hur jämställt är det?

C5b. Gymnasiet: Hur mycket eller lite vill/får du som elev vara med och bestämma om följande? Andel som svarat "våldigt mycket" eller "ganska mycket"

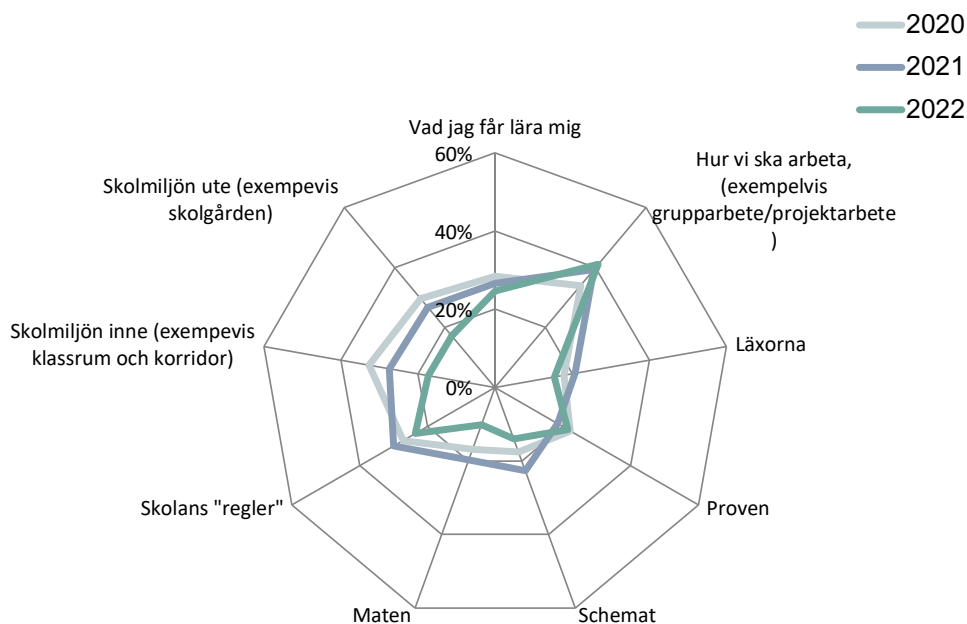
I tabell C5c nedan redovisas andelen som får vara med och bestämma i jämförelse med rikssnittet. Vad som framgår är att högstadieungdomarna i Ludvika i lägre grad än snittet anser att de får vara med och bestämma om flera saker, som maten och skolmiljön inne och ute. Hur de ska arbeta anser de sig dock få vara med och bestämma om i högre grad än snittet. Gymnasieungdomarna upplever sig få vara med och bestämma i något högre grad än snittet gällande flera aspekter, framför allt skolmiljön inne.

C5c: Andel som upplever att de får vara med och bestämma om följande: Jämförelse med rikssnittet

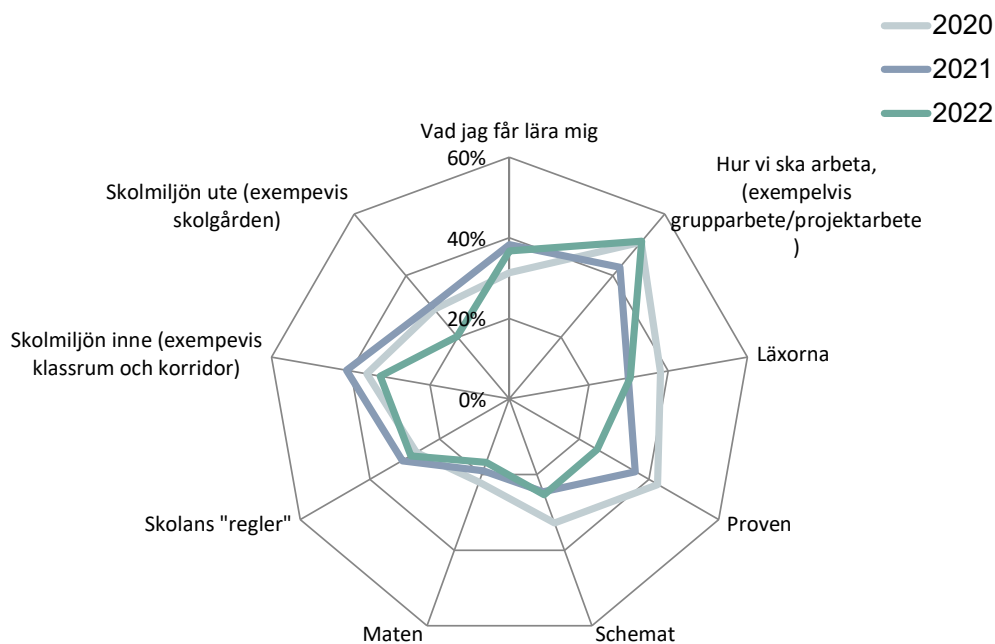
	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Vad jag får lära mig	25%	27%	37%	30%
Hur vi ska arbeta, (exempelvis grupparbete/projektarbete)	41%	33%	51%	44%
Läxorna	15%	19%	30%	27%
Proven	22%	21%	25%	30%
Schemat	14%	18%	25%	21%
Maten	10%	17%	17%	17%
Skolans "regler"	24%	23%	28%	21%
Skolmiljön inne (exempelvis klassrum och korridor)	17%	26%	33%	24%
Skolmiljön ute (exempelvis skolgården)	17%	24%	20%	17%

Andelen i högstadiet som upplever att de får vara med att bestämma om olika saker i skolan har minskat i majoriteten av frågorna. Även på gymnasiet har det upplevda inflytandet minskat i flertalet frågor- se diagram C5e. När det kommer till hur man ska arbeta i skolan syns dock en ökning av det upplevda inflytandet i gymnasiet sedan år 2021.

C5d: Andel som upplever att de får vara med och bestämma om följande, högstadiet, jämförelse över tid

C5e: Andel som upplever att de får vara med och bestämma om följande, gymnasiet, jämförelse över tid

D. Politik och samhälle

Det tredje delmålet i ungdomspolitikerna syftar till att unga ska få vara med och göra sina röster hörda, både i frågor som direkt berör dem och för samhället i stort.

I aktuell forskning både i Sverige och andra demokratier finns det oenigheter om ungas engagemang. En del menar att demokratin är hotad och att unga tappat både intresset och tron på möjligheten att påverka. Andra menar istället att unga är mer missnöjda och kritiska till dagens traditionella former för inflytande, och att det nödvändigtvis inte bör ses som ett hot.¹

Vad som dock framkommer är att man inte kan se skillnader mellan äldre och unga avseende intresse för politik och samhälle. Däremot röstar unga i mindre utsträckning än äldre och en mindre andel uppger att de är medlemmar eller aktiva i politiska partier eller föreningar. Fler unga uppger dock att de deltar i andra politiska aktiviteter, exempelvis demonstrationer. Jämfört med äldre är ungas engagemang mer individualiserat och många väljer bort organiserade aktiviteter. Slutsatsen enligt flera nya studier är att unga inte är mindre politiskt aktiva än äldre, däremot deltar de på andra sätt.²

Förutsättningarna för unga att delta och påverka är även ofta sämre på grund av bland annat ålder, utbildning och erfarenhet. Trösklarna för deltagande kan vara högre då unga ofta har ett svagare politiskt kapital jämfört med vuxna.³ För att sänka trösklarna för engagemang bland unga är det bland annat viktigt att det finns kontaktytor mellan unga och organisationer samt att unga har kunskap om olika vägar att kanalisera samhällsengagemang.⁴ Samhället och kommunen får därför en väldigt viktig roll i att stötta unga i dessa frågor.

”Ha en plattform för unga att ställa frågor till politiker i kommunen”

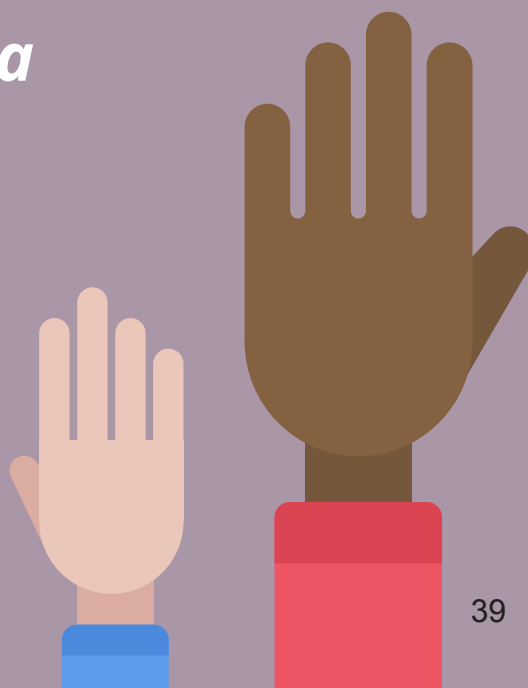
– Svar på frågan om vad Ludvika kommun borde veta för att göra kommunen bättre för unga

1 SOU 2016:5 ”Låt fler forma framtiden” del A

2 MUCF 2019: Ungas möjlighet till inflytande på lokal nivå

3 SKL 2014: Ungas inflytande och delaktighet

4 MUCF 2021: Fokus 21: Om ungas samhällsengagemang

Intresse för olika frågor

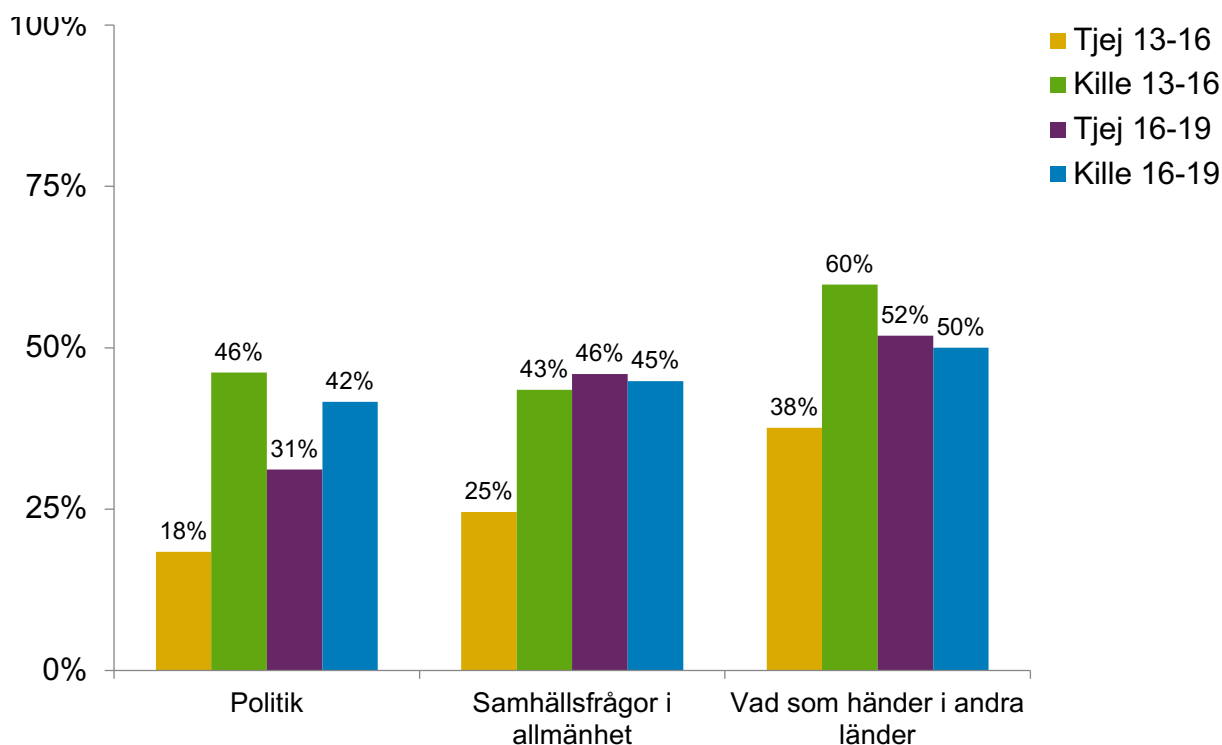
Ungdomarna i Ludvika svarade på frågor om hur intresserade de är av politik, samhällsfrågor i allmänhet och vad som händer i andra länder, se diagram D1 nedan. Är man intresserad är också sannolikheten större att man engagerar sig aktivt i samhället.¹ Vad som framgår är att högstadiekillarna i Ludvika är mest intresserade av politik och vad som händer i andra länder. För samhällsfrågor i allmänhet är intresset ungefär lika stort bland grupperna förutom bland högstadietjejerna. Högstadietjejerna är minst intresserade av samtliga frågor.

Jämfört med rikssnittet framkommer att intresset bland ungdomarna i Ludvika är på ungefär samma nivå. Högstadieungdomarna är dock något mindre intresserade än rikssnittet av vad som händer i andra länder.

Sett över tid har intresset för politik och samhällsfrågor totalt sett ökat sedan 2021, medan intresset för vad som händer i andra länder är på samma nivå (se diagram D1b på nästa sida).

D1. Hur intresserad är du av följande?

Andel som svarat "mycket intresserad" eller "ganska intresserad"

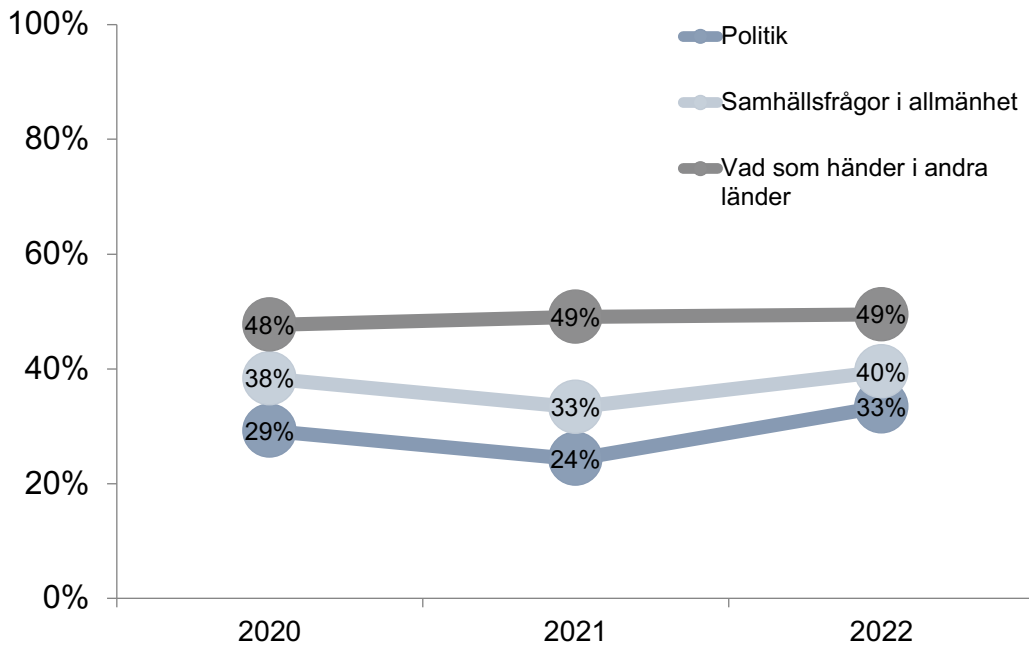

D1a. Andelen som är mycket eller ganska intresserade av följande: jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Politik	30%	27%	36%	37%
Samhällsfrågor i allmänhet	32%	29%	46%	43%
Vad som händer i andra länder	47%	52%	52%	54%

¹ Amnå mfl. 2016

D1b. Andelen som är mycket eller ganska intresserade av följande: Jämförelse över tid

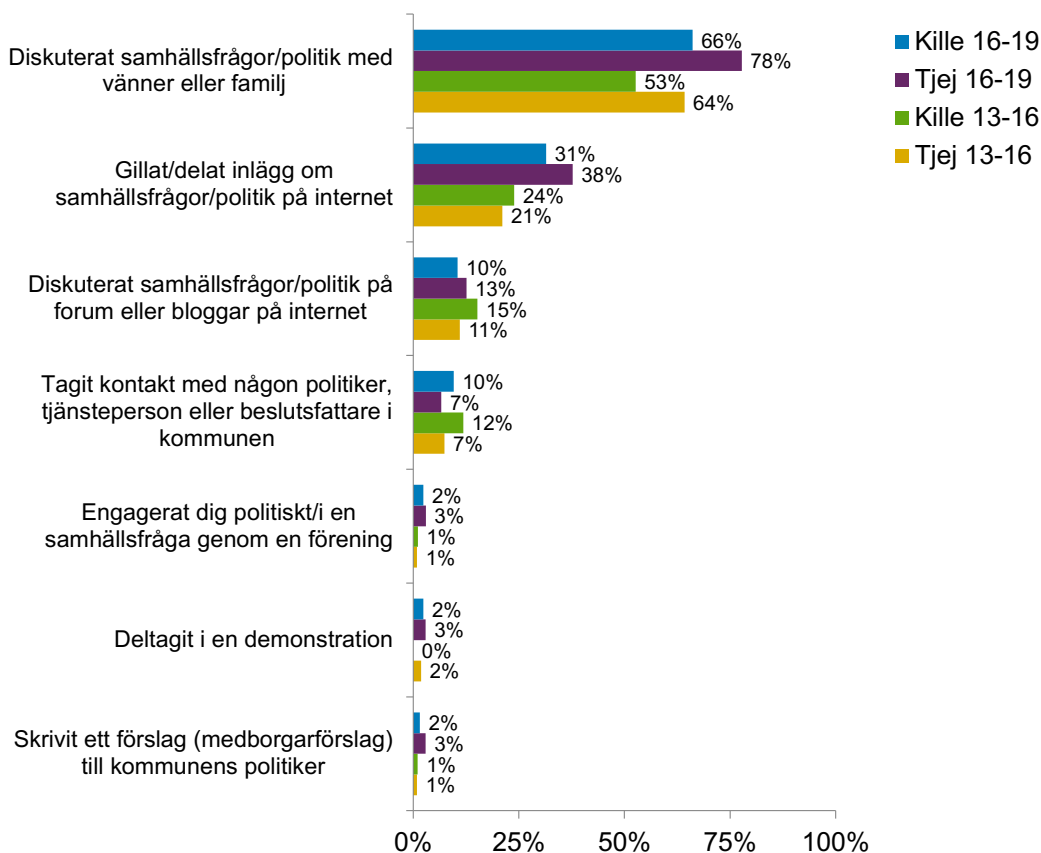

Aktivt samhällsengagemang

Formerna för det politiska engagemanget bland unga har som tidigare nämnts förändrats under senare år. Antalet unga som väljer att bli medlemmar i politiska partier och som är engagerade i de traditionella folkrörelseorganisationerna har minskat. Tidigare nämndes även att det inte nödvändigtvis behöver vara något negativt, men denna utveckling leder samtidigt till att färre unga får erfarenheter av den representativa demokratins beslutsprocesser, som exempelvis gemensamt beslutsfattande. Dessa erfarenheter är viktiga och ses som bidragande till känslan av delaktighet, tillhörighet och ansvarstagande¹. Dock innebär förändringarna i formerna för engagemang att vi troligtvis på sikt kommer att behöva anpassa det politiska systemet till dessa förändrade omständigheter.²

I Lupp-enkäten ställs inte någon fråga om politiskt engagemang i partier, men däremot finns en fråga om ungdomarna gjort någon aktiv politisk handling under det senaste året. Vad som framgår i diagram D2 är att en andel mellan 53-78 % har diskuterat samhällsfrågor/politik med vänner eller familj. Det näst vanligaste är att ha gillat/delat inlägg om samhällsfrågor/politik på internet, 21-38 % har gjort detta. Övriga handlingar är mindre vanliga.

D2. Under de senaste 12 månaderna, har du gjort något av följande? Andel som svarat "ja"

1 Kommittédirektiv 2014:111. Demokratisk delaktighet och inflytande över det politiska beslutsfattandet

2 MUCF 2019: Ungas möjlighet till inflytande på lokal nivå

Vid en jämförelse med rikssnittet framgår det att resultatet för Ludvika är relativt likt. Det som främst skiljer sig är att högstadieungdomarna i Ludvika har diskuterat samhällsfrågor/politik på forum eller bloggar på internet i något högre grad än rikssnittet. Gymnasieungdomarna i Ludvika har diskuterat samhällsfrågor/politik med vänner eller familj i något högre grad än rikssnittet.

D2a. Andel som gjort följande de senaste 12 månaderna: Jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Tagit kontakt med någon politiker, tjänsteperson eller beslutsfattare i kommunen	9%	7%	9%	8%
Skrivit ett förslag (medborgarförslag) till kommunens politiker	1%	2%	3%	2%
Deltagit i en demonstration	2%	4%	3%	3%
Diskuterat samhällsfrågor/politik på forum eller bloggar på internet	14%	9%	12%	11%
Gillat/delat inlägg om samhällsfrågor/politik på internet	23%	25%	34%	34%
Diskuterat samhällsfrågor/politik med vänner eller familj	58%	56%	72%	68%
Engagerat dig politiskt/i en samhällsfråga genom en förening	1%	5%	3%	5%

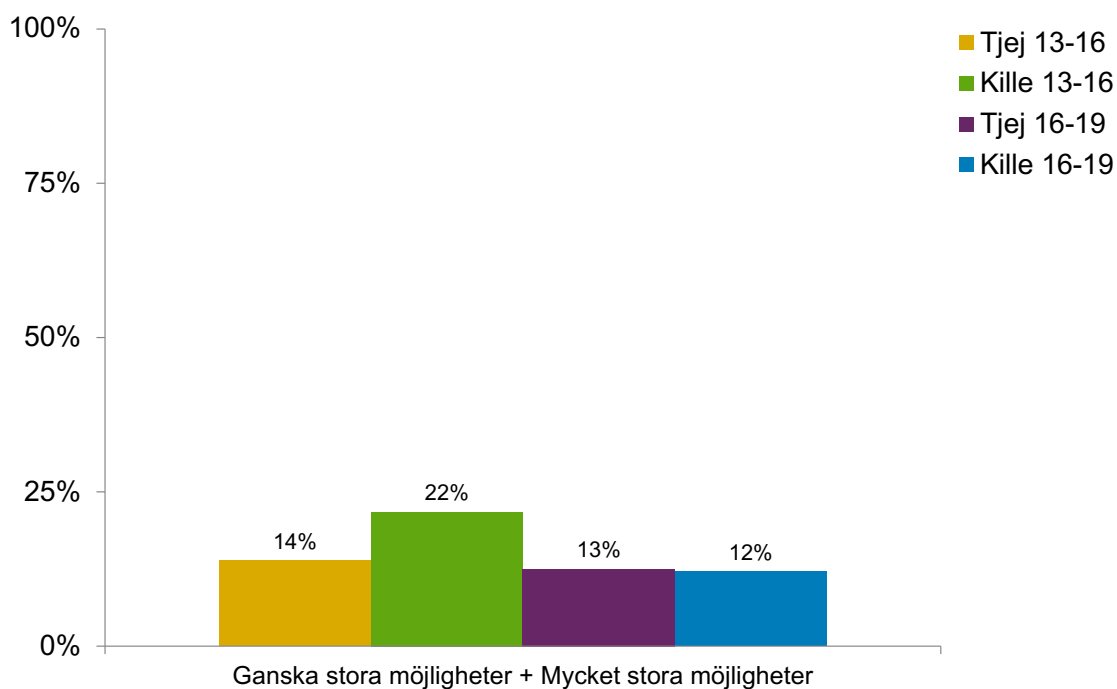
Möjligheter att påverka

En viktig faktor för att kunna öka ungas delaktighet i kommunen och samhället är att unga faktiskt ser att de har möjligheter att få sin röst hörd. När unga får inflytande över sin vardag och görs delaktiga i det lokala samhället skickas samtidigt signaler om att ungas röster tas på allvar och att det är möjligt att påverka i olika frågor, vilket främjar framtida politiskt deltagande.¹

Vad som framgår i diagrammet nedan är att högstadiekillar ser mer positivt än övriga grupper på sina möjligheter att föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen. Gymnasiekillarna ser minst positivt på möjligheten att föra fram sina åsikter. En hög andel ungdomarna har dock svarat "Vet inte" på denna fråga, vilket kan vara bra att vara medveten om.

Jämfört med rikssnittet ser gymnasieungdomarna positivt på sina möjligheter i lägre grad. Även högstadieungdomarna ser något mindre positivt på sina möjligheter.

D3. Vilka möjligheter har du att föra fram dina åsikter till dem som bestämmer i kommunen? Andel som svarat "mycket stora" eller "ganska stora" möjligheter

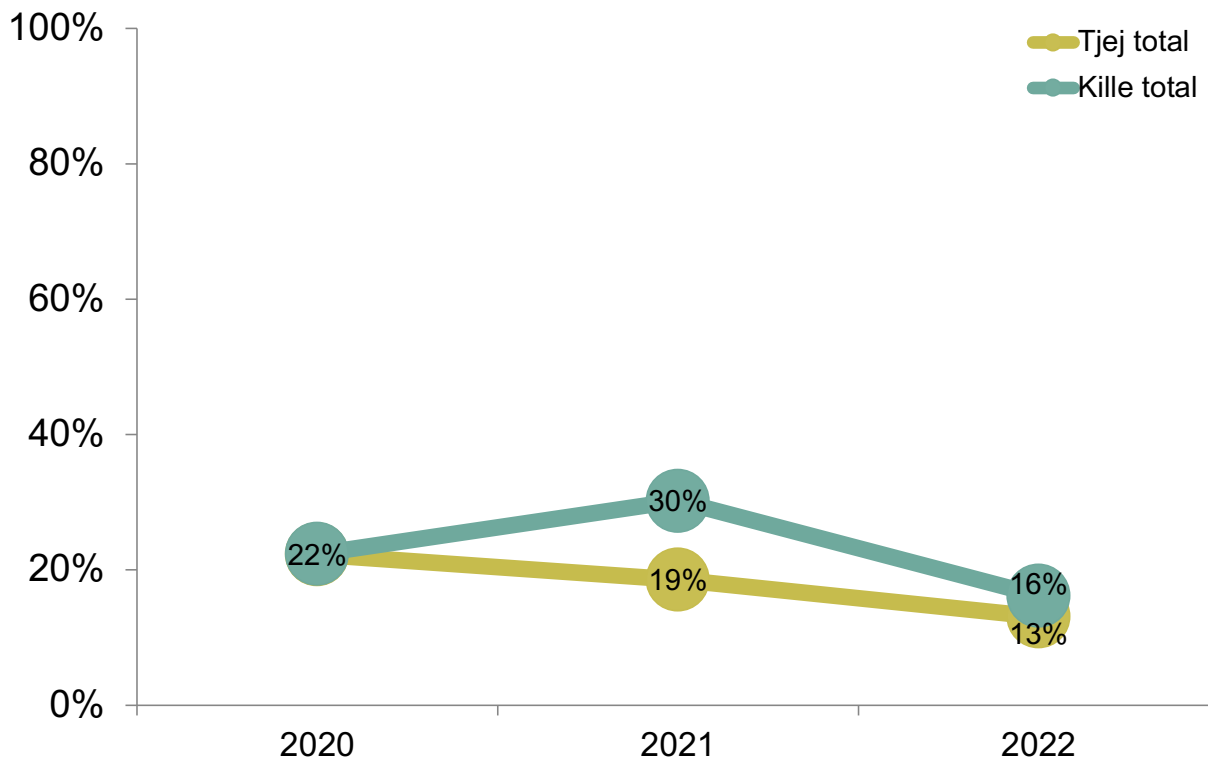
D3a. Andel som ser sig ha mycket eller ganska stora möjligheter: Jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
17%	20%	12%	20%

¹ MUCF 2019: Ungas möjlighet till inflytande på lokal nivå

I en jämförelse över tid framkommer det att andelen ungdomar som ser sig ha mycket eller ganska stora möjligheter att påverka har minskat sedan år 2021, särskilt bland killar.

D3b. Andel som ser sig ha mycket eller ganska stora möjligheter: Jämförelse över tid

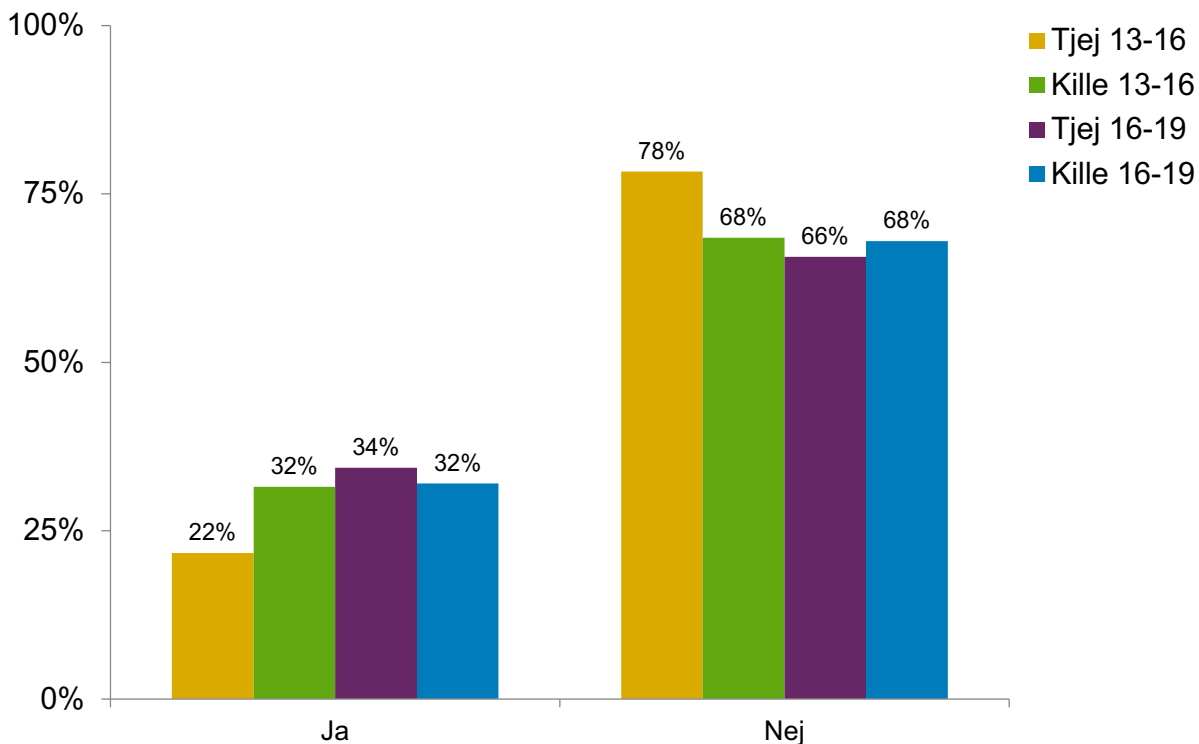
Vill vara med och påverka

Ungdomarna svarade på en fråga om huruvida de vill vara med och påverka i frågor som rör Ludvika kommun. Vad som framgår är att högstadietjejerna vill vara med och påverka i lägre grad än övriga. 22 % av högstadietjejerna svarar att de vill vara med och påverka i frågor som rör kommunen, motsvarande andel bland övriga är 32-34 %.

Ungdomarna i Ludvika vill vara med och påverka vad som händer i kommunen i något lägre grad än rikssnittet, se tabell D4a.

I diagram D4b på följande sida framkommer att andelen tjejer som vill vara med och påverka i kommunen har minskat över tid. Andelen killar som vill vara med och påverka är på samma nivå som år 2021, men lägre än år 2020.

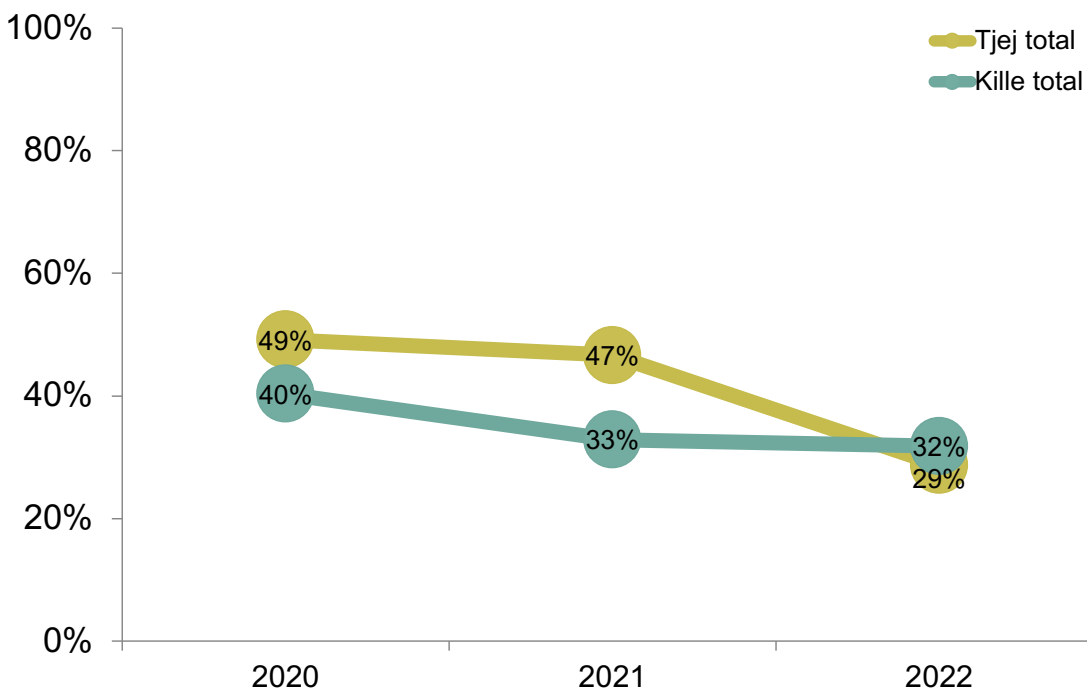
D4. Vill du vara med och påverka i frågor som rör din kommun?

D4a. Andel som vill påverka i kommunen: Jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
26%	30%	33%	36%

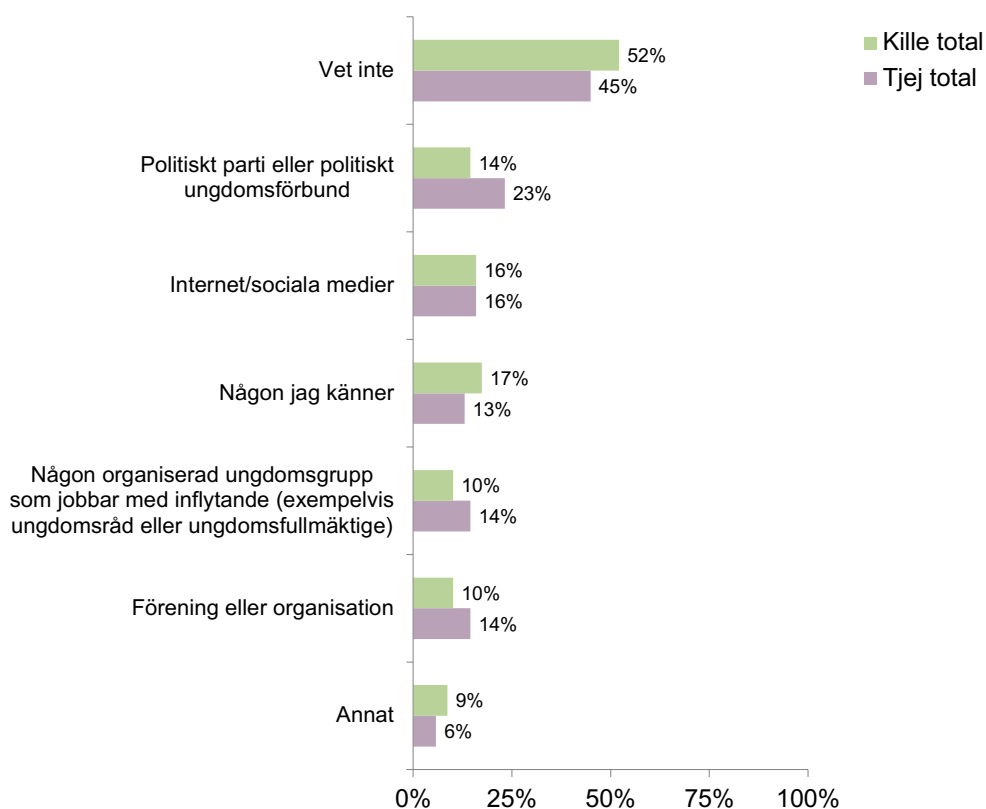
D4b. Andel som vill påverka i kommunen: Jämförelse över tid

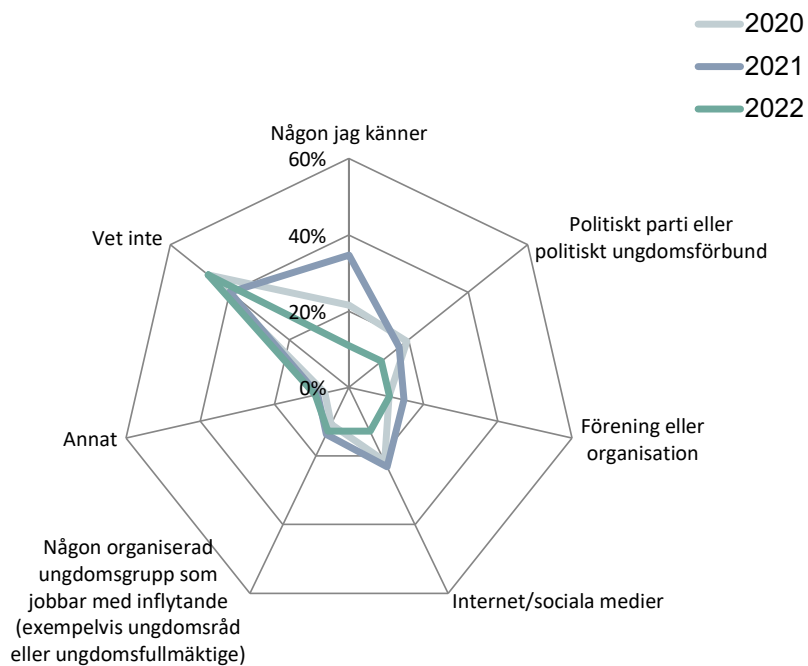
De som svarade att de vill påverka i kommunen fick en följdfråga gällande vem de skulle vända sig till om de vill påverka något. 52 % av killarna och 45 % av tjejerna svarar att de inte vet vart de skulle vända sig. Därutöver är det mest vanligt bland tjejer att vända sig till ett politiskt parti eller politiskt ungdomsförbund. Killar skulle i högst grad vända sig till någon de känner.

I diagram D4c_1 på följande sida kan vi se att andelen högstadieungdomar som skulle vända sig till flertalet personer eller organisationer minskat. För gymnasieungdomarna är resultatet mer likt år 2021, se diagram D4c_2. Andelen som skulle vända sig till ett politiskt parti/politiskt ungdomsförbund och förening/organisation har dock ökat något.

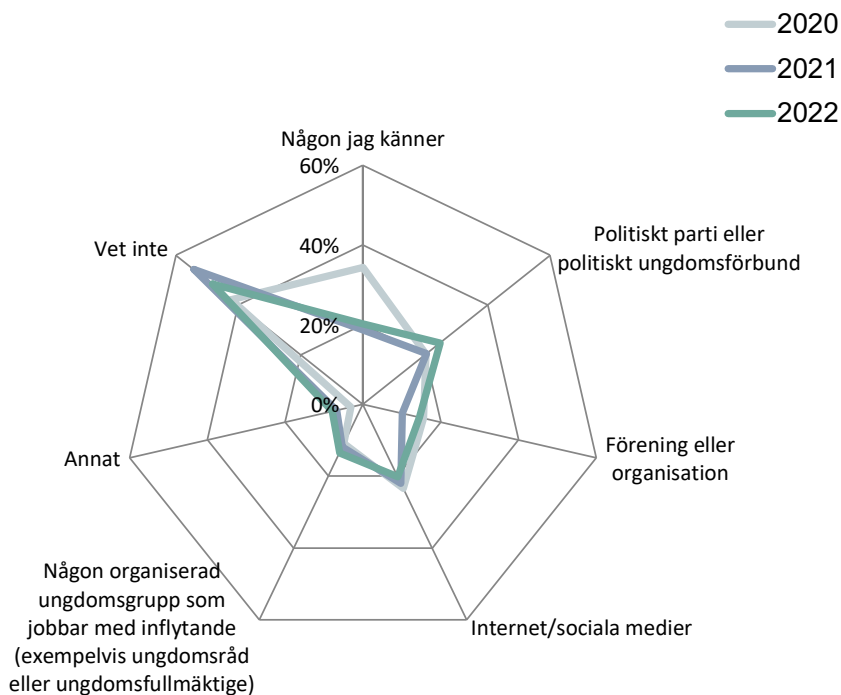
D4c. Till vem eller vart vänder du dig om du vill påverka något i din kommun? Besvarades endast av de som svarat att de vill påverka

**D4c_1. Till vem eller vart vänder du dig om du vill påverka något i din kommun?
Besvarades endast av de som svarat att de vill påverka: högstadiet, Jämförelse
över tid**

**D4c_2. Till vem eller vart vänder du dig om du vill påverka något i din kommun?
Besvarades endast av de som svarat att de vill påverka: gymnasiet, Jämförelse över
tid**

D4d. Vad vill du påverka?

Ungdomarna som svarade att de ville påverka kunde även i fritext ta upp vad för typ av frågor de skulle vilja påverka. Många kommenterar sådant som rör skolan. Skolmaten, skolsystemet, schemat och skolmiljön är exempel på frågor som ungdomarna tar upp.

Även samhällsfrågor som jämställdhet, trygghet och infrastruktur tas upp av flera ungdomar. En del vill även påverka kollektivtrafiken. Mer belysning efterfrågas också. Övrigt som nämns är bättre gym, flera jobb för gymnasieungdomar, fler ställen för ungdomar att umgås på samt fler idrottshallar.

Några citat från ungdomarna redovisas nedan.

"Att dem ska sluta bygga om hela tiden i ludvika."

- Kille, högstadiet

"Fler jobb för oss som går på gymnasiet, som extrajobb (...)"

-Tjej, gymnasiet

"Skolan. Typ skolmaten och schemat (...)"

- Tjej, högstadiet

"Tryggheten till och från resecentrum och tryggheten i och runt resecentrum genom att ha ökad vakt eller polis närvaro efter skoltid."

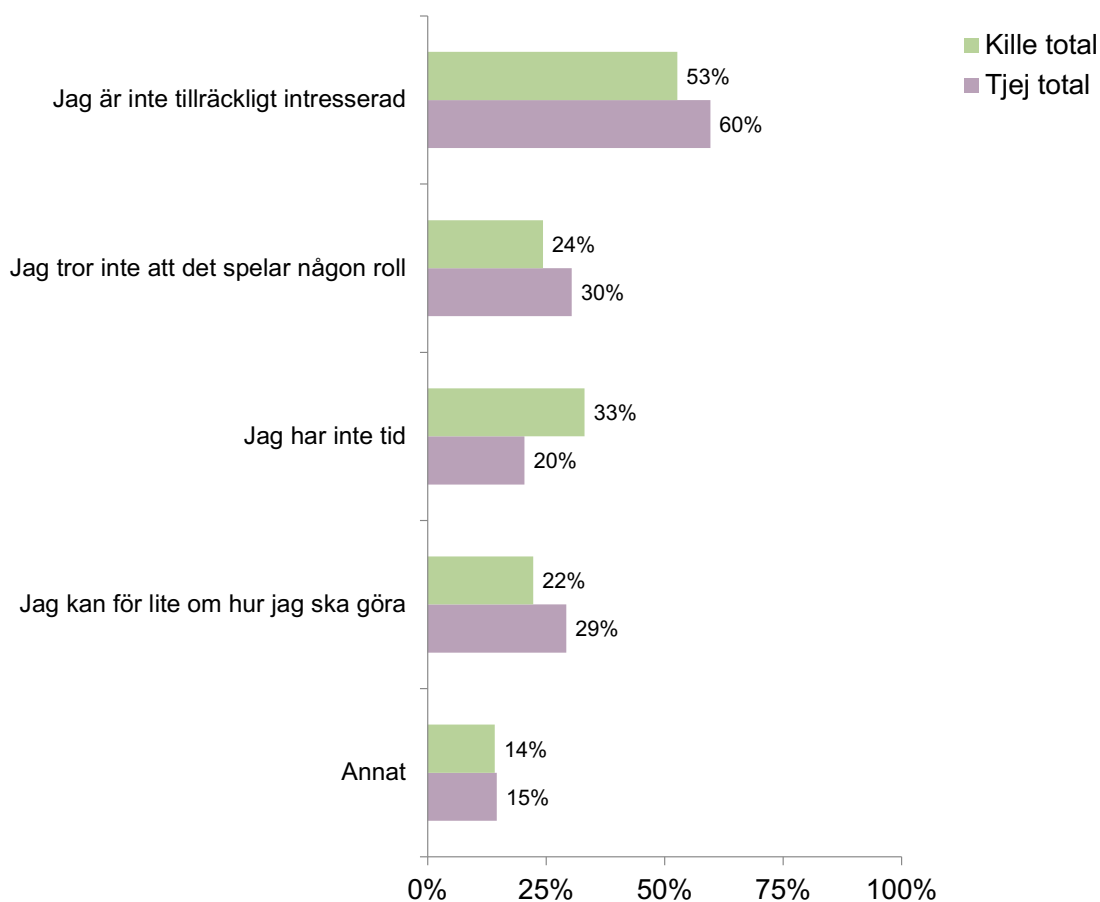
- Kille, gymnasiet

De som inte vill påverka

De som på fråga D4 svarade att de inte vill vara med och påverka i kommunen fick svara på en fråga om varför de inte vill det, se diagram D4f nedan.

53-60 % svarar att de inte är tillräckligt intresserade. 30 % av tjejerna svarar att de inte tror att det spelar någon roll och 24 % av killarna svarar detsamma. Tjejer svarar i även i högre grad än killar att de kan för lite om hur de ska göra, medan killar i högre grad än tjejer svarar att de inte har tid.

D4f. Vilken eller vilka är anledningarna till att du inte vill vara med och påverka? Besvarades endast av de som svarat att de inte vill påverka

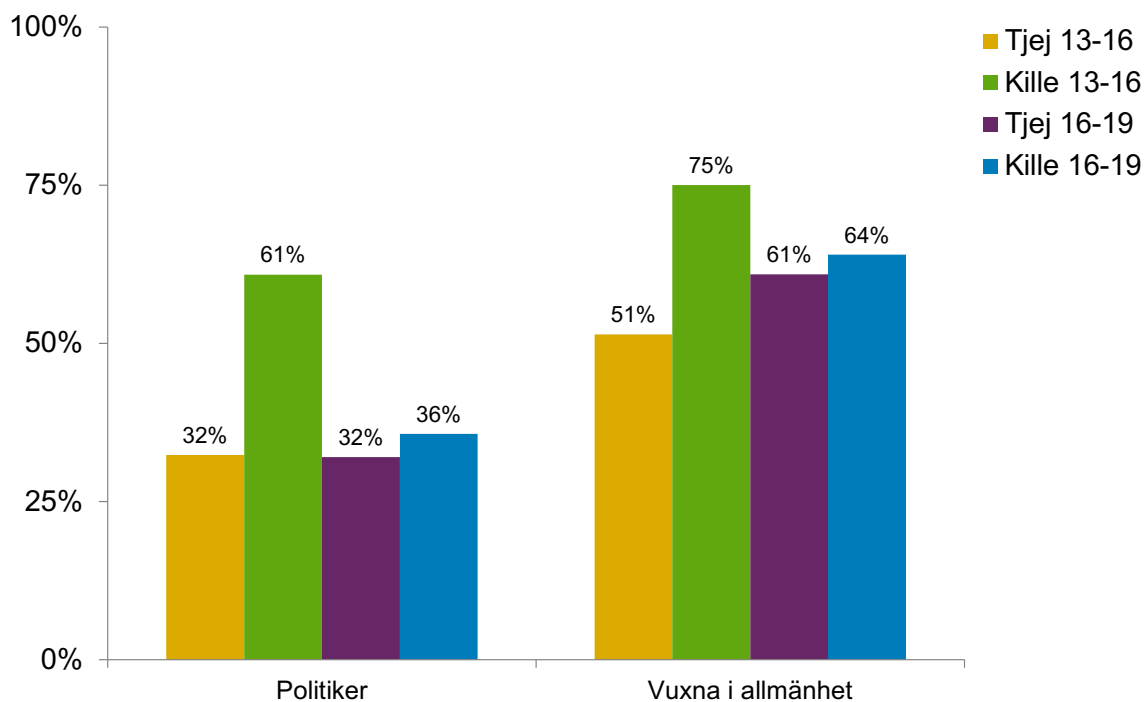

Förtroende för vuxna och politiker

Ungdomarna svarade på en fråga om hur stort förtroende de har för vuxna i allmänhet och en fråga om hur stort förtroende de har för politiker. Högst förtroende för vuxna i allmänhet har killar i högstadiet. 75 % av högstadiekillarerna svarar att de har ett ganska eller mycket stort förtroende för vuxna i allmänhet. För övriga är andelen mellan 51-64 %. Förtroendet för politiker är lägre, men också högst bland högstadiekillarerna. Bland dem har 61 % mycket eller ganska stort förtroende för politiker. Motsvarande andel bland övriga varierar mellan 32-36 %.

Vid en jämförelse med rikssnittet framgår det att högstadieungdomarna i Ludvika har ett lägre förtroende för vuxna i allmänhet, se tabell D5a på följande sida. Gymnasieungdomarna har ett lägre förtroende för både politiker och vuxna i allmänhet. Över tid ser vi också att förtroendet för vuxna i allmänhet är på liknande nivå, medan förtroendet för politiker har ökat något sedan år 2021.

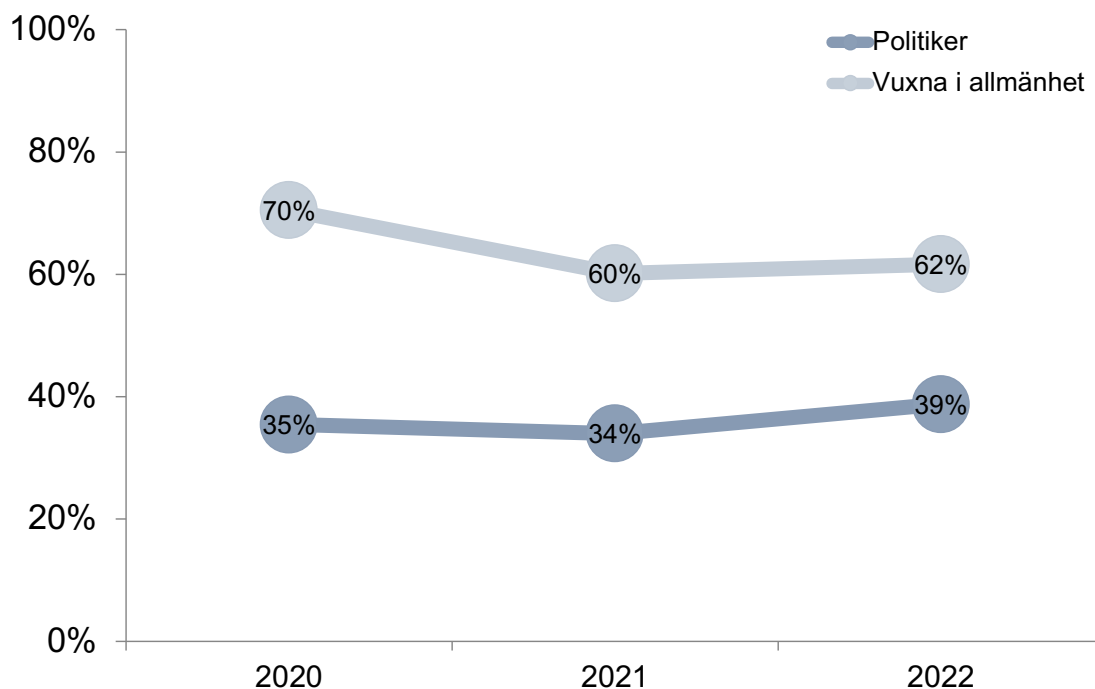
**D5. Hur stort eller litet förtroende har du för följande vuxna personer?
Andel som svarat "mycket stort" eller "ganska stort"**

**D5a. Andel med stort eller ganska stort förtroende för vuxna och politiker.
Jämförelse med rikssnittet**

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Politiker	45%	46%	34%	41%
Vuxna i allmänhet	61%	68%	62%	69%

**D5b. Andel med stort eller ganska stort förtroende för vuxna och politiker.
Jämförelse över tid**

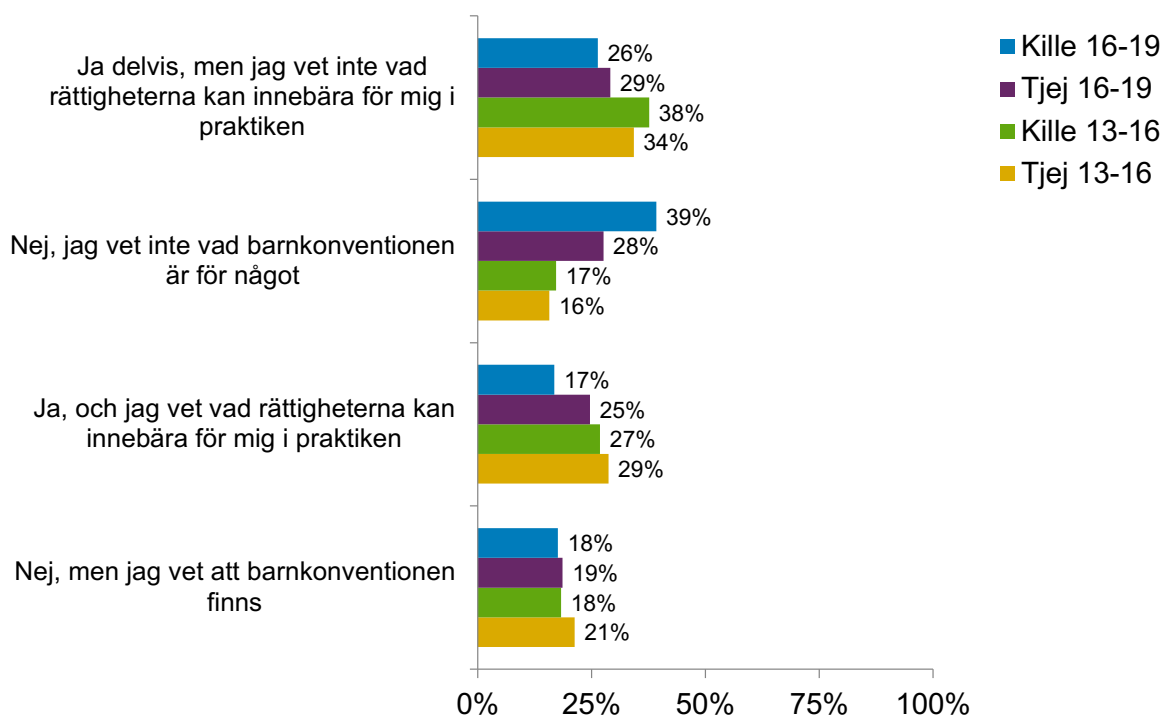

Barnkonventionen

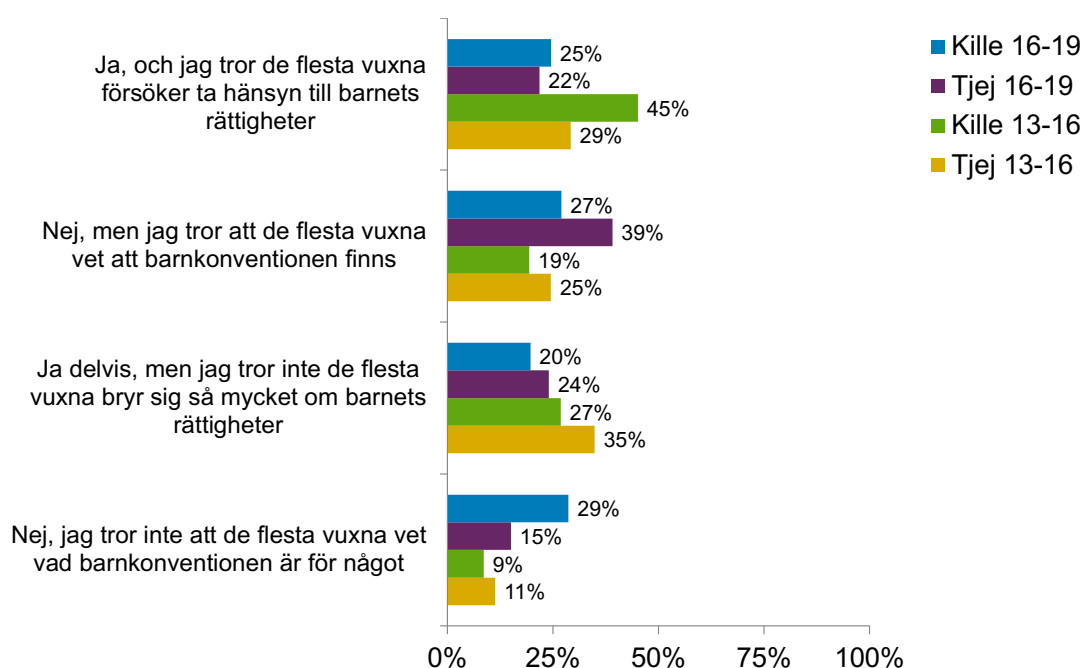
I Lupp-enkäten ställdes även två frågor om barnkonventionen. Vad som framgår är att en andel om mellan 16-39 % svarar att de inte alls vet vad barnkonventionen är, störst andel gymnasiekillar. Högstadiungdomarna har högre kännedom än gymnasieungdomarna om vad rättigheterna kan innebära i praktiken.

I diagram D6b framgår också att en andel om mellan 22-45 % tror att de flesta vuxna känner till rättigheterna i barnkonventionen, och att de försöker ta hänsyn till barnets rättigheter. Högstadikillarna tror detta i högst grad. 9-29 % tror inte att de flesta vuxna vet vad barnkonventionen är för något. Gymnasiekillarna svarar detta i högst grad.

D6a. Känner du till vilka rättigheter du har enligt barnkonventionen?

D6b. Tror du att vuxna i allmänhet känner till barnets rättigheter enligt barnkonventionen?

E. Trygghet

Att så många unga som möjligt får trygga uppväxtvillkor möjliggör en bra start i livet och goda möjligheter att utvecklas.

Utsatthet för mobbning, kränkningar, trakasserier och våld påverkar hälsan och känslan av trygghet hos unga. MUCF konstaterar att en av de faktorer som påverkar ungas hälsa i störst utsträckning är om man under den senaste tiden har blivit utsatt för någon form av mobbning, men även andra former av utsatthet tas upp (hot, misshandel, utnyttjande).¹ Otrygghet och utsatthet kan även påverka den utsattes möjligheter kunskapsutveckling i skolan och således potentiellt påverka möjligheterna för individen i framtiden.

Enligt SCB så ökar mobbningen och otryggheten i skolan och detta gäller både pojkar och flickor.² Förutom ökad mobbning och otrygghet i skolan syns även en negativ utveckling vad gäller ungas rapportering av mobbning och hot på nätet.³ Att få bukt med denna typ av problem är därmed väldigt viktigt.

”Ha mer patruller ute så man kan gå på stan utan att vara rädd”

– Svar på frågan om vad Ludvika kommun borde veta för att göra kommunen bättre för unga

1 MUCF 2007: Fokus 07: En analys av ungas hälsa och utsatthet

2 SCB 2020: Genomförandet av Agenda 2030 i Sverige

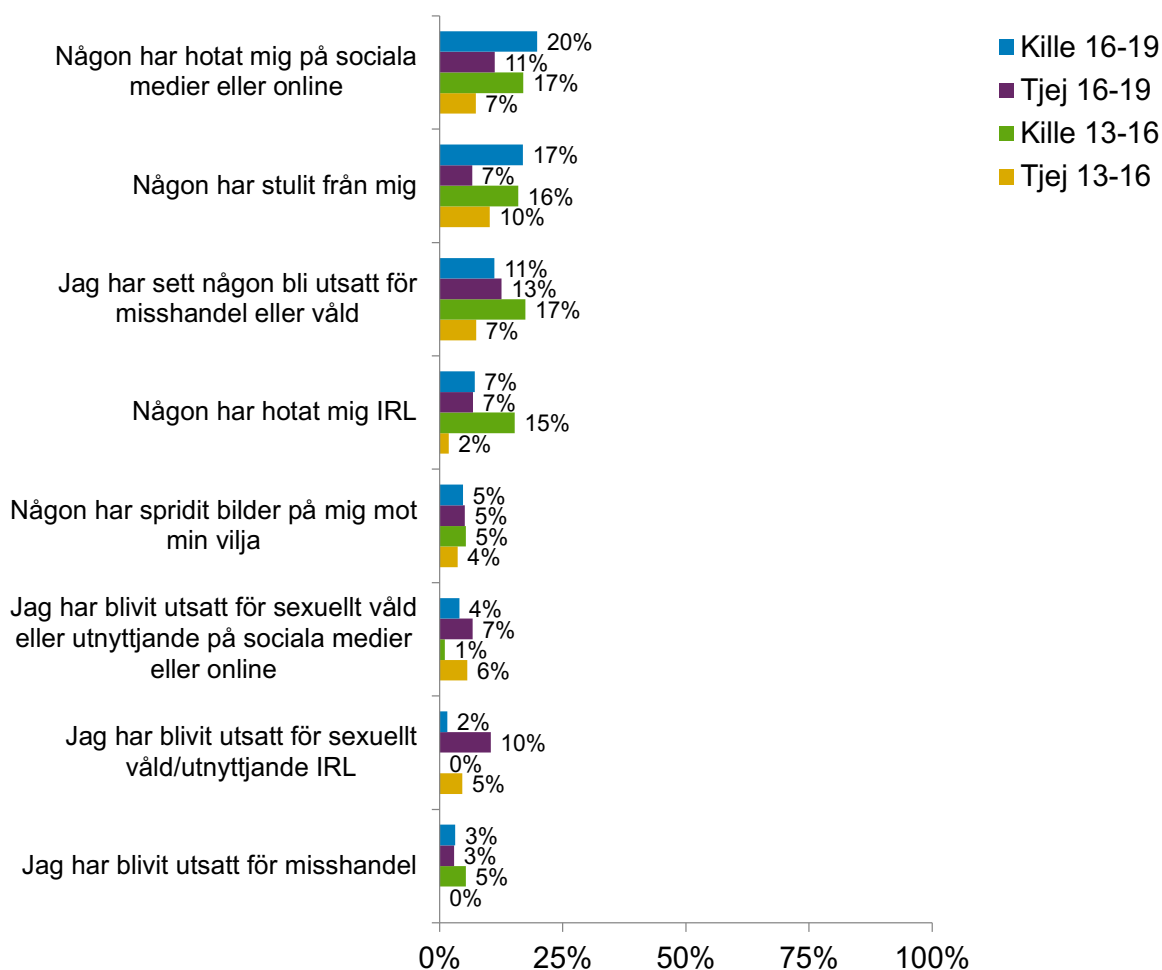
3 Statens medieråd: Ungar och medier 2019

Utsatthet för brott och otrygga situationer

I enkäten ställdes en fråga om man har blivit utsatt för någon otrygg situation de senaste sex månaderna. Störst andel svarar att de har utsatts för hot på internet, framför allt killarna både i högstadiet och gymnasiet. Killar har även utsatts för stöld i högre grad än tjejer, och högstadiekillar har i högst grad utsatts för hot IRL samt sett någon annan bli utsatt för misshandel eller våld. Vad gäller sexuellt våld eller utnyttjande på internet och IRL har tjejer utsatts i högre grad än killar. Bland gymnasietjejeerna har 10 % utsatts för sexuellt våld/utnyttjande IRL.

Jämfört med rikssnittet har både högstadie- och gymnasieungdomarna utsatts för brott och otrygga situationer i liknande grad.

E1. Nu vill vi att du tänker tillbaka på de senaste sex månaderna. Har något av detta hänt dig? Andel som svarat "ja"

E1a. Har något av detta hänt dig? Andel som svarat "ja": Jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Någon har stulit från mig	12%	15%	12%	14%
Jag har blivit utsatt för misshandel	2%	5%	4%	4%
Jag har sett någon bli utsatt för misshandel eller våld	11%	15%	12%	11%
Någon har hotat mig på sociala medier eller online	12%	15%	16%	13%
Någon har hotat mig IRL	9%	11%	8%	8%
Någon har spridit bilder på mig mot min vilja	4%	6%	5%	4%
Jag har blivit utsatt för sexuellt våld eller utnyttjande på sociala medier eller online	3%	5%	6%	3%
Jag har blivit utsatt för sexuellt våld/utnyttjande IRL	3%	4%	6%	5%

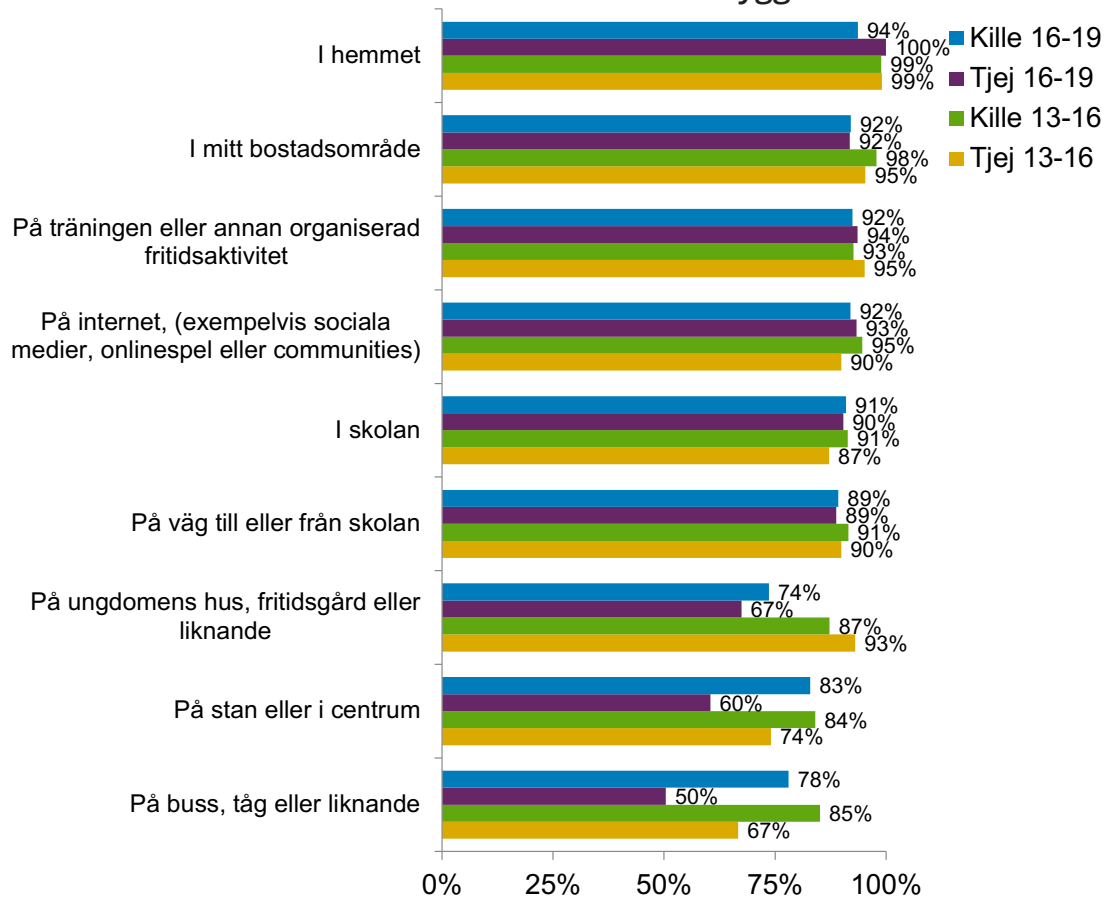
Trygghet

Ungdomarna fick svara på en fråga om hur trygga de upplever att de är på olika fysiska platser i kommunen och på internet. Som det framgår i diagram E2 på följande sida svarar en stor andel att de alltid eller oftast är trygga hemma, i bostadsområdet, på träningen, på internet, på väg till eller från skolan och i skolan. Tryggheten är lägre på ungdomens hus/fritidsgård eller liknande, på stan/i centrum och i kollektivtrafiken. Tjejer känner sig trygga på stan/i centrum och i kollektivtrafiken i lägre grad än killar. Vad gäller ungdomens hus/fritidsgård eller liknande känner sig gymnasieungdomarna trygga i lägre grad än högstadieungdomarna.

Jämfört med rikssnittet känner sig gymnasieungdomarna i Ludvika mindre trygga på stan/i centrum, i kollektivtrafiken och på ungdomens hus/fritidsgård eller liknande. Högstadieungdomarna känner sig ungefär lika trygga som rikssnittet.

E2. Hur ofta känner du dig trygg på följande ställen?*

Andel som svarat att de "alltid" eller "oftast" är trygga

E2a. Andel som svarat att de oftast eller alltid känner sig trygga: Jämförelse med rikssnittet*

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
I hemmet	99%	96%	97%	96%
I mitt bostadsområde	97%	93%	92%	93%
På stan eller i centrum	79%	80%	71%	80%
På buss, tåg eller liknande	75%	78%	64%	79%
På väg till eller från skolan	90%	90%	89%	93%
I skolan	88%	86%	90%	93%
På träningen eller annan organiserad fritidsaktivitet	93%	92%	92%	93%
På ungdomens hus, fritidsgård eller liknande	89%	84%	71%	81%
På internet, (exempelvis sociala medier, onlinespel eller communities)	92%	89%	93%	90%

*Siffrorna i diagrammet och tabellen ovan visar endast de som svarat på frågan, d.v.s. svarsalternativet "ej aktuellt" är borträknat. Andelen som svarat "ej aktuellt" på fritidsgårdsalternativet är 55 % på högstadiet och 63 % på gymnasiet. Andelen som svarat "ej aktuellt" på träning/fritidsaktivitet är 35 % på högstadiet och 24 % på gymnasiet.

Mobbning och trakasserier

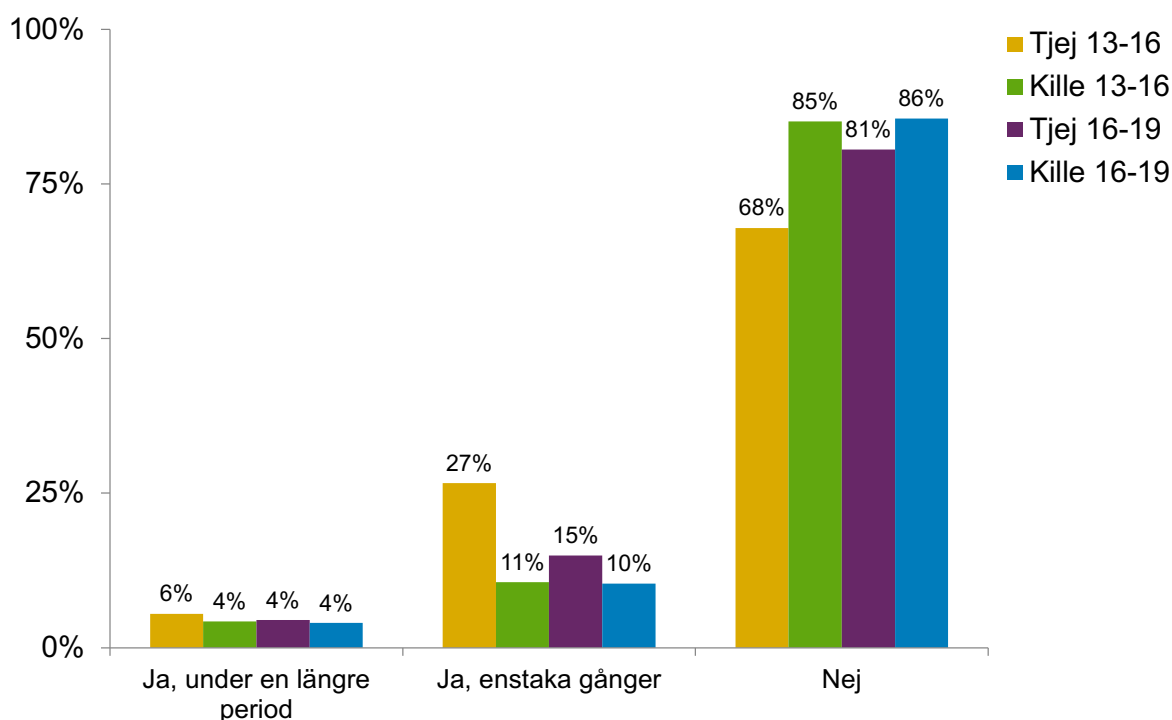
I denna del redovisas frågor som rör utsatthet för mobbning och trakasserier. Som tidigare nämnt är utsatthet för mobbning något som tydligt påverkar hälsan. Nya studier pekar även på att mobbning har ökat i Sverige bland unga.¹

Vad som framgår är att en relativt hög andel av högstadietjejerna svarar att de utsatts för mobbning enstaka gånger eller under en längre period. 33 % av högstadietjejerna svarar att de utsatts, jämfört med 14-19 % bland övriga.

Jämfört med rikssnittet har unga i Ludvika utsatts för mobbning i liknande grad. Över tid har andelen som utsatts minskat sedan 2021, både bland tjejer och killar.

Som det framgår i diagram E3c på följande sida svarar majoriteten av de som utsatts att det skett i skolan (72 % av både tjejerna och killarna). 31 % av både tjejerna och killarna har utsatts på internet/mobilen. Killar svarar i högre grad än tjejer att de utsatts i kollektivtrafiken, på stan/i centrum, i sitt bostadsområde och på väg till eller från skolan. Tjejer har utsatts i högre grad på träningen/annan organiserad fritidsaktivitet.

E3. Under de senaste sex månaderna, har du blivit mobbad, trakasserad eller utfryst?

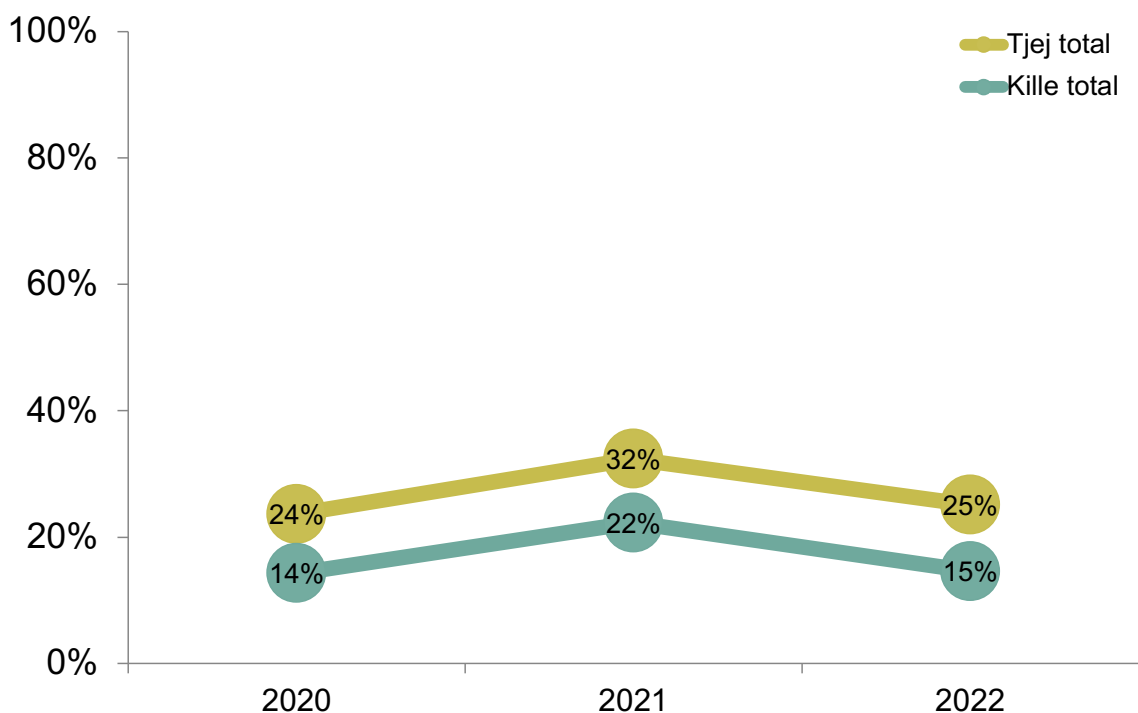

E3a. Andel som svarat "ja, längre period" eller "ja, enstaka gånger" på frågan om mobbning/trakasserier/utfrysning: Jämförelse med rikssnittet

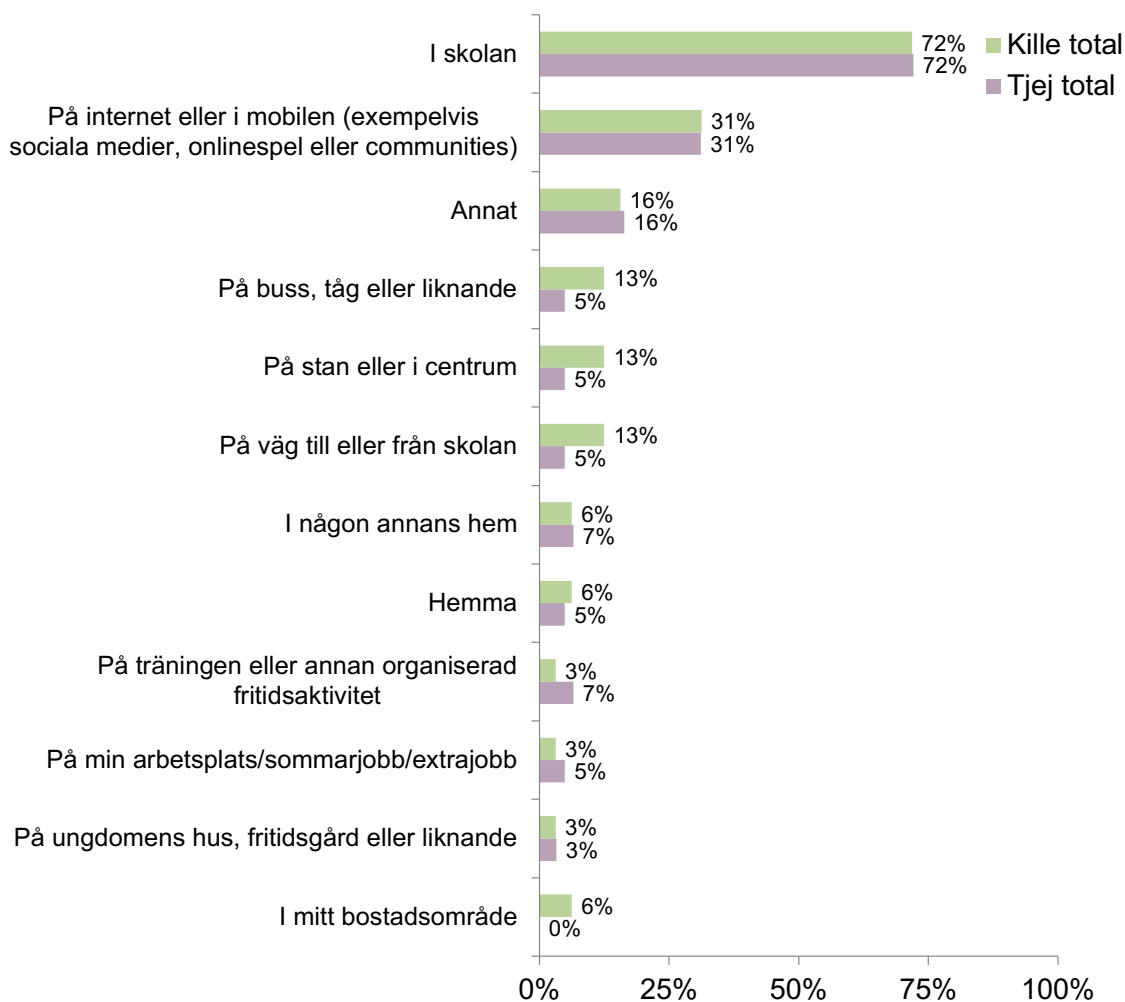
Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
26%	24%	18%	15%

¹ SCB 2020: Genomförandet av Agenda 2030 i Sverige

E3b. Andel som svarat "ja, längre period" eller "ja, enstaka gånger" på frågan om mobbning/trakasserier/utfrysning: Jämförelse över tid

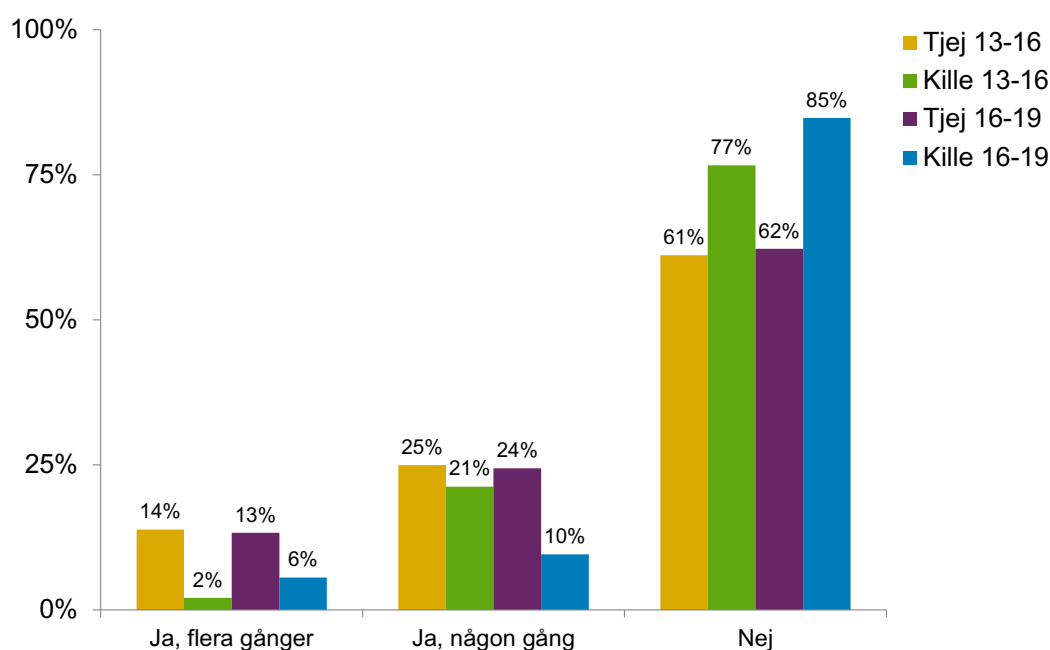
E3c. Var blev du mobbad, trakasserad eller utfrysad? Besvarades endast av de som svarat att de utsatts för mobbning/trakasserier/utfrysning

Orättvis behandling

Ungdomarna fick även ange om de blivit orättvist behandlade på ett sätt som gjort att de mått dåligt. Här framgår att tjejer i både högstadiet och gymnasiet har blivit utsatta i högre grad än killar. Andelen som utsatts i Ludvika är på en liknande nivå som rikssnittet, se tabell E4a.

E4. Har du, under de senaste sex månaderna, upplevt att du har blivit orättvist behandlad på ett sätt så att du har mått dåligt?

E4a. Andel utsatta för orättvis behandling flera gånger eller någon gång: Jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
33%	36%	27%	29%

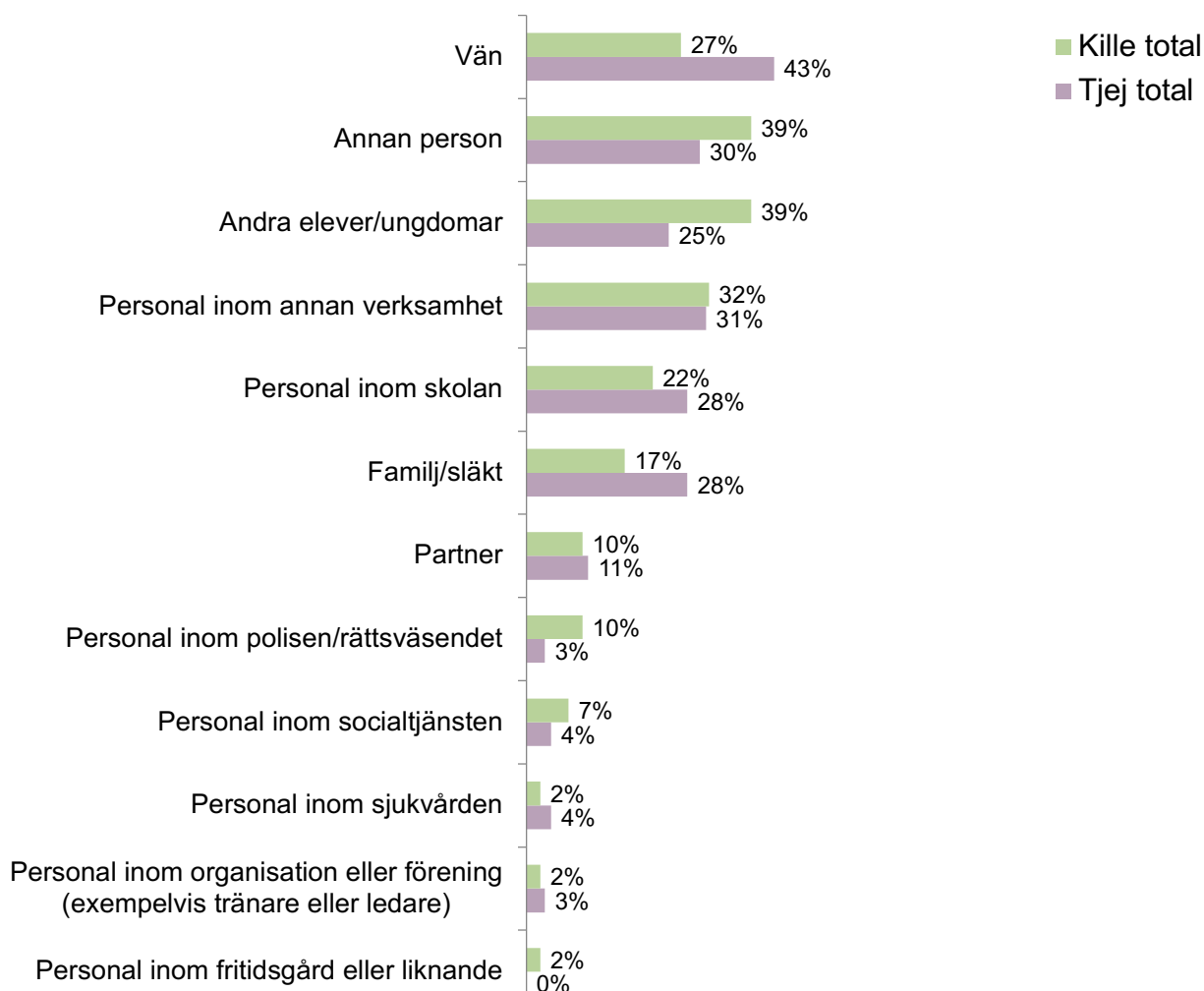
De ungdomar som utsatts fick även svara på en fråga om vem som utsatte dem för orättvis behandling. Störst andel av tjejerna har utsatts av en vän, medan killar i högst grad utsatts av andra elever/ungdomar eller annan person än de som listas i frågan.

På följande sida framgår i diagram E4c att 54 % av både tjejerna och killarna som utsatts för orättvis behandling inte vet varför de blivit utsatta. Av de skäl som listas svarar störst andel att de utsatts på grund av sitt utseende, vilket 14 % av tjejerna och 27 % av killarna uppger. 10-12 % av ungdomarna uppger kön som skäl. Killarna svarar i högre grad än tjejerna att de utsatts av flera övriga skäl.

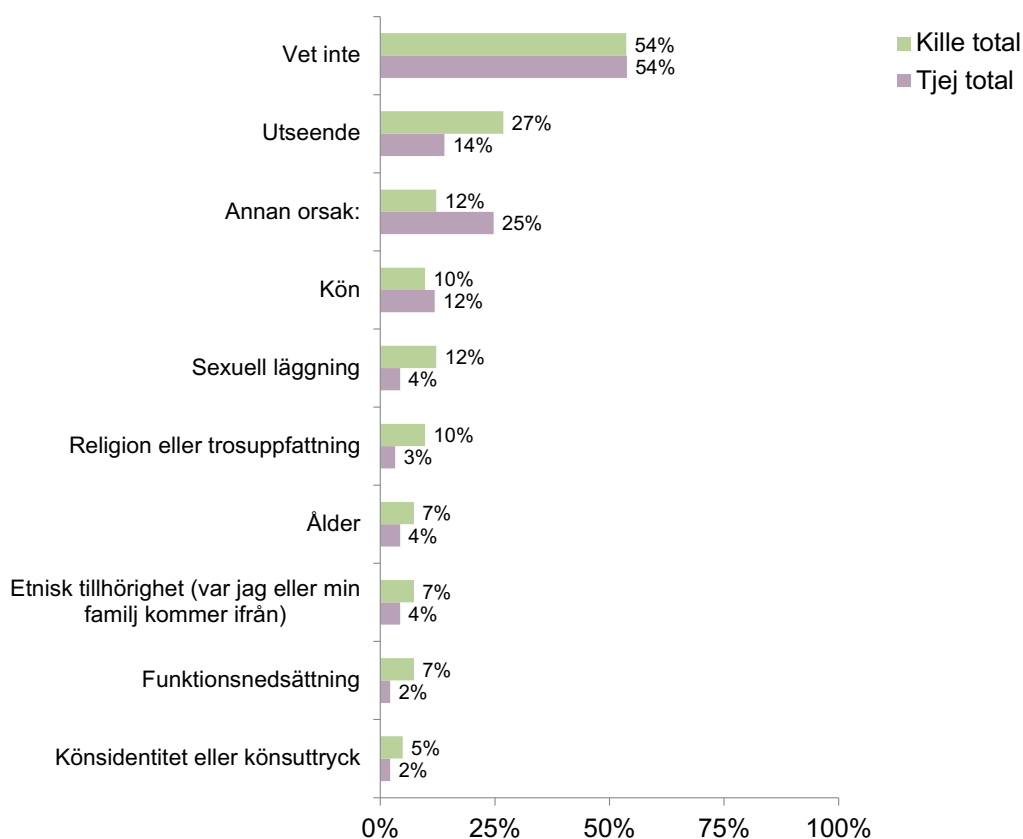
På följande sida i diagram E5 ser vi också att en majoritet av ungdomarna vet vart de kan vända sig om de blir illa behandlade eller mår dåligt. Gymnasiekillarna vet detta i lägre grad än övriga. Jämfört med rikssnittet har ungdomarna i Ludvika liknande kännedom om vart de kan vända sig, se tabell E5.

E4b. Vem eller vilka har du känt dig orättvist behandlad av?

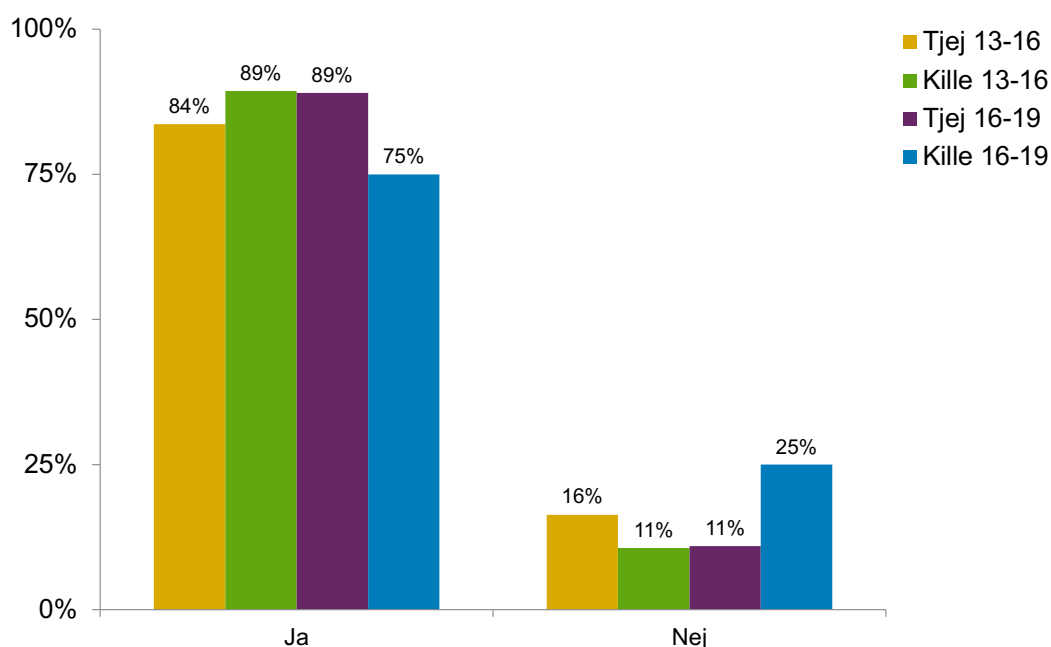
Besvarades endast av de som svarat att de utsatts för orättvis behandling

**E4c. Av vilken eller vilka orsaker tror du att du blev orättvist behandlad?
Besvarades endast av de som svarat att de utsatts för orättvis behandling**

E5. Vet du vart du kan vända dig för att få stöd om du skulle bli illa behandlad eller må dåligt?

E5a. Andel ja: Jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
86%	83%	82%	84%

”Det är svårt att få en utredning här. Det kan ju iförsig vara en regionssak, men ändå (...)”

– Svar på frågan om vad Ludvika kommun borde veta för att göra kommunen bättre för unga

F. Hälsa

I Lupp-enkäten finns ett avsnitt som rör ungas hälsa. En god hälsa tidigt i livet leder till att unga kan skapa goda sociala relationer och tillgodogöra sig utbildning. Detta påverkar i sin tur bland annat möjligheterna till trygghet, arbete och inkomst. Ungas hälsa är därför avgörande för flertalet andra aspekter senare livet. Idag finns det dock stora skillnader i ungas hälsa, bland annat utifrån om man är kille eller tjej, vilken bakgrund man har och familjens ekonomiska situation. Det finns också hälsoskillnader mellan personer i särskilt utsatta situationer och den övriga befolkningen. Särskilt tydliga är dessa skillnader för personer med funktionsnedsättning, hbtq-personer och vissa nationella minoriteter.¹

Ungas hälsa, i synnerhet den psykiska hälsan, har uppmärksammats i ett flertal rapporter under den senaste tiden. Det konstateras att de flesta ungdomar i Sverige mår bra, men att psykisk ohälsa och psykosomatiska besvär har ökat betydligt de senaste årtiondena, för att under de senaste åren ha stannat på en relativt hög nivå i jämförelse med resten av befolkningen.

Varför ungas psykiska hälsa försämrats verkar bero på flera olika orsaker. Folkhälsomyndigheten konstaterar i en rapport från 2019 att brister i skolans funktion troligen är en orsak till att psykosomatiska symtom ökat hos unga. De tar också upp att en större medvetenhet om de ökade krav som förändringarna på arbetsmarknaden medför kan vara en orsak till ökningen av ohälsa.² I en rapport från organisationen Mind tar man också upp en viktig sak, nämligen att det idag finns en större öppenhet för ohälsa och att detta även kan påverka hur den psykiska ohälsan ser ut över tid då unga idag är mer ärliga med hur de mår än vad kanske tidigare generationer varit.³

1 SOU 2016:55, Mörk, Sjögren & Svaleryd 2014: Hellre rik och frisk – om familjebakgrund och barns hälsa

2 Folkhälsomyndigheten 2018 "Varför har den psykiska ohälsan ökat bland barn och unga i Sverige?"

3 Mind 2018: En rapport om ungas psykiska hälsa

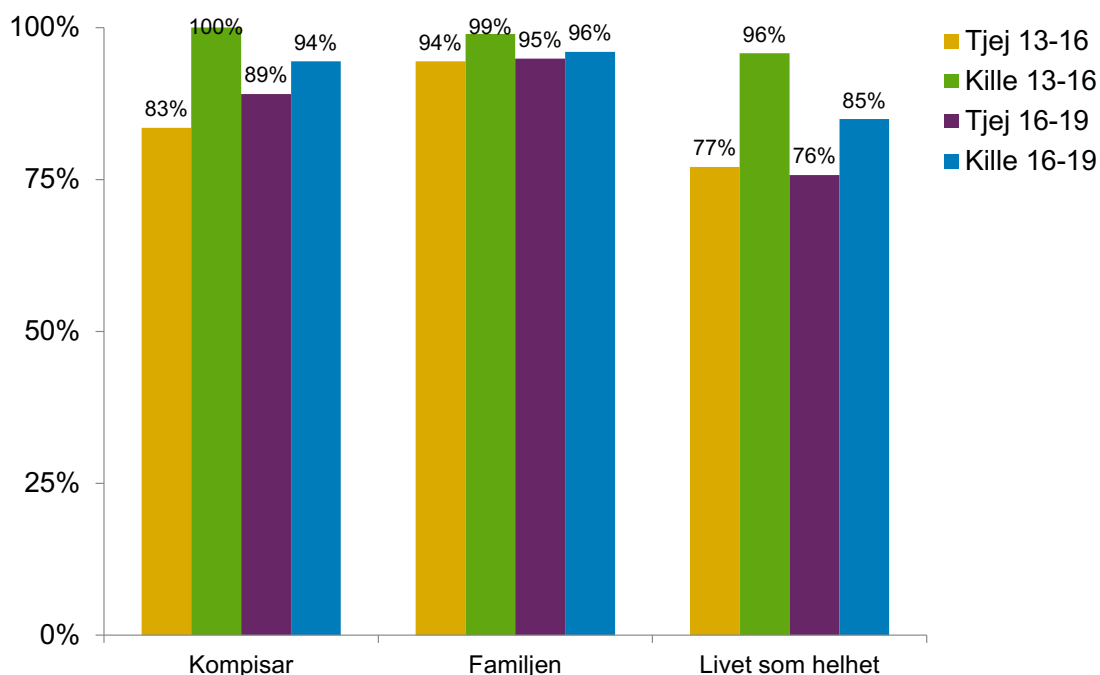
Relationer och nöjdhet med livet

Familje- och kompisrelationer samt andra sociala nätverk är faktorer som även påverkar en individs hälsa. Hur individen ser på livet som helhet är en fråga som ofta, med lite olika formuleringar, även används för att avspegla psykisk hälsa. En hög andel av ungdomarna är nöjda med familjen och kompisarna. När det gäller livet som helhet är nöjdheten lägre, framför allt bland tjejerna. Tjejer är även mindre nöjda än killar med kompisarna.

Jämfört med rikssnittet är högstadieungdomarna i Ludvika ungefär lika nöjda med familjen, kompisarna och livet som helhet. Gymnasieungdomarna svarar däremot i lägre grad än rikssnittet att de är nöjda med livet sin helhet.

Sett över tid kan vi se att nöjdheten med kompisarna och familjen är stabil över tid. Andelen nöjda med livet som helhet har ökat sedan år 2021, se diagram F0b på nästa sida.

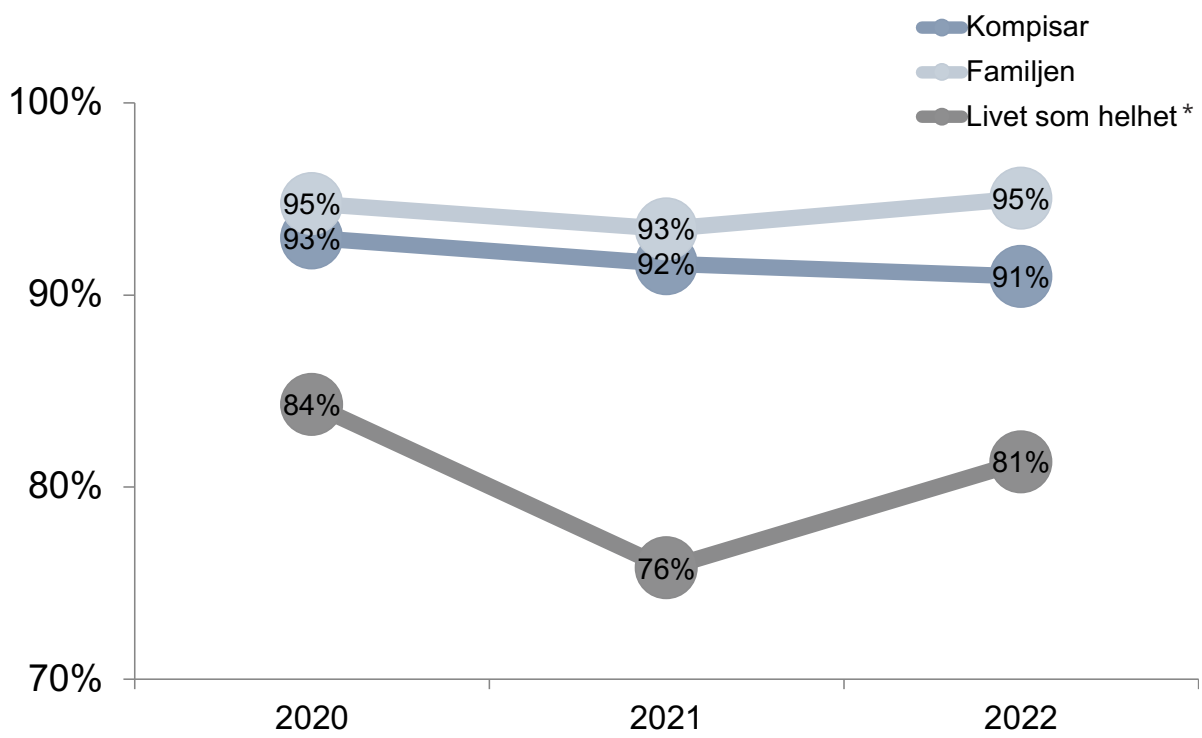
F0. Hur nöjd är du med ditt liv när det handlar om följande? Andel som svarat "mycket nöjd" eller "ganska nöjd"

F0a. Andel nöjda med livet, familjen och kompisarna: Jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Livet som helhet	84%	85%	79%	86%
Familjen	95%	95%	95%	95%
Kompisar	91%	93%	91%	94%

F0b. Andel nöjda med livet, familjen och kompisarna: Jämförelse över tid

*Före 2022 löd formuleringen "Livet i sin helhet".

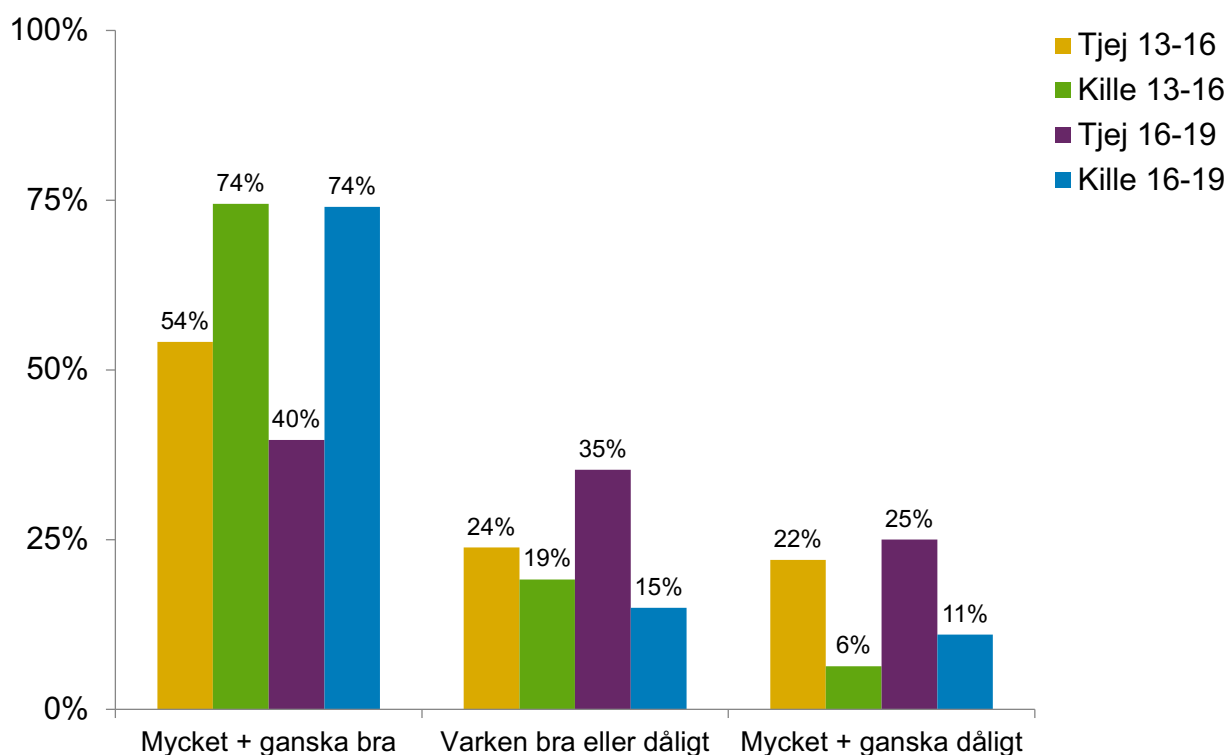
Självskattad hälsa

Självskattad hälsa innebär att individer ombeds att själva skatta sitt allmänna hälsotillstånd på en skala. Den självskattade hälsan är med andra ord ett subjektivt mått. Resultat av detta slag ifrågasätts ibland på grund av det subjektiva inslaget, men har visat sig stämma väl överens med mer objektiva och medicinska mått på hälsa.¹ I Ludvika ser vi att andelen som svarar att de mår mycket eller ganska bra är lägre bland tjejer än bland killar, och lägst bland gymnasietjejer. Tjejerna svarar även i högst grad att de mår mycket eller ganska dåligt, 22-25 %.

Vid en jämförelse med rikssnittet framgår det att gymnasieungdomarna i Ludvika bedömer sin hälsa som mycket eller ganska bra i något lägre grad, se tabell F1a. Högstadiungdomarna svarar att de mår bra i liknande grad som rikssnittet.

Över tid kan vi även se att andelen som mår bra minskat bland tjejer. Könsskillnaden i ungas hälsa är därmed större i år än tidigare.

F1. Under de senaste sex månaderna, hur bedömer du din hälsa, hur du mår eller känner dig?

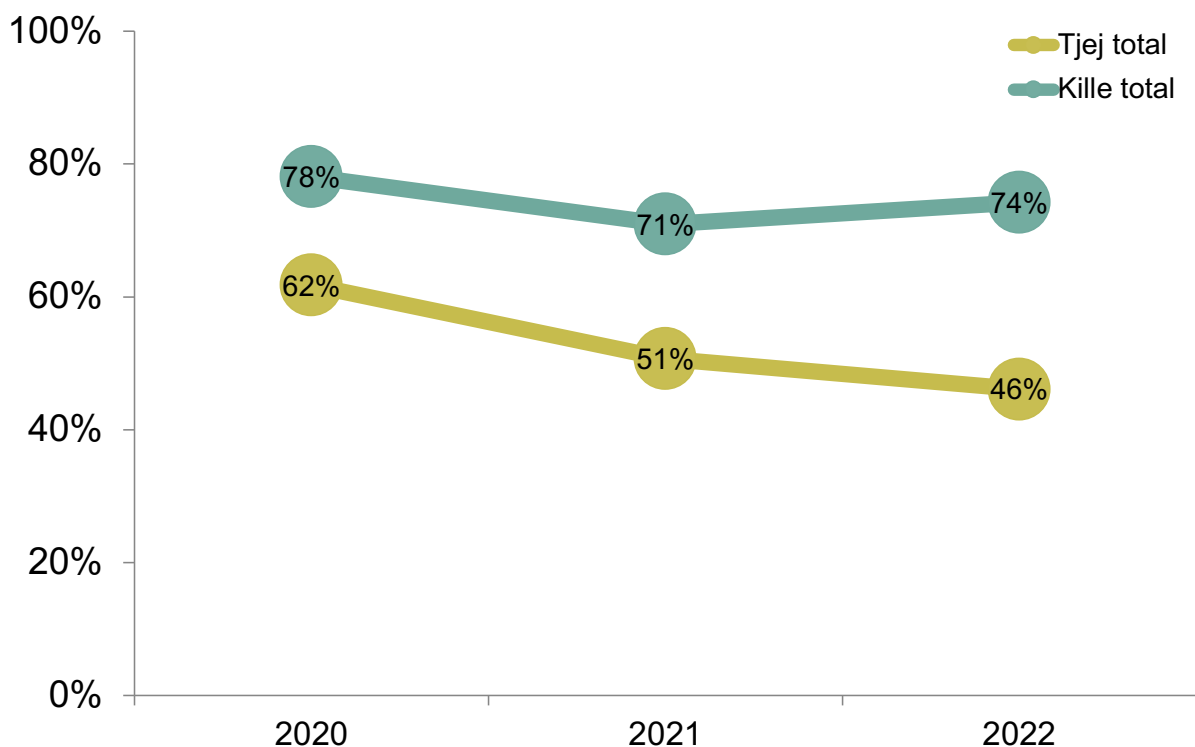

F1a. Andel som bedömer sin hälsa som mycket eller ganska bra: Jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
62%	64%	56%	61%

¹ Folkhälsomyndigheten: Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017-2018

F1b. Andel som bedömer sin hälsa som mycket eller ganska bra: Jämförelse över tid

Psykiska och somatiska besvär

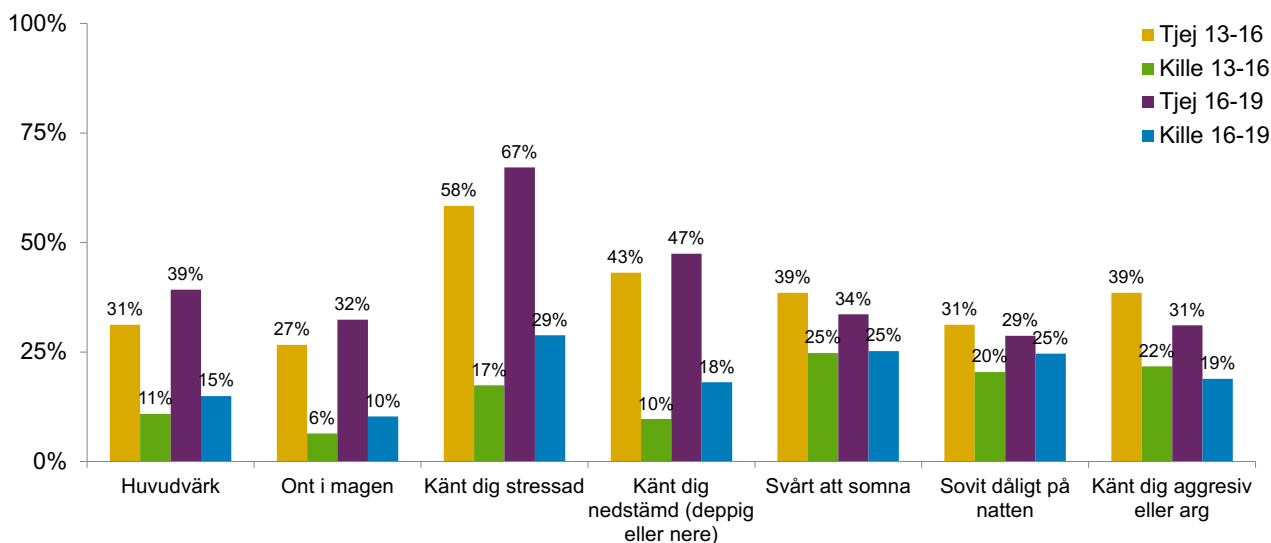
Ungdomarna fick svara på frågor om hur ofta de upplever olika psykiska och somatiska besvär, så som stress, huvudvärk, ont i magen, sömnsvårigheter och nedstämdhet. Enligt MUCF indikerar förekomsten av besvär ohälsa om de förekommer flera gånger i veckan eller oftare under en längre period. Liknande kategorisering görs i Folkhälsomyndighetens undersökning "Hälsa på lika villkor".

I diagram F2 redovisas andelen ungdomar som har de listade besvären regelbundet, det vill säga flera gånger i veckan eller oftare. Samtliga besvär upplevs i högre grad av tjejer än av killar. En stor andel av tjejerna, 58 % i högstadiet och 67 % i gymnasiet, svarar att de känner sig stressade flera gånger i veckan eller oftare. Andelen killar som gör detsamma är 17-29 %.

Vad gäller nedstämdhet svarar 43 % av högstadietjejerna och 47 % av gymnasietjejerna att de besväras av att vara nedstämda eller deppiga flera gånger i veckan eller oftare. Bland killarna svarar 10-18 % detsamma. Högstadietjejerna svarar i högst grad att de känt sig aggressiva eller arga.

Andelen gymnasieungdomar i Ludvika som upplever flera av de psykosomatiska besvären är på en något högre nivå än rikssnittet. Högstadieungdomarna upplever besvär i liknande grad som rikssnittet, se tabell F2a på följande sida.

F2. Hur ofta har du haft följande besvär under de senaste sex månaderna? Andel som svarat "flera gånger i veckan" eller oftare

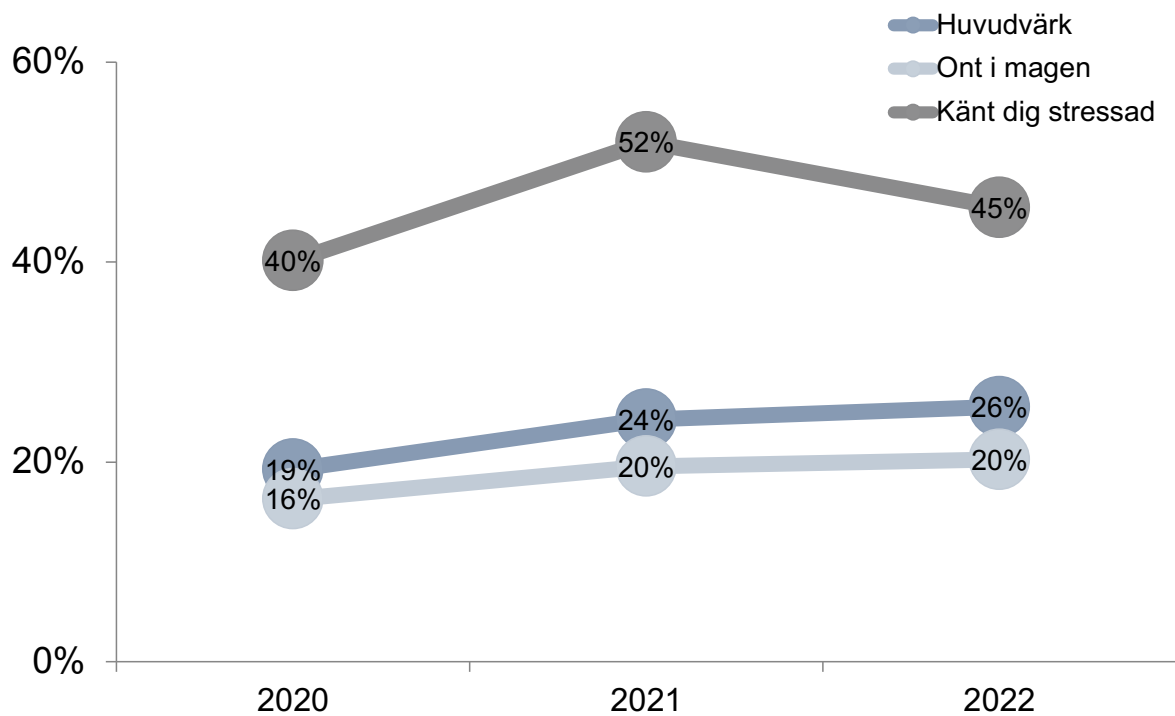
F2a. Andel som svarat att de har besvär flera gånger i veckan eller oftare: Jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Huvudvärk	21%	20%	29%	20%
Ont i magen	17%	17%	23%	18%
Känt dig stressad	41%	41%	49%	44%
Känt dig nedstämd (deppig eller nere)	29%	27%	33%	29%
Svårt att somna	33%	30%	30%	30%
Sovit dåligt på natten	27%	25%	27%	28%
Känt dig aggressiv eller arg	33%	30%	25%	24%

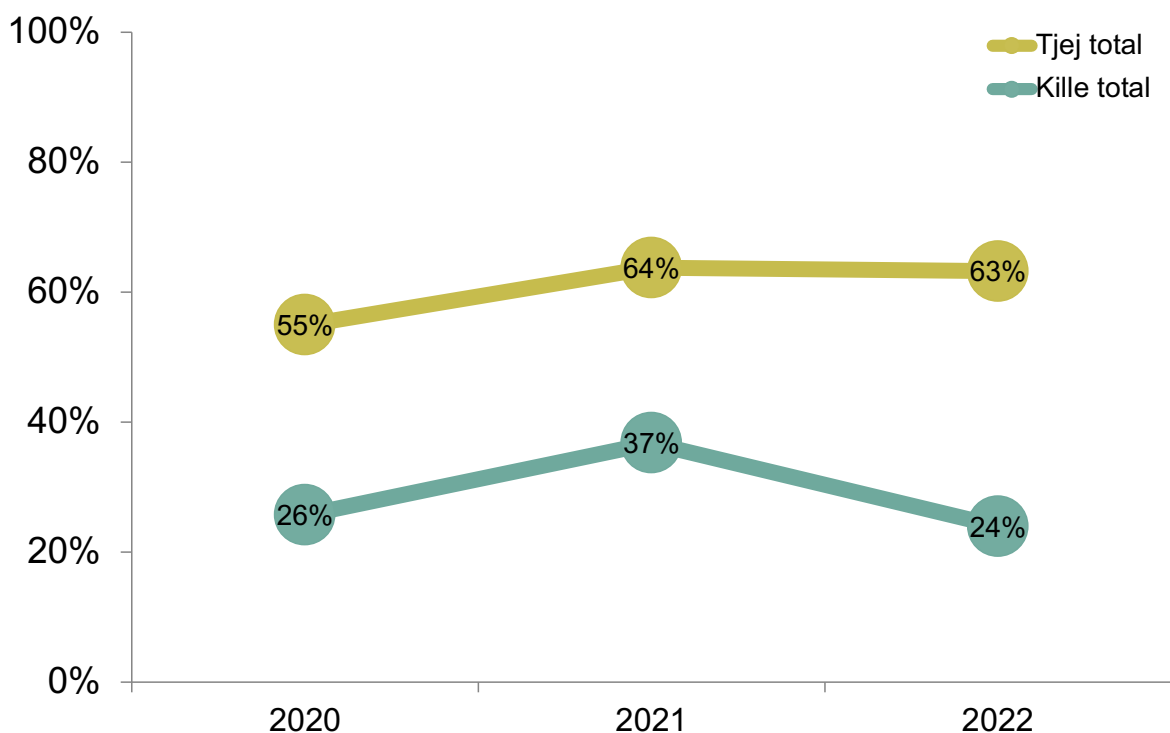
Sedan år 2021 har andelen killar som upplever besvär med stress minskat. Besvär med huvudvärk och magont är på en liknande nivå som tidigare, se diagram F2b.

I diagram F2c framgår att det är bland killar det skett en minskning avseende stress, medan tjejer känner sig stressade i liknande utsträckning som år 2021.

F2b. Hur ofta har du haft följande besvär under de senaste sex månaderna?
Andel som svarat "flera gånger i veckan" eller oftare: Jämförelse över tid

F2c. Andel som svarat att de har besvär med stress flera gånger i veckan eller oftare: Jämförelse över tid

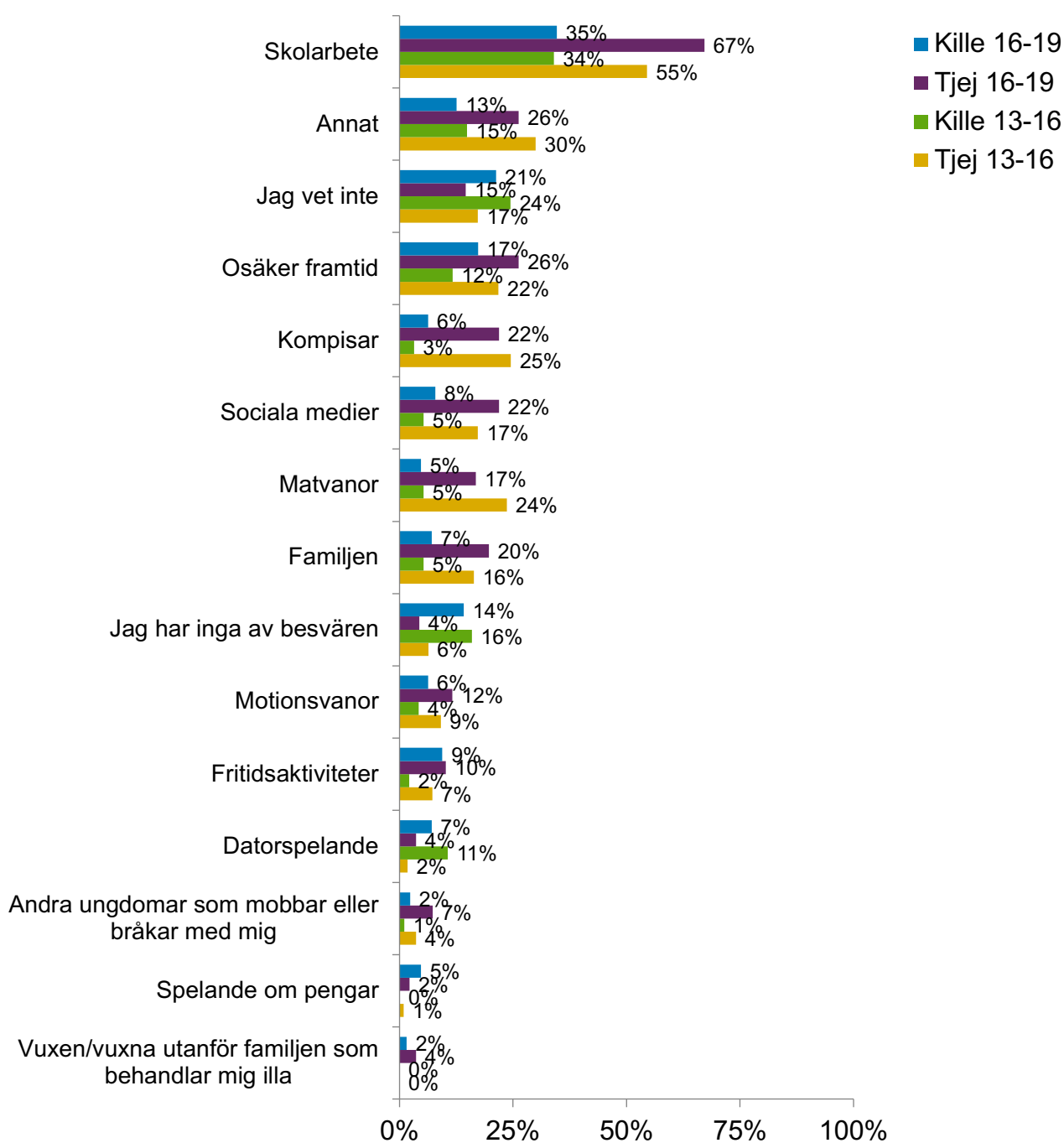

Orsaker till besvären

Ungdomarna fick i årets Lupp-undersökning även svara på en fråga om vad de själva tror att deras psykiska och somatiska besvär beror på. Skolarbete är det som störst andel uppger vara anledningen till deras besvär. Tjejerna uppger detta som skäl i särskilt hög grad, 55-67 %. Motsvarande andel bland killarna är lägre, 34-35 %.

Tjejer uppger även många övriga orsaker till besvären i högre grad än killar. Exempelvis tror 22-25 % av tjejerna att deras besvär beror på kompisar. En liknande andel tjejer tror att besvären beror på att framtiden är osäker. 17 % av högstadietjejerna och 22 % av gymnasietjejerna tror att besvären beror på sociala medier. Andelen bland killarna är betydligt lägre, 5-8 %.

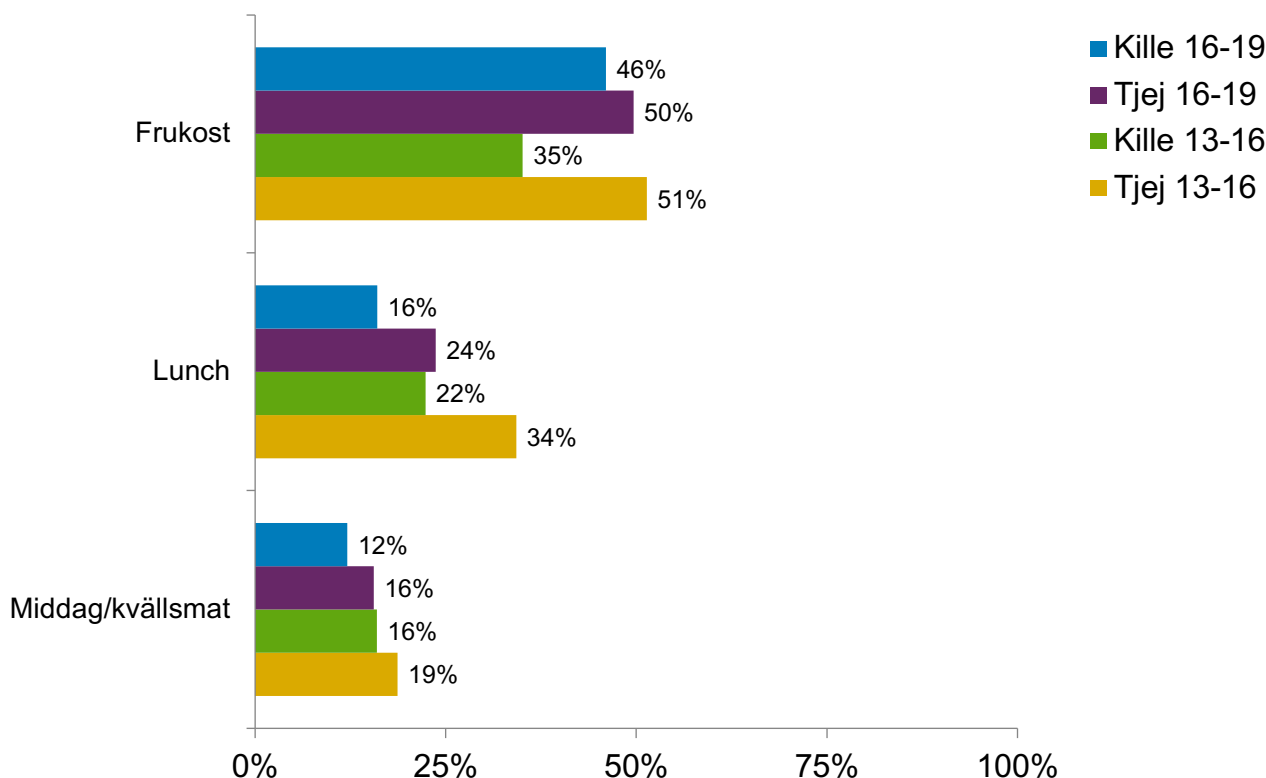
F2d. Om du har något av besvären i förra frågan, vad tänker du själv att dina besvär kan bero på?

Hoppa över måltider

I diagram F3 nedan redovisas andelen ungdomar som svarat att de hoppar över måltider flera gånger i veckan eller oftare. Vanligast är att hoppa över frukosten, vilket 35-51 % av ungdomarna gör. En relativt hög andel av högstadietjejerna, 34 %, hoppar även över lunchen. 12-19 % av ungdomarna, störst andel högstadietjejer, hoppar över middagen/kvällsmaten.

F3. Hur ofta händer det att du hoppar över följande måltider? Andel som svarat "flera gånger i veckan" eller oftare

Träning och motion

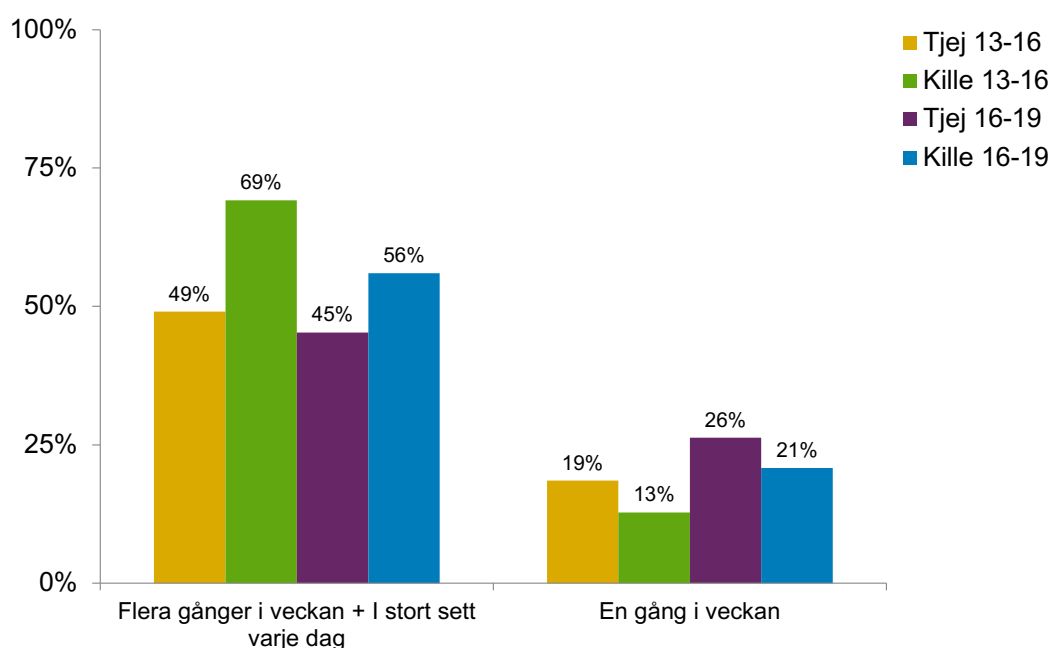
Fysisk aktivitet är relaterat både till fysisk och psykisk hälsa. Andelen skolbarn som uppnår den rekommenderade mängden fysisk aktivitet (1 timme per dag enligt WHO) är fortsatt låg i Sverige. Det är en levnadsvana som inte har förbättrats över tid, konstaterar Folkhälsomyndigheten.¹ Vad som framgår i diagram F4 är att en andel om 45-49 % av tjejerna och 56-69 % av killarna svarar att de tränar flera gånger i veckan eller oftare. Andelen är högst bland killar i högstadiet. 13-26 % av ungdomarna tränar en gång i veckan.

I en jämförelse med rikssnittet, se tabell F4a, framkommer att högstadieungdomarna i Ludvika tränar flera gånger i veckan eller oftare i lägre utsträckning, men en gång i veckan i liknande grad. Gymnasieungdomarna tränar en gång i veckan i något högre grad än rikssnittet, men flera gånger i veckan eller oftare i något lägre grad.

Både tjejer och killar tränar i ungefär lika hög grad som år 2021, se diagram F4b.

¹ Folkhälsomyndigheten: Skolbarns hälsovanor 2017-2018

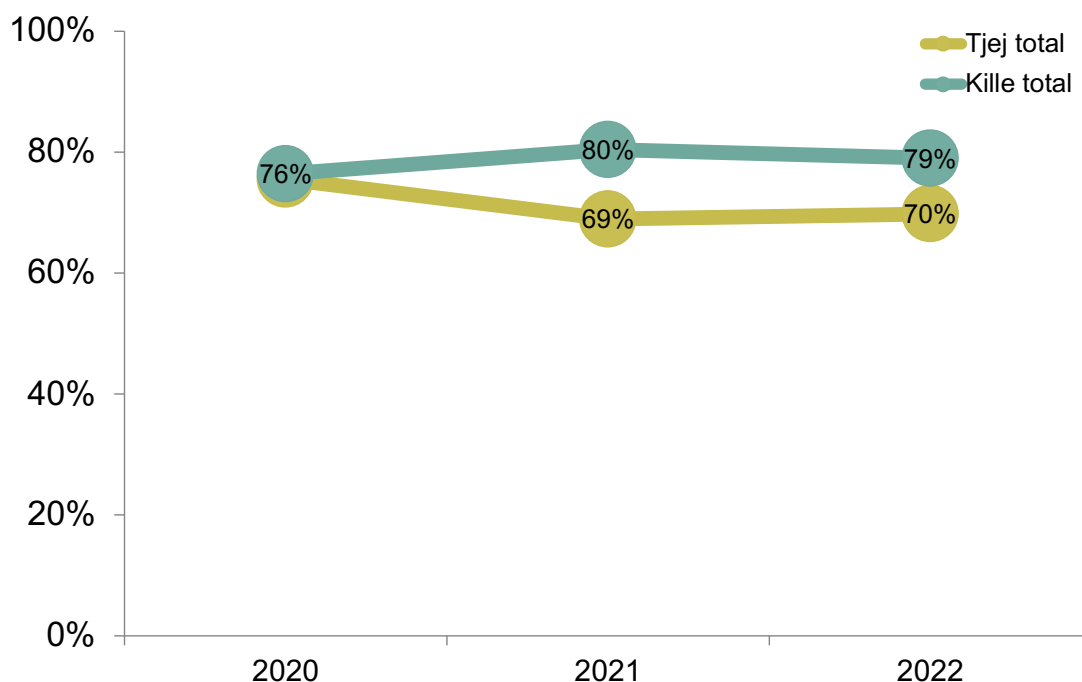
**F4. Hur ofta brukar du träna så att du blir andfådd eller svettas?
Andel som svarat "en gång i veckan" eller oftare**

F4a. Andel som tränar en gång i veckan eller oftare: Jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
En gång i veckan	16%	15%	24%	20%
Flera gånger i veckan + I stort sett varje dag	58%	70%	50%	56%

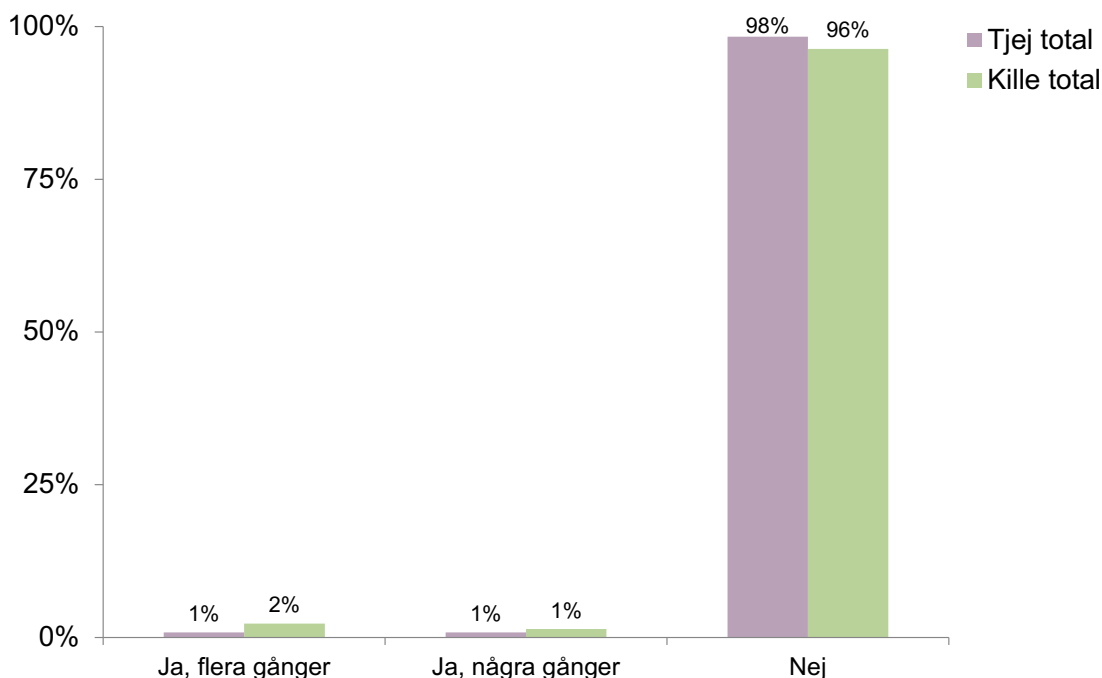
F4b. Andel som tränar en gång i veckan eller oftare: Jämförelse över tid

Prestationshöjande medel

I Lupp-enkäten ställs en fråga om användningen av anabola steroider eller motsvarande medel. En andel om 3 % av killarna och 2 % av tjejerna svarar att de någon eller flera gånger använt denna typ av medel.

F5. Har du någon gång dopat dig genom att ha använt anabola androgena steroider eller andra motsvarande prestationshöjande medel?

Alkohol och tobak

Lupp-enkäten innefattar också frågor om hur ofta man röker, snusar och dricker alkohol. I tabell F6 på följande sida redovisas resultaten för dessa frågor. Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN) konstaterar att andelen skolelever i Sverige som röker minskat kraftigt särskilt under 2010-talet, medan snusningen ökat under de senaste åren. Vad gäller alkohol konstaterar CAN att såväl andelen alkoholkonsumenter som alkoholkonsumtionen bland svenska elever är på fortsatt historiskt låga nivåer och minskat kraftigt under 2000-talet.¹

I Ludvika ser vi att högstadietjejerna i högst grad röker cigaretter en gång per vecka, medan ingen av högstadiekillarna har svarat detta. Gymnasietjejerna svarar i högst grad att de röker e-cigaretter minst en gång per vecka. Gymnasiekillarna är de som i högst grad snusar och dricker alkohol minst en gång per vecka. Att minst en gång per vecka dricka så mycket alkohol att man känner sig full bland de som dricker är dock vanligast bland högstadietjejerna.

Jämfört med rikssnittet syns generellt inga större skillnader. Dock framgår det att andelen gymnasieungdomar som dricker alkohol minst en gång i månaden är något högre i Ludvika. Även andelen som dricker så de känner sig fulla är högre i Ludvika.

Jämfört med år 2021 har snusning ökat något, främst bland tjejer. Andelen tjejer som dricker alkohol minst en gång i månaden har däremot minskat något, se tabell F6b. Av de som dricker alkohol har andelen som dricker så de känner sig fulla minst en gång i månaden även minskat, både bland tjejer och killar.

¹ CAN:s nationella skolundersökning 2022

F6. Hur ofta brukar du...?

Röka cigaretter	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	88%	100%	91%	90%
Minst en gång per vecka	12%	0%	9%	10%
Snusa	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	93%	92%	83%	73%
Minst en gång per vecka	7%	8%	17%	27%
Dricka folköl	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	99%	98%	100%	97%
Minst en gång per vecka	1%	2%	0%	3%
Dricka starköl, starkcider, alkoläsk, vin eller sprit	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	96%	99%	93%	90%
Minst en gång per vecka	4%	1%	7%	10%
Röka e-cigaretter	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	93%	99%	85%	93%
Minst en gång per vecka	7%	1%	15%	7%
Ta koffeintabletter	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	100%	98%	99%	96%
Minst en gång per vecka	0%	2%	1%	4%
Spela om pengar	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	99%	98%	100%	92%
Minst en gång per vecka	1%	2%	0%	8%
Dricka energidryck	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	71%	77%	49%	49%
Minst en gång per vecka	29%	23%	51%	51%

Hur ofta dricker du så mycket alkohol att du känner dig full?*	Tjej högstadiet	Kille högstadiet	Tjej gymnasiet	Kille gymnasiet
Aldrig/Sällan/Någon eller några gånger i månaden	87%	100%	92%	92%
Minst en gång per vecka	13%	0%	8%	8%

*Obs! Av de som vid något tillfälle druckit alkohol

F6a. Jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Röka cigaretter minst en gång per vecka	6%	4%	10%	6%
Snusa minst en gång per vecka	7%	5%	21%	18%
Dricka folköl minst en gång i månaden	3%	4%	9%	9%
Dricka starköl, starkcider, alkoläsk, vin eller sprit minst en gång i månaden	6%	7%	37%	32%
Röka e-cigaretter minst en gång per vecka	4%	5%	11%	8%
Ta koffeintabletter minst en gång i månaden	1%	3%	4%	4%
Spela om pengar minst en gång i månaden	2%	4%	9%	7%
Dricka energidryck minst en gång per vecka	26%	22%	51%	47%
Dricka alkohol så att de känner sig fulla minst en gång per månad*	33%	37%	60%	51%

F6b. Jämförelse över tid

	Tjej 2022	Tjej 2021	Tjej 2020	Kille 2022	Kille 2021	Tjej 2020
Röker minst en gång per vecka	10%	13%	9%	6%	6%	8%
Snusar minst en gång per vecka	13%	8%	5%	19%	16%	18%
Dricker folköl minst en gång i månaden	4%	4%	8%	9%	11%	18%
Dricker starköl, starkcider, alkoläsk, vin eller sprit minst en gång i månaden	26%	32%	33%	21%	18%	31%
Dricker alkohol så att de känner sig fulla minst en gång per månad*	61%	72%	67%	51%	61%	67%

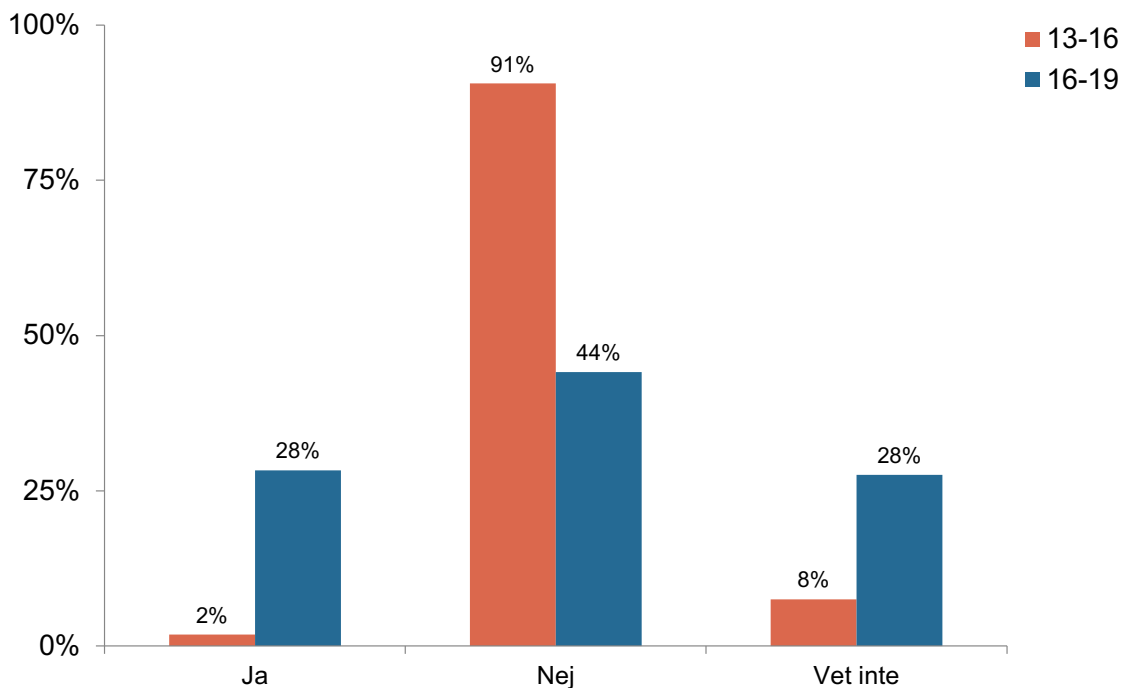
*Obs! Av de som vid något tillfälle druckit alkohol

De flesta får tag i alkohol via kompisar, kompisars syskon, partner eller på annat sätt. Endast en liten andel, totalt 2 % av högstadieungdomarna, svarar att de får dricka alkohol för sina föräldrar. På gymnasiet är motsvarande andel klart högre, 28 %.

**F6d. Hur får du oftast tag på alkohol?
Besvarades endast av de som någon gång druckit alkohol**

Köper själv i affären	6%
Beställer på internet	2%
Handlar utomlands	3%
Tillverkar själv	8%
Får från mina föräldrar	12%
Tar från mina föräldrar utan att de vet om det	11%
Från syskon	7%
Från kompisar, kompisars syskon, flickvän/pojkvän/partner	48%
Från annan vuxen	27%
På annat sätt	37%

F7. Får du dricka alkohol för din/dina föräldrar?

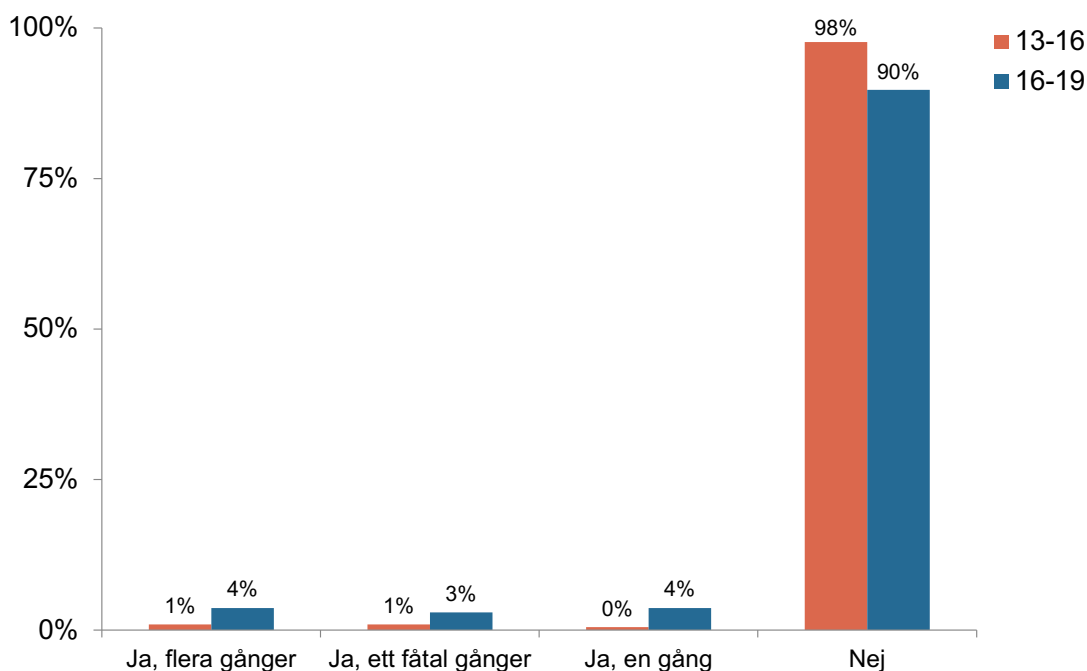

Narkotika

Lupp-enkäten innefattar även frågor om narkotikaanvändning. Totalt 2 % av högstadieungdomarna och 10 % av gymnasieungdomarna svarar att de en eller flera gånger har använt narkotika. Jämfört med rikssnittet har högstadieungdomarna använt narkotika i något lägre grad. Narkotikaanvändningen har även minskat något över tid i högstadiet.

Som det framgår i diagram F8c på följande sida är hasch den vanligaste drogsorten, följt av receptbelagda centralstimulerande läkemedel. I diagram F8d framgår också att det vanligaste sättet att få tag på narkotika är på annat sätt än vad som listas, följt av från någon person på den egna orten eller på annan ort.

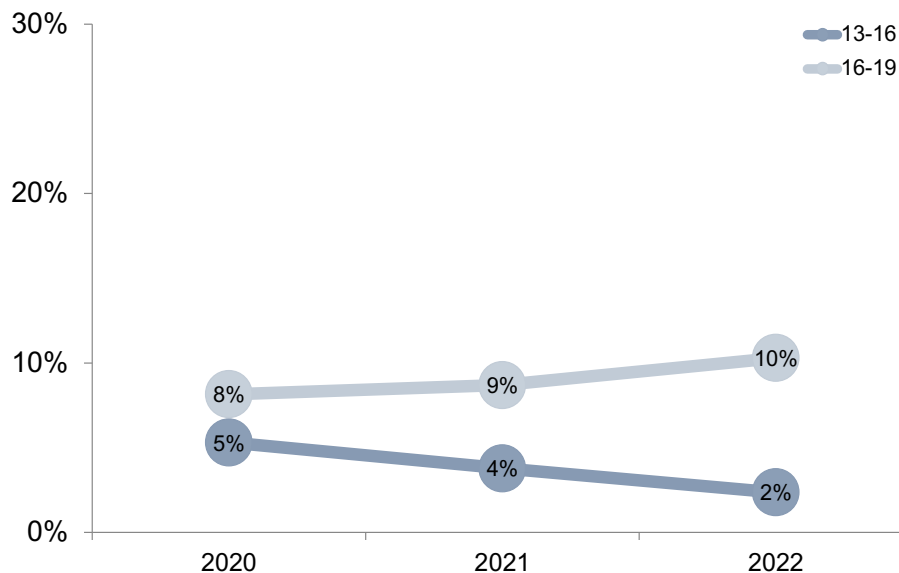
F8. Har du någon gång använt narkotika?

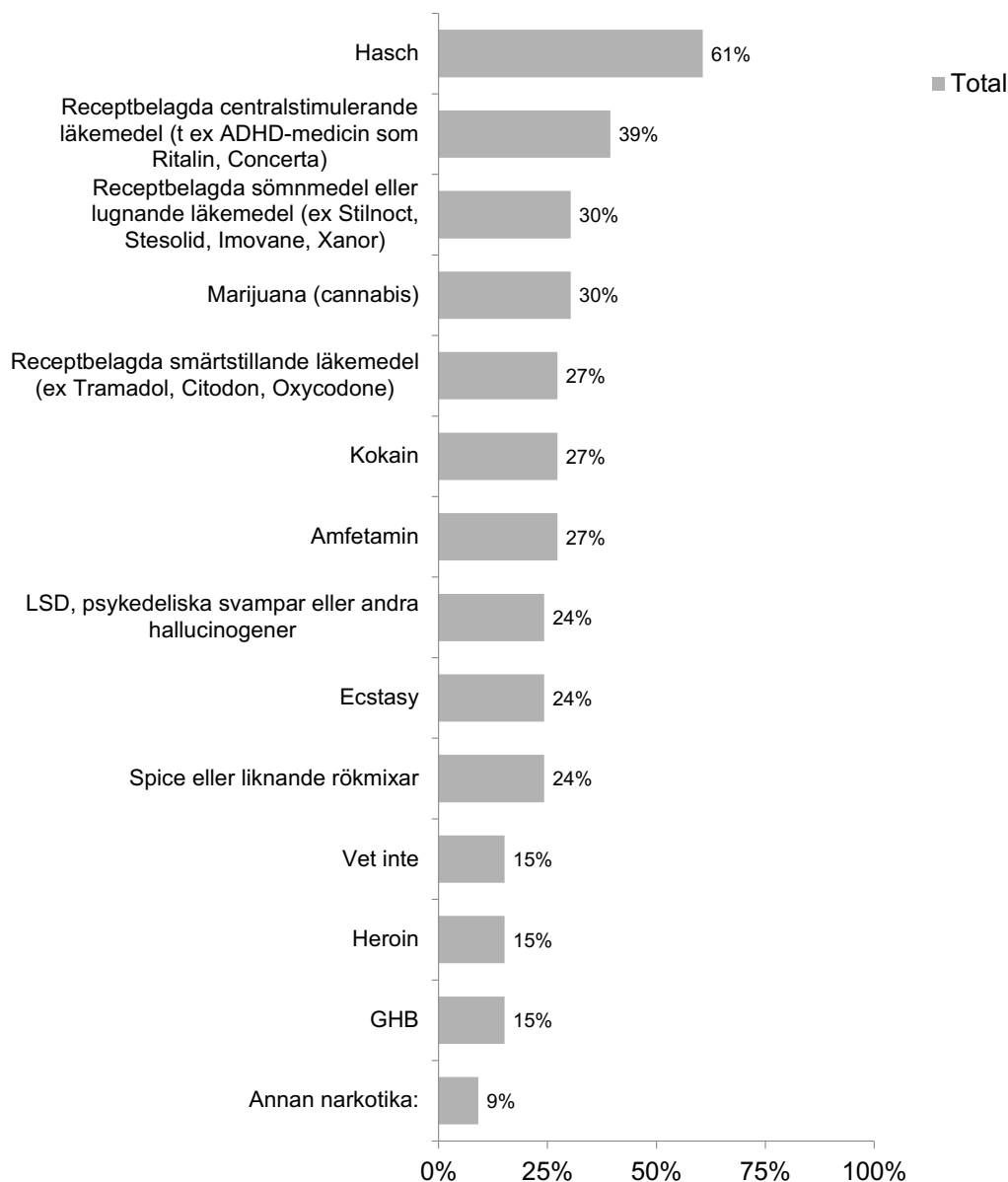
F8a. Andel som använt narkotika. Jämförelse med rikssnittet

Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
2%	5%	10%	10%

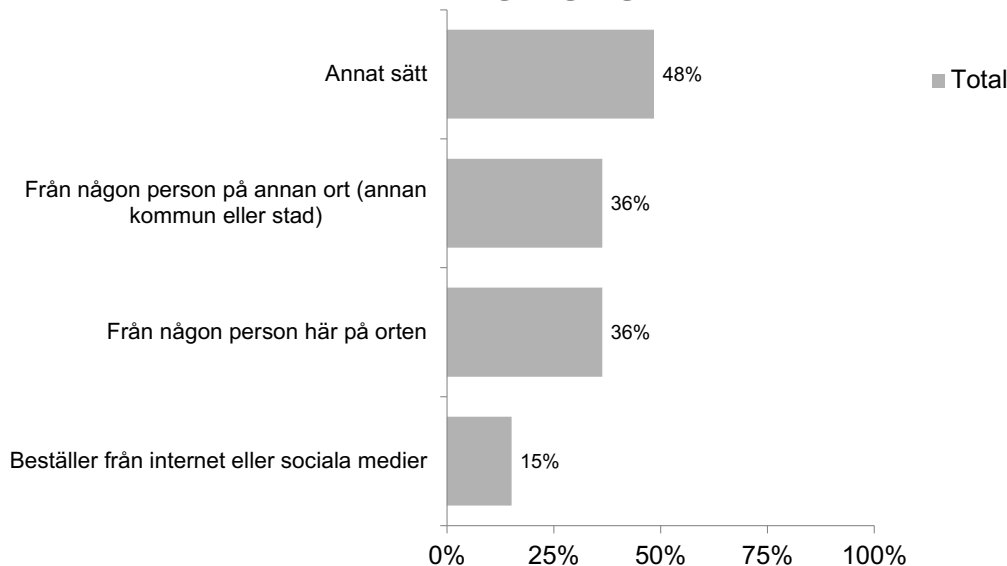
F8b. Andel som använt narkotika. Jämförelse över tid

F8c. Vilken eller vilka typer av narkotika har du använt?
 Besvarades endast av de som någon gång använt narkotika

F8d. Hur fick du/får du tag på narkotika?
 Besvarades endast av de som någon gång använt narkotika

G. Arbete

I detta avsnitt ställs några frågor om arbete och företagande.

Arbetsmarknaden har de senaste åren förändrats och detta har påverkat unga i stor grad. Etableringsåldern har ökat och likaså har kraven på kompetens och utbildning kraftigt ökat. Enligt Folkhälsomyndigheten är en ökad medvetenhet bland unga om dessa krav och svårigheter något som påverkar ungas hälsa. Enligt flera studier oroar sig även många unga över framtiden och möjligheten att få ett arbete.¹

En fullföljd gymnasieutbildning är det viktigaste för att unga senare ska få ett arbete.² En annan sak som även kan vara viktig för kommunen är att arbeta för att fler ungdomar får möjligheten till arbetserfarenhet via extrajobb och sommarjobb, vilket också kan öka chanserna för en senare etablering på arbetsmarknaden.

I rapporten "Unga röster 2016" framkommer det också att många ungdomar efterfrågar mer praktik, mer information från skolan om hur arbetsmarknaden fungerar, mer studiebesök och möjligheten att få träffa olika personer som berättar om sina yrken.³

"Mer jobb för unga vi vill tjäna pengar och kunna köpa sakerna vi vill (...)"

– Svar på frågan om vad Ludvika kommun borde veta för att göra kommunen bättre för unga

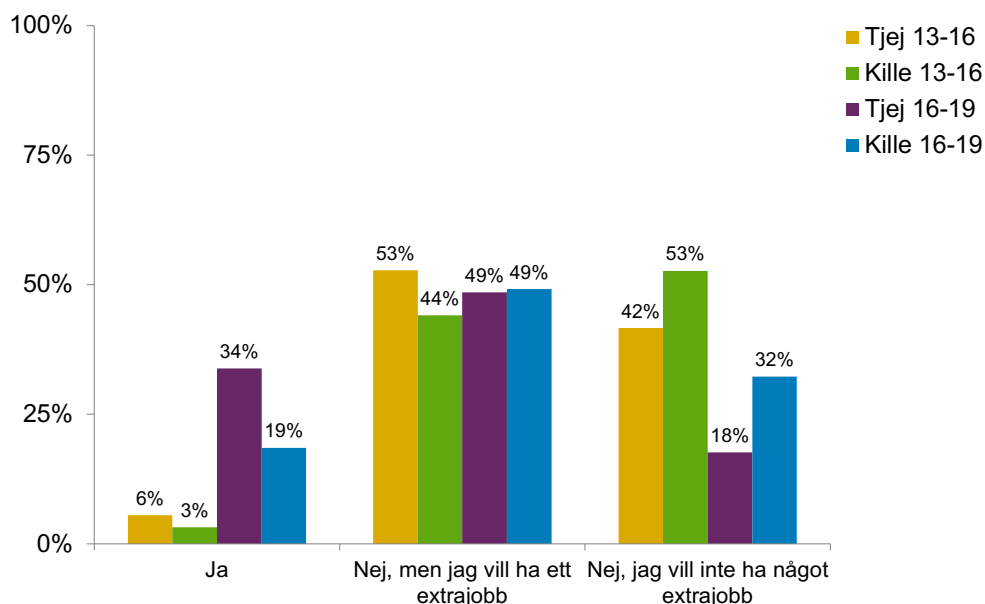
¹ Se exempelvis: Linneuniversitet 2016 "Sveriges ungdomar om framtiden." eller Mentor & Ungdomar.se "Unga röster 2016."

² Folkhälsomyndigheten 2018 "Varför har den psykiska ohälsan ökat bland barn och unga i Sverige?"

³ Mentor & Ungdomar.se "Unga röster 2016."

En andel om 4 % av högstadieungdomarna och 26 % av gymnasieungdomarna har ett extrajobb. Mellan 44-53 % svarar att de skulle vilja ha ett extrajobb. Tjejer i högstadiet är de som i högst grad svarar att de skulle vilja ha ett extrajobb medan tjejer i gymnasiet är de som högst grad redan har ett extrajobb. Vid en jämförelse med rikssnittet framgår det att andelen ungdomar med extrajobb är på en lägre nivå i Ludvika. Över tid kan vi i diagram G1b även se att andelen gymnasieungdomar med extrajobb har minskat sedan år 2021.

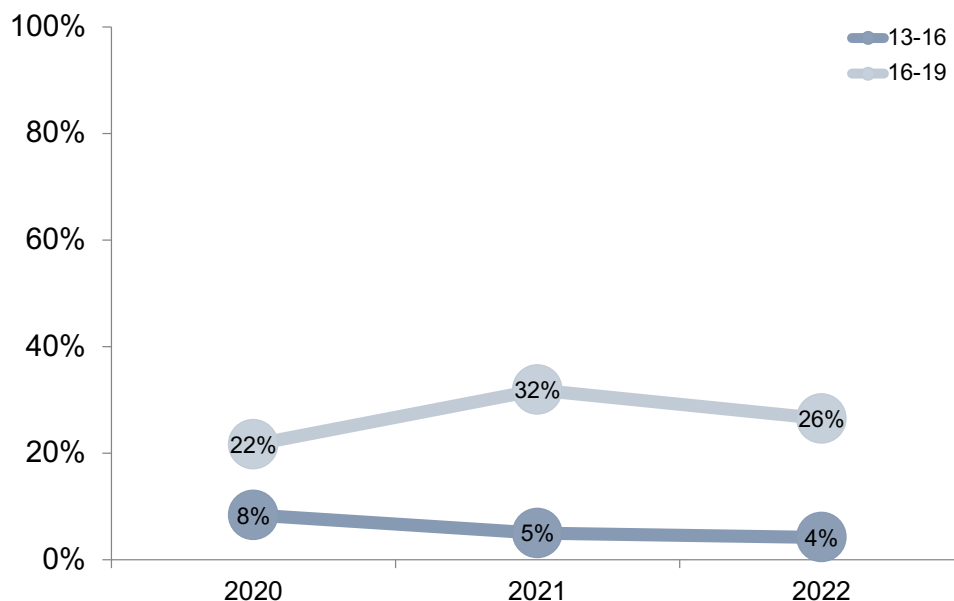
G1. Har du något extrajobb just nu?

G1a. Andel med extrajobb just nu: Jämförelse med rikssnittet

Ludvika högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
4%	11%	26%	33%

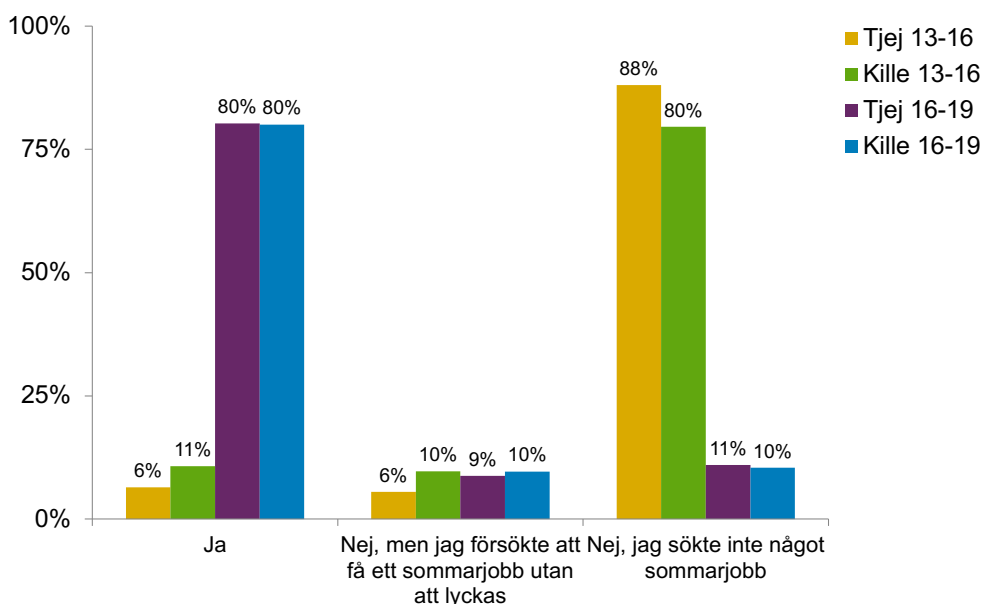
G1b. Andel med extrajobb just nu: Jämförelse över tid

Andelen högstadieungdomar som har haft ett sommarjobb den senaste sommaren är 9 %. Detta är lägre än rikssnittet för högstadieungdomar, och är även lägre än tidigare år. Andelen gymnasieungdomar som hade ett sommarjobb i somras, 80 %, är klart högre än för högstadieungdomarna och även högre än rikssnittet. Det är även en ökning sedan tidigare år.

Vanligast bland gymnasieungdomarna är att de fick sitt sommarjobb genom kommunen, se diagram G2c på följande sida. Det vanligaste svaret bland högstadiekillarna är att man fått jobbet genom någon i den egna familjen. Svaret för högstadietjejerna redovisas inte på grund av för få svar.

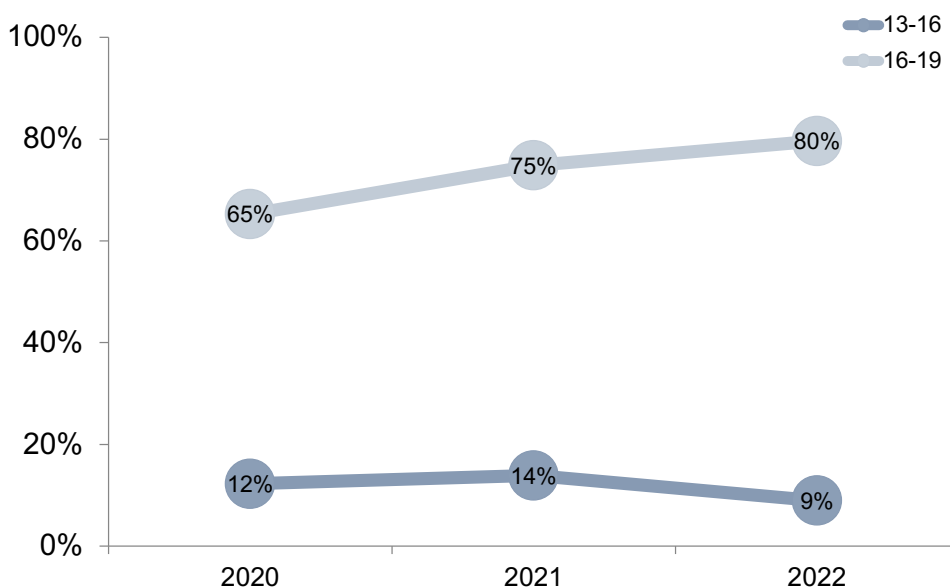
G2. Hade du ett sommarjobb i somras?

G2a. Andel med sommarjobb den senaste sommaren: Jämförelse med rikssnittet

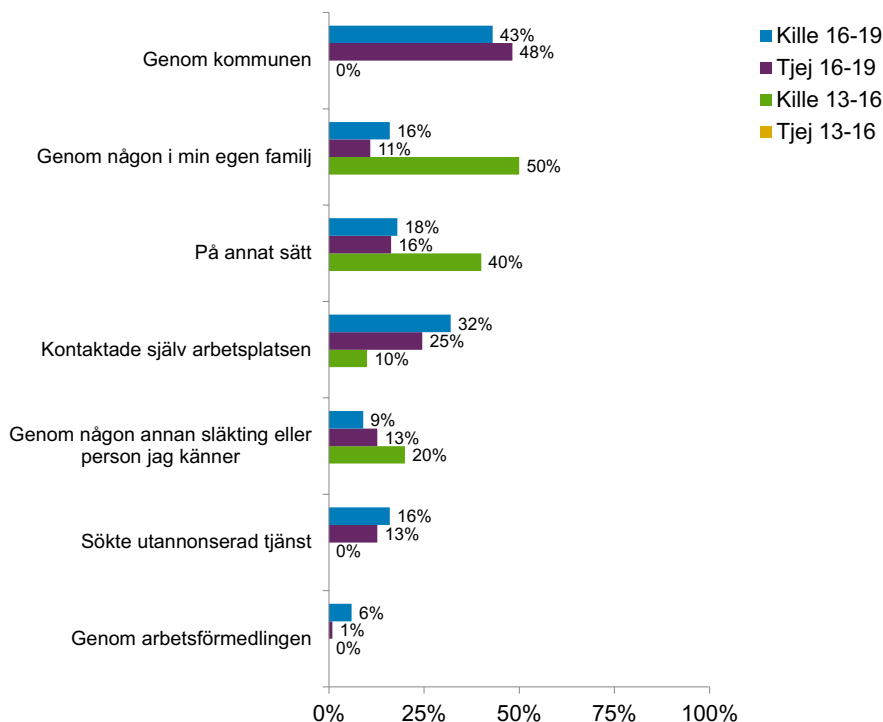
Ludvika högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
9%	21%	80%	73%

G2b. Andel med sommarjobb den senaste sommaren: Jämförelse över tid

G2c. Hur fick du ditt sommarjobb?

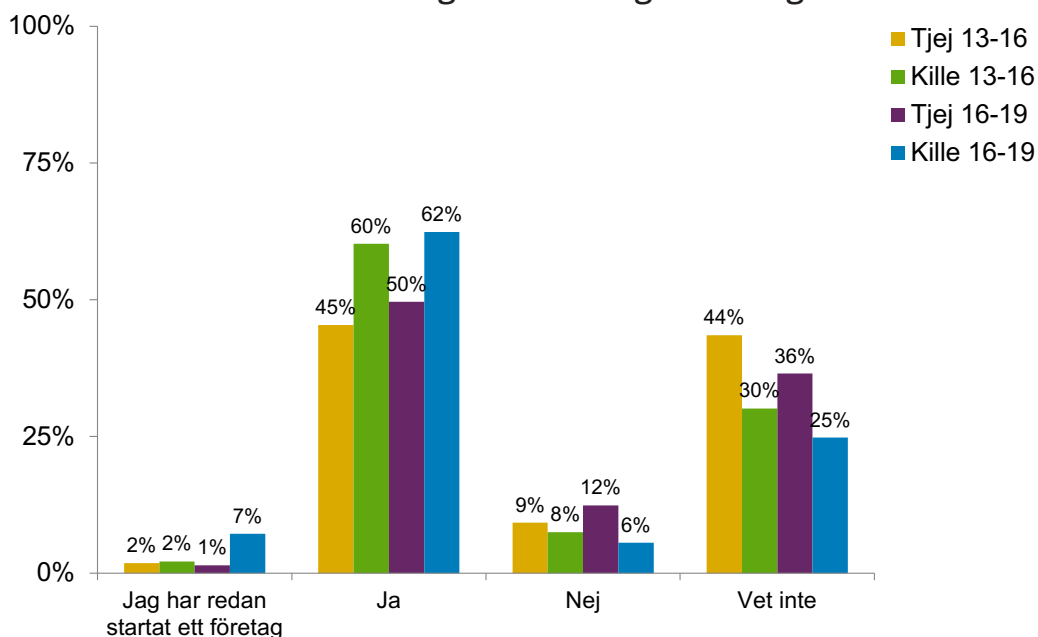
Besvarades endast av de som hade ett sommarjobb i somras

Inställning till eget företagande

Ungdomarna fick även svara på en fråga om deras inställning till att starta eget företag. 45-50 % av tjejerna och 60-62 % av killarna svarar att de skulle kunna tänka sig att starta eget i framtiden. Därutöver svarar 1-7 % att de redan har ett företag. Andelen som kan tänka sig starta eget är på en liknande nivå i Ludvika som för rikssnittet.

G3. Skulle du kunna tänka dig att starta eget företag i framtiden?

G3a. Skulle du kunna tänka dig att starta eget företag i framtiden? Andel "Ja" jämförelse med rikssnittet

Ludvika högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
51%	53%	56%	55%

”Kanske att skolan borde lära barnen mer om vad dom kan göra efter grundskola och hur dom kan göra det (...)”

– Svar på frågan om vad Ludvika kommun borde veta för att göra kommunen bättre för unga

H. Framtid

I det sista avsnittet i Lupp-enkäten ställs frågor om hur ungdomarna ser på framtiden, vad de vill göra och huruvida de planerar att flytta från kommunen.

Som tidigare nämnts i avsnittet om arbete så oroar sig många ungdomar över framtiden. I rapporten ”Unga röster 2016” svarar hela 4 av 10 att de känner oro för framtiden. I samma studie framkommer det att oron ökar i takt med ungdomarnas ålder.¹ Flertalet studier påvisar att ungas oro inför framtiden är kopplat till bland annat studieresultat och jobbomöjligheter.

Även förändrade förutsättningar kopplat till rådande pandemi och klimatförändringarna är två ytterligare aspekter som kan bidra till oro bland unga, vilket bland annat tas upp i Bris rapport ”Hållbara liv: Om barnets rättigheter, barns uppväxtvillkor och samhällets ansvar”. I rapporten konstateras också att relationer, existentiella frågor och identitet är aspekter som kan skapa oro för framtiden bland unga. Även oro över att hitta en bostad lyfts som en sak som kan bidra till att unga oroar sig för framtiden.²

¹ Mentor & Ungdomar.se ”Unga röster 2016.”

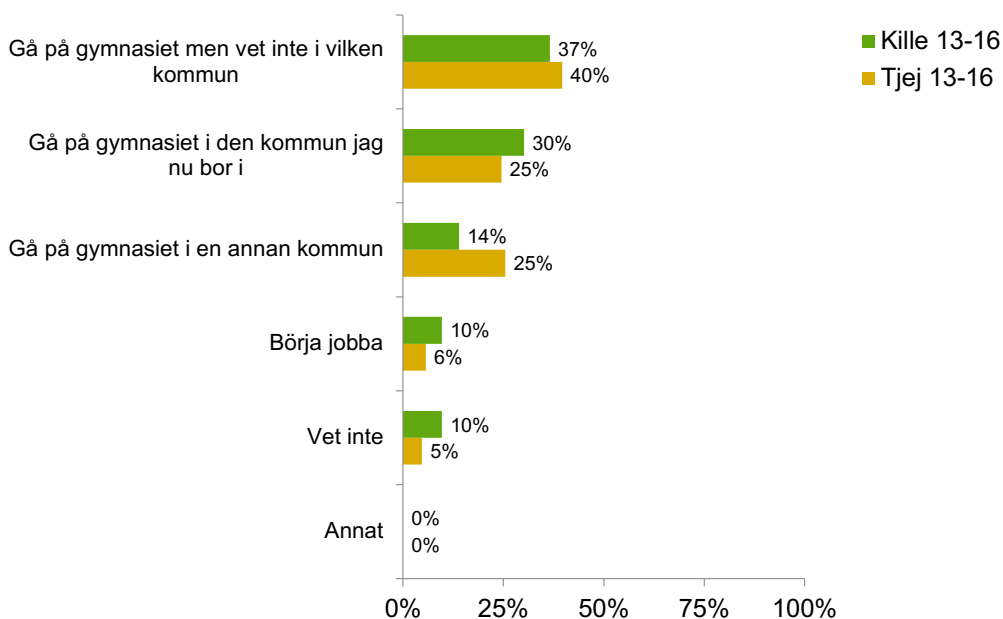
² Bris 2020: ”Hållbara liv: Om barnets rättigheter, barns uppväxtvillkor och samhällets ansvar”

Vad unga i högstadiet vill och tror de kommer göra

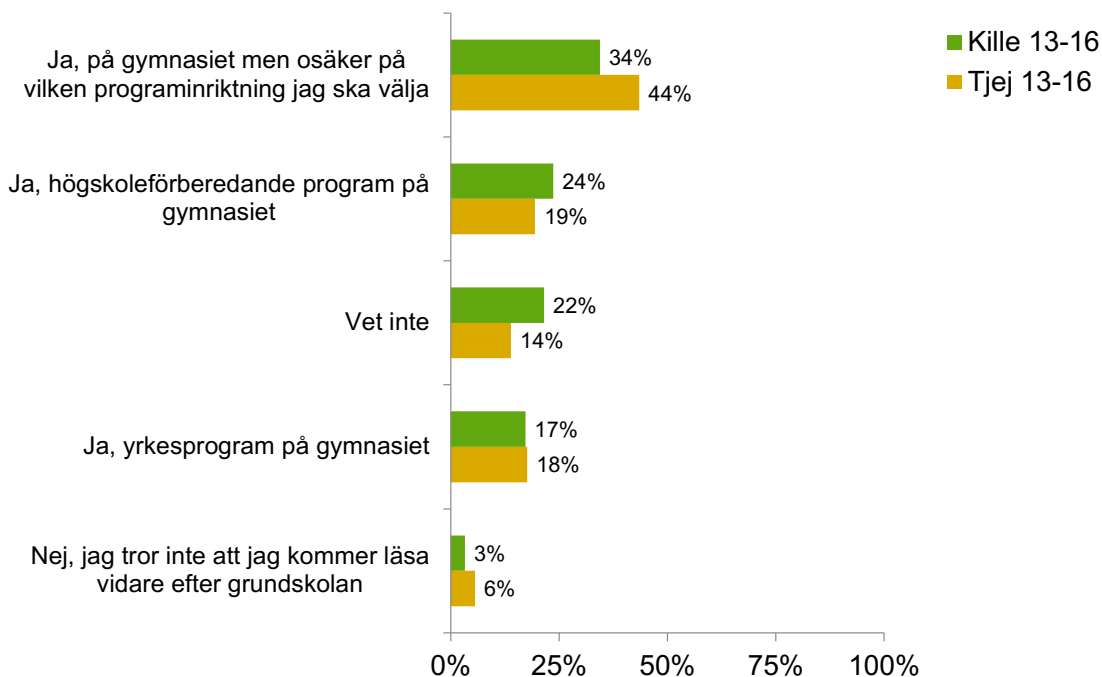
En stor majoritet av ungdomarna i högstadiet skulle helst gå en gymnasieutbildning (i kommunen eller på annan ort) efter grundskolan, se diagram H1a. En mycket liten andel, 6-10 %, vill helst börja jobba.

Som det framgår i diagram H1b tror en stor majoritet av högstadieungdomarna att de kommer läsa vidare på gymnasiet, direkt eller senare. 14-22 % vet inte om de kommer läsa vidare efter grundskolan.

H1a. Vad skulle du helst vilja göra direkt efter grundskolan?

H1b. Tror du att du kommer läsa vidare efter grundskolan (direkt eller senare)?

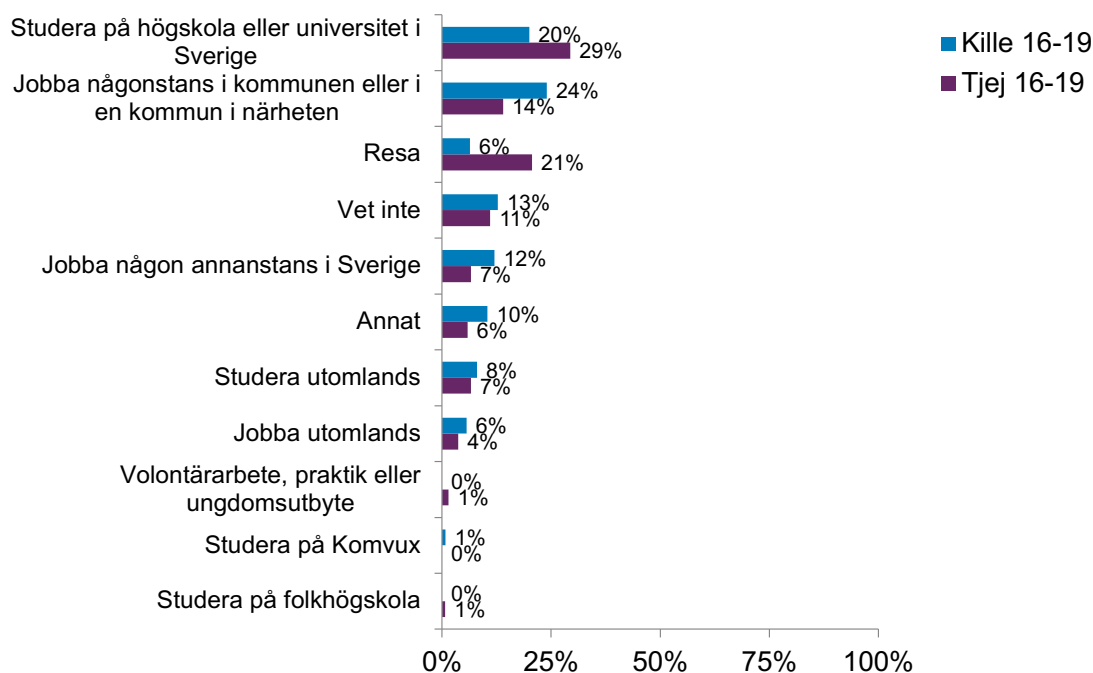

Vad unga i gymnasiet vill och tror de kommer göra

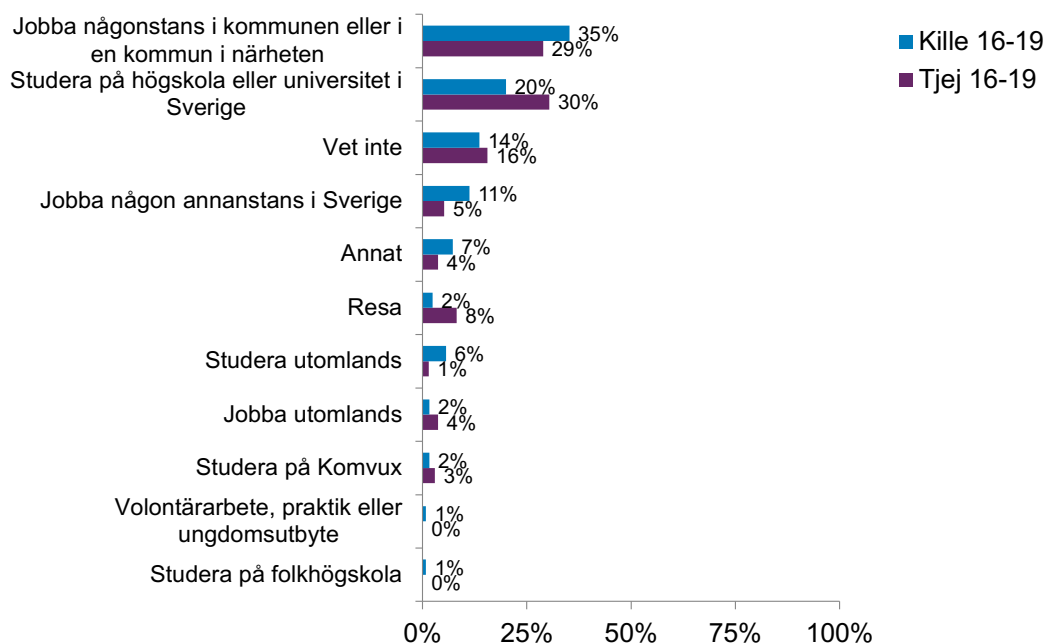
20 % av killarna och 29 % av tjejerna i gymnasiet svarar att de helst vill studera på högskola eller universitet i Sverige efter gymnasiet, se diagram H1c. Tjejer vill även resa i högre grad än killar. Killar svarar däremot i högre grad än tjejer att de helst vill jobba.

Tjejerna tror i högre grad än killarna att de kommer studera på högskola eller universitet i Sverige direkt efter gymnasiet. Killarna tror i något högre grad än tjejerna att de kommer jobba i kommunen eller i en kommun i närheten.

H1c. Vad skulle du helst vilja göra direkt efter gymnasiet?

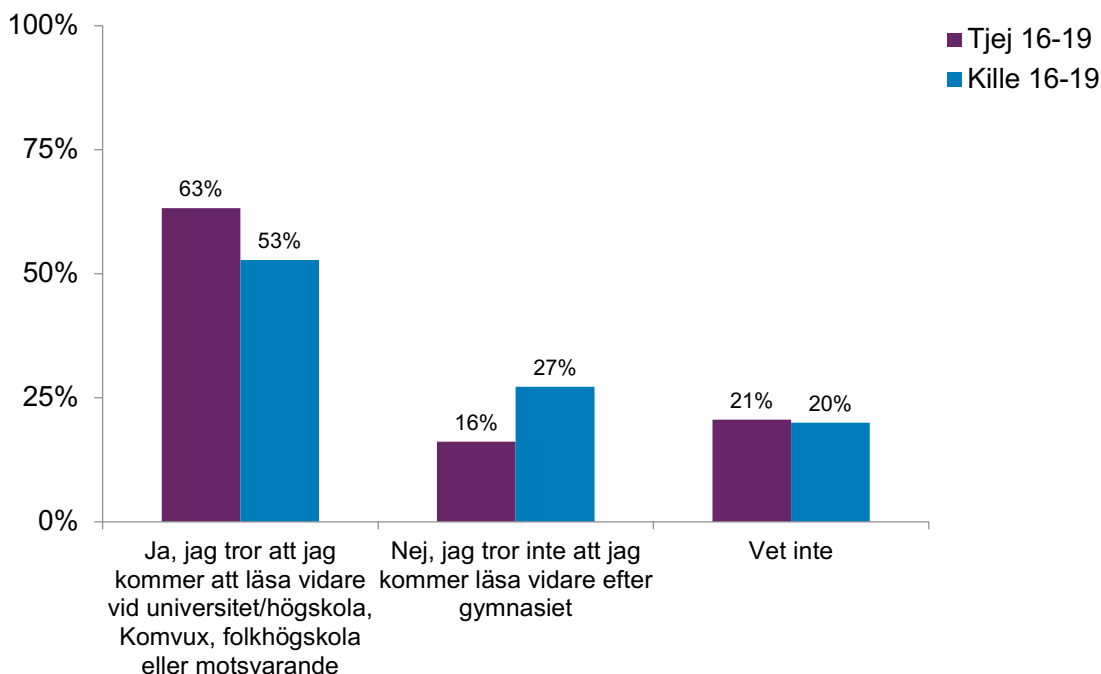

H1d. Vad tror du att du kommer göra direkt efter gymnasiet?

63 % av tjejerna och 53 % av killarna tror att de kommer att läsa vidare efter gymnasiet, direkt eller senare. Unga i Ludvika tror i lika hög grad som rikssnittet att de kommer läsa vidare. Jämfört med 2021 har andelen tjejer som tror att de kommer läsa vidare minskat något, medan andelen killar som tror det har ökat, från 34 % till 53 %, se diagram H2b.

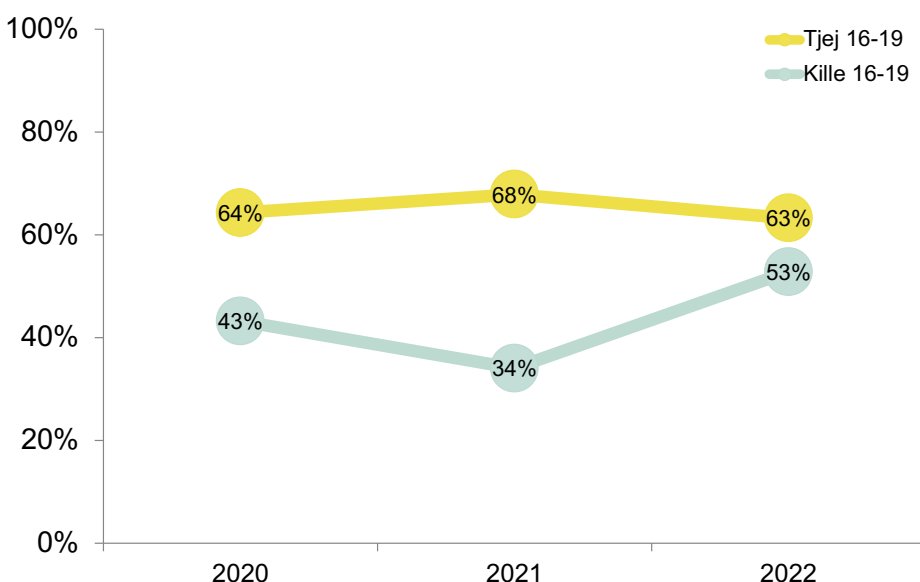
H2. Tror du att du kommer läsa vidare efter gymnasiet, direkt eller senare?

H2a. Tror du att du kommer läsa vidare? Jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Ja	58%	58%
Nej	22%	22%
Vet inte	20%	19%

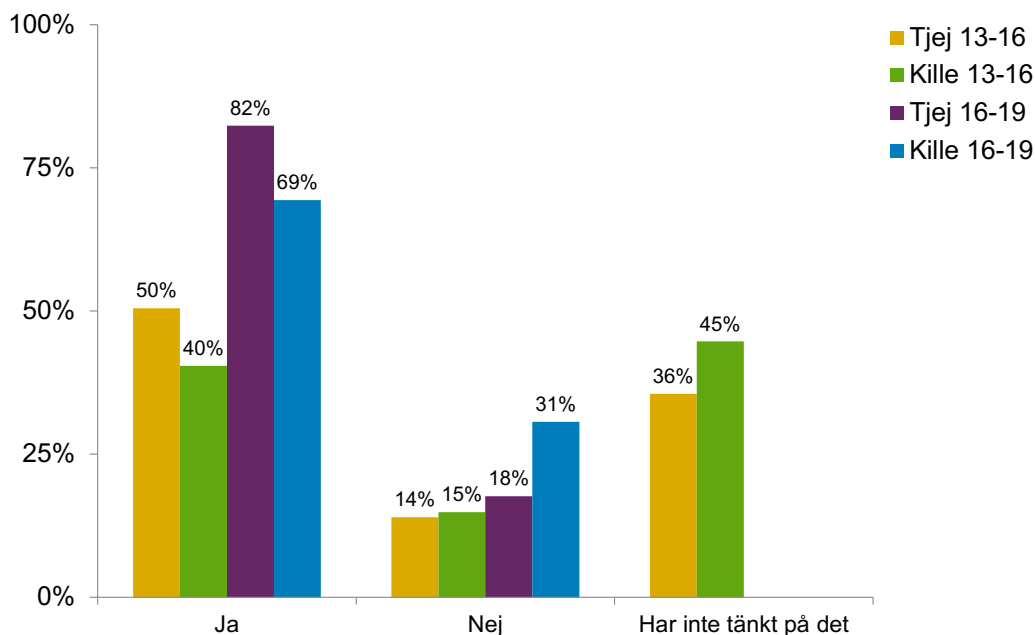
H2b. Tror du att du kommer läsa vidare? Jämförelse över tid

Flytta eller stanna i kommunen

Andelen som tror att de kommer att flytta från kommunen där de bor är högst bland gymnasieungdomarna, 76 % totalt. Bland högstadieungdomarna tror 45 % att de kommer flytta. Tjejer i respektive åldersgrupp tror att de kommer flytta i högre grad än killar i samma åldersgrupp. Andelen som tror att de kommer flytta bland ungdomarna i Ludvika är något högre jämfört med rikssnittet. Andelen ungdomar som tror de kommer flytta är likt hur det såg ut år 2021.

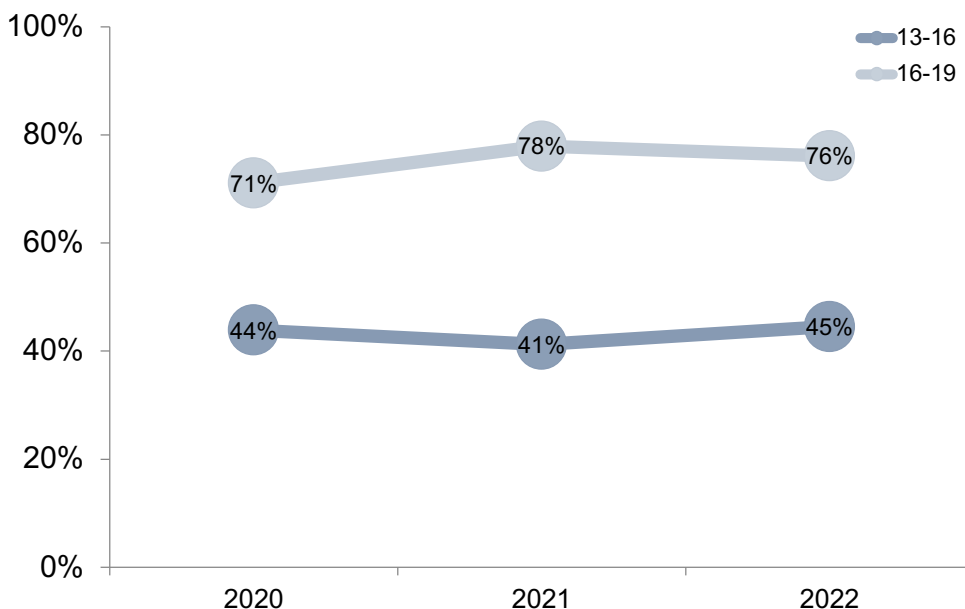
H4. Tror du att du kommer att flytta från kommunen där du bor?

H4a. Andelen som tror de kommer flytta: Jämförelse med rikssnittet

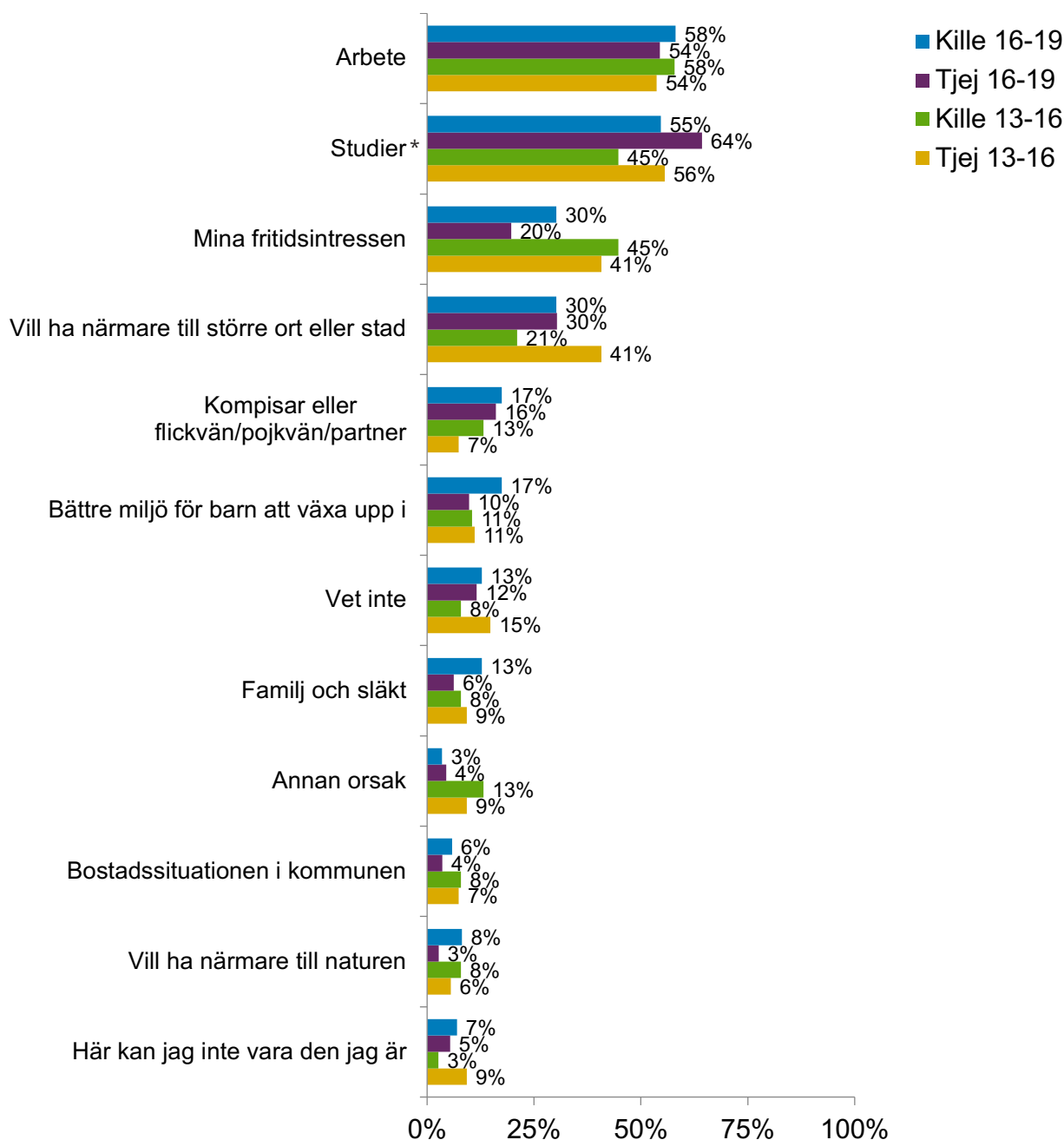
Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
45%	39%	76%	72%

H4b. Andelen som tror de kommer flytta: Jämförelse över tid

De som svarade att de tror att de kommer flytta fick svara på en följdfråga om varför. Många anger att de tror de kommer flytta på grund av arbete eller fortsatta studier. Gymnasietjejerna tror i högst grad att de kommer flytta på grund av studier, medan killar i något högre grad än tjejer tror att de kommer flytta på grund av arbete. Högstadietjejerna tror i högre grad än övriga att de kommer att flytta för att de vill ha närmare till en större ort eller stad. En relativt hög andel av högstadiungdomarna tror även att de kommer flytta på grund av sina fritidsintressen.

H4c. Av vilken anledning tror du att du kommer flytta från kommunen? Besvarades endast av de som tror de kommer flytta

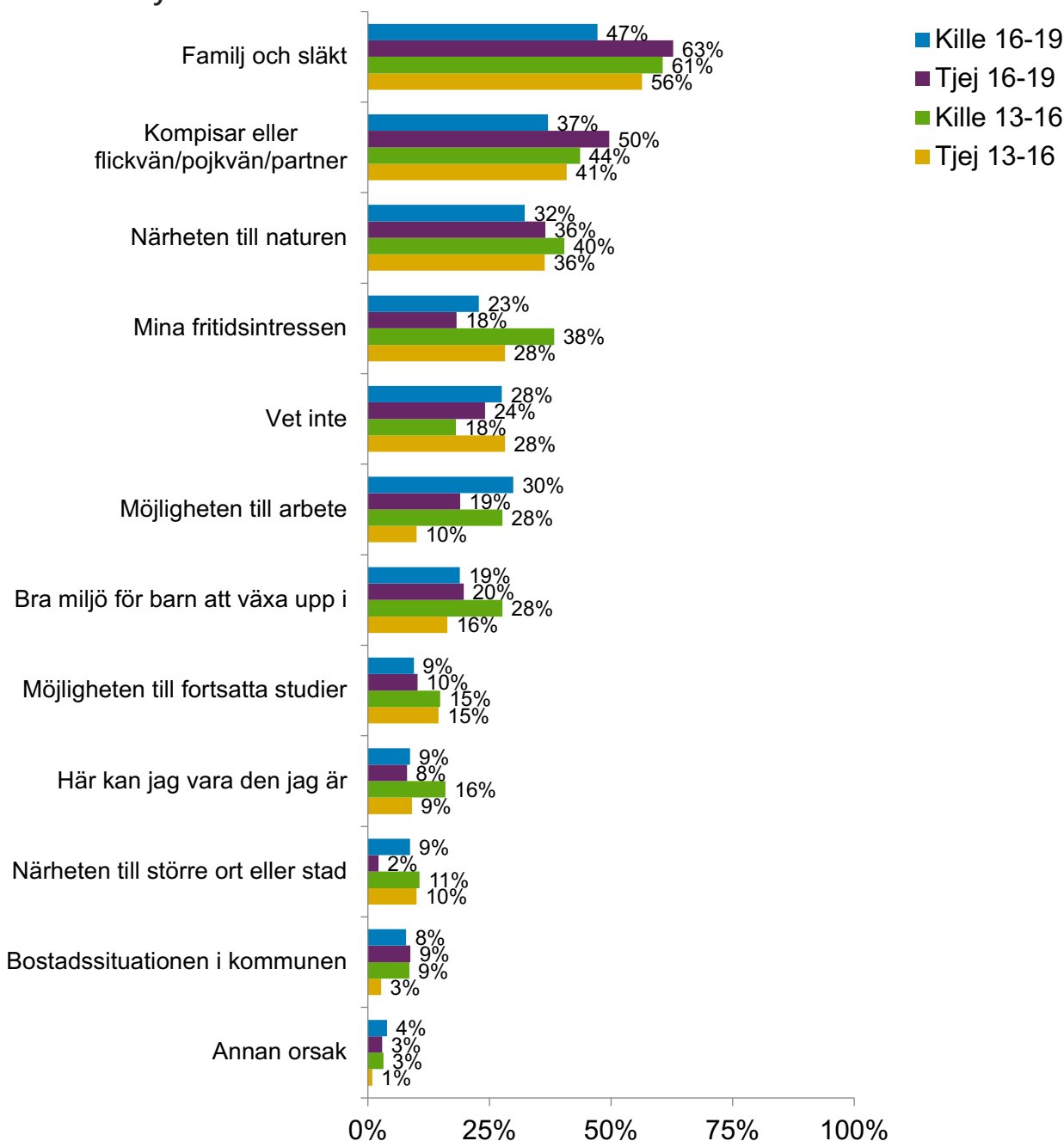
*Svarsalternativet är "Fortsatta studier" i gymnasieenkäten.

Det bästa med kommunen

I Lupp-enkäten ställdes en fråga om vad som är det bästa med att bo i Ludvika. Familj och släkt samt kompisar och partner är det som störst andel anger. Högstadiungdomarna, och särskilt killarna, svarar i högre grad än gymnasieungdomarna att deras fritidsintressen är det bästa med att bo i kommunen. Killar, både i högstadiet och gymnasiet, svarar i högre grad än tjejer att möjligheten till arbete är det bästa.

En relativt hög andel, 32-40 %, av ungdomarna har även angett att närheten till naturen är det bästa med att bo i Ludvika.

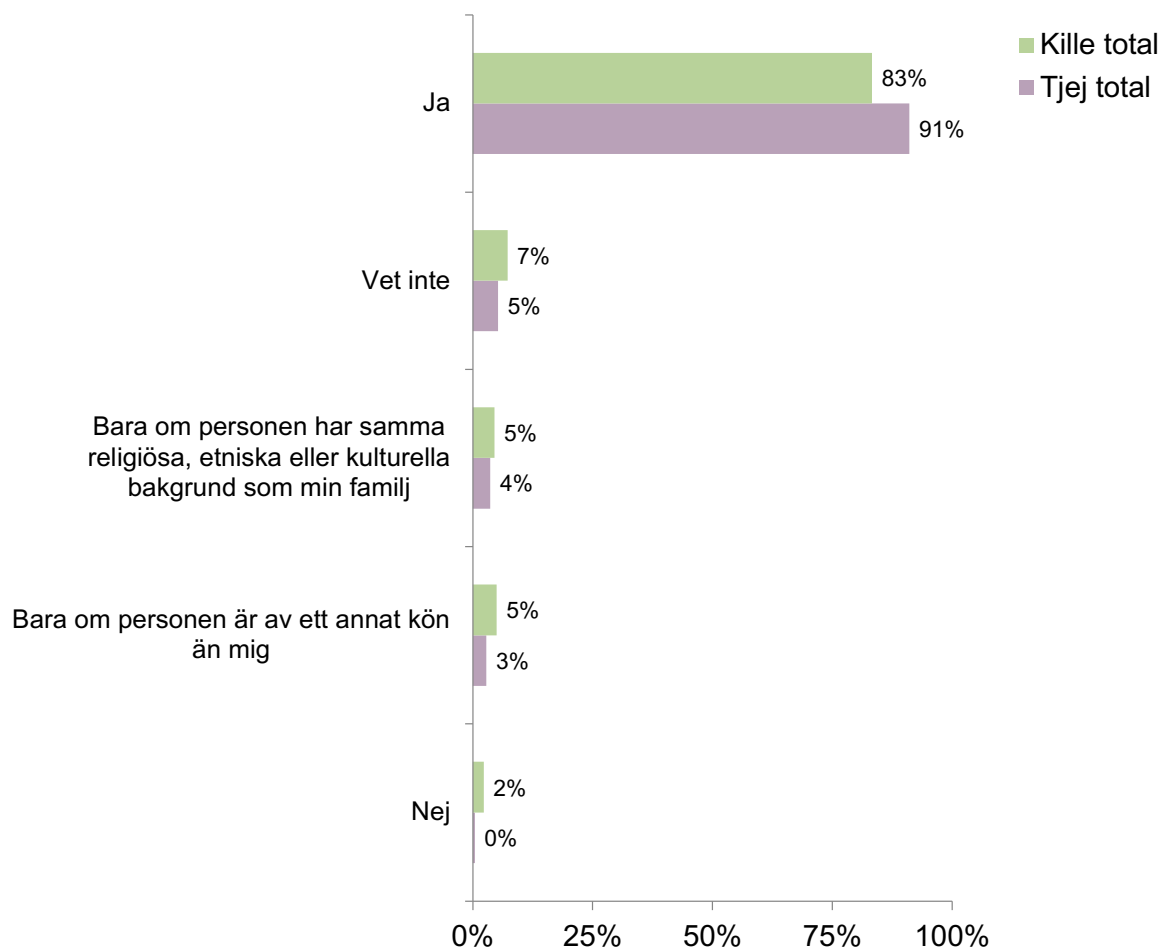
H5. När du tänker på hur det är att bo i din kommun, markera det eller de alternativ som du tycker är det bästa med att bo i din kommun?

Vem unga får gifta sig med

I enkäten ställdes även en fråga om huruvida ungdomarna får gifta sig med vilka de vill. Totalt 91 % av tjejerna och 83 % av killarna svarar att de får det.

H6. Får du gifta dig med vem du vill?

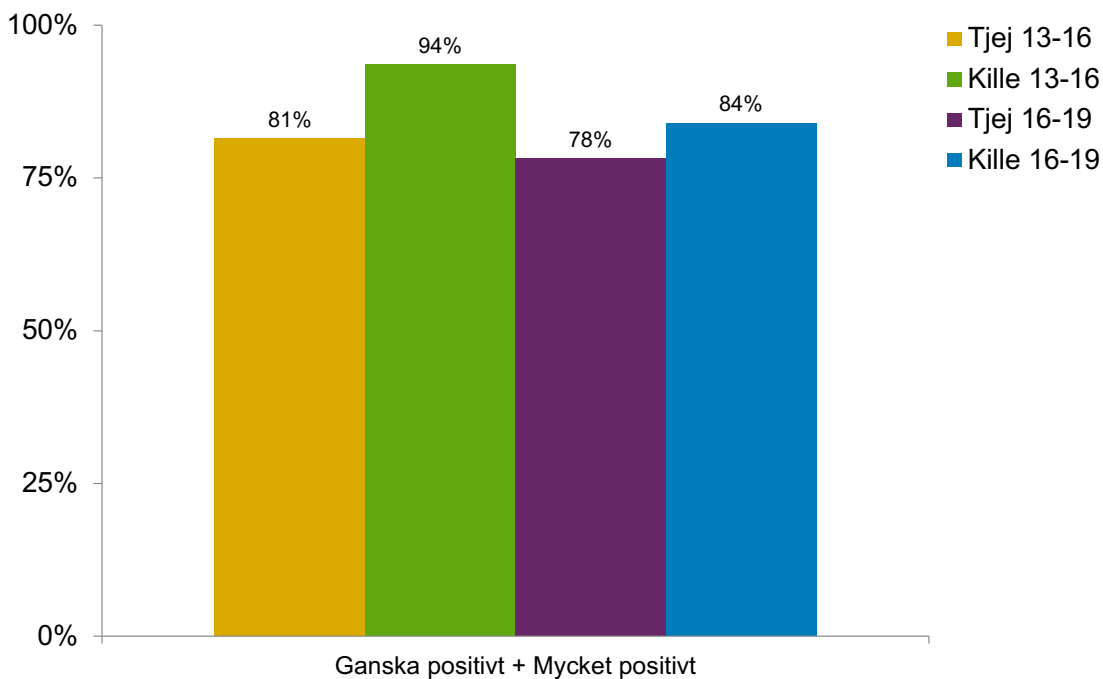
Framtid

Som framgår i diagram H7 på nästa sida svarar en stor andel, 86 % av högstadiungdomarna och 81 % av gymnasieungdomarna, att de har en mycket eller ganska positiv syn på framtiden. Tjejer ser mindre positivt på framtiden än killar.

Gymnasieungdomarna ser mindre positivt på framtiden än rikssnittet. Över tid ser vi även att andelen tjejer med en positiv syn på framtiden minskat.

H7. Hur ser du på framtiden?

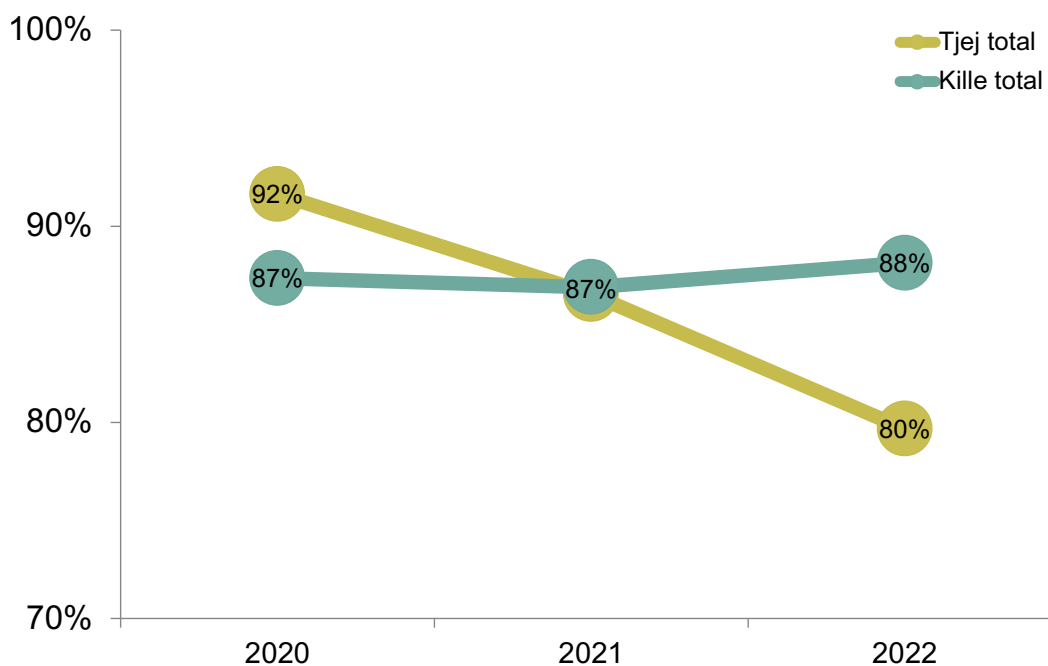
Andel som svarat ganska positivt och mycket positivt

H7a. Hur ser du på framtiden? Jämförelse med rikssnittet

	Ludvika kommun högstadiet	Riket högstadiet	Ludvika kommun gymnasiet	Riket gymnasiet
Mycket + ganska positivt	86%	86%	81%	87%

H7b. Hur ser du på framtiden? Andel mycket + ganska positivt. Jämförelse över tid

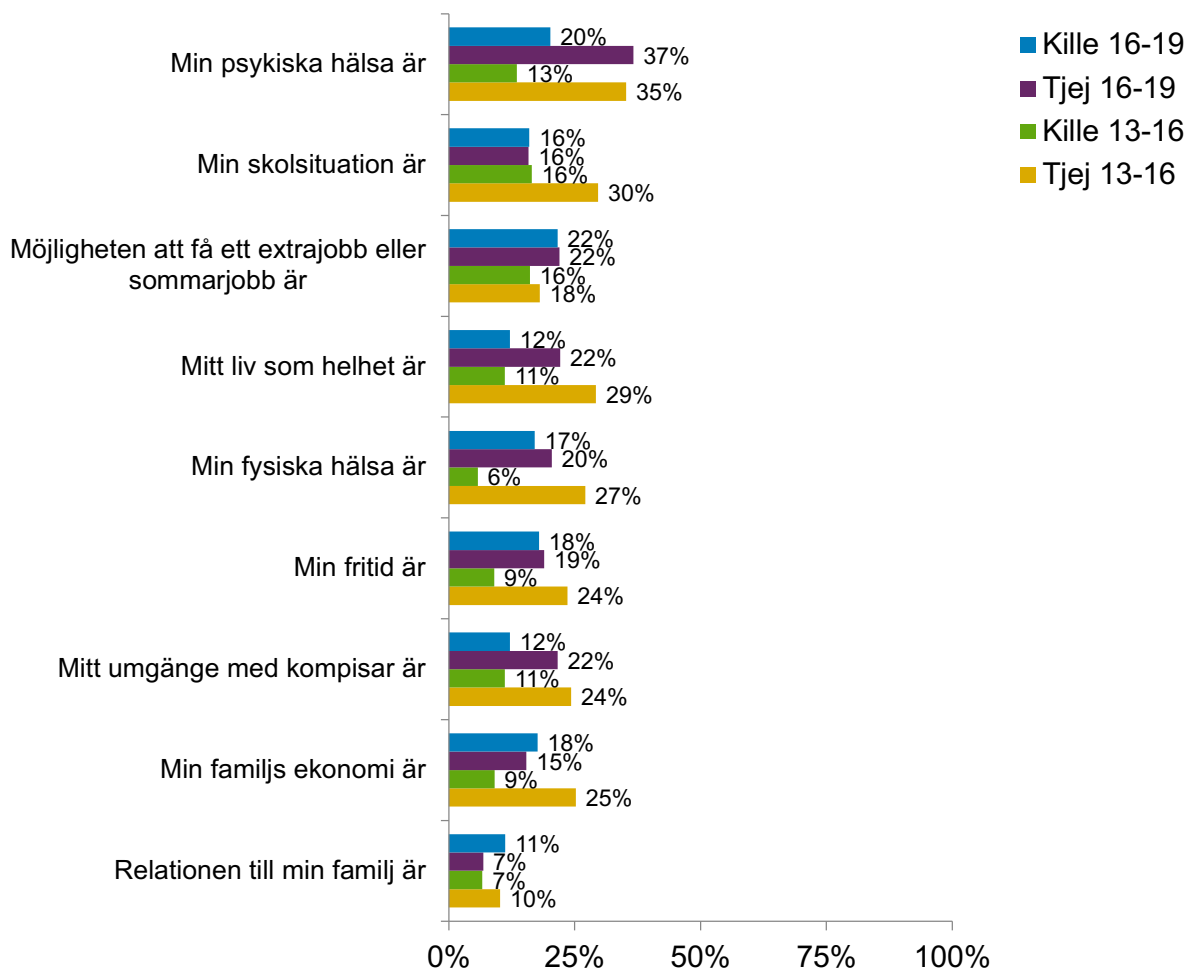
Corona-pandemin

Det ställdes även en fråga för att kunna se hur ungdomarna har påverkats av Corona-pandemin. Utifrån diagrammet nedan (H8) kan vi se att en relativt hög andel av tjejerna svarar att deras psykiska hälsa blivit sämre på grund av pandemin. 35-37 % av tjejerna svarar att deras psykiska hälsa blivit sämre. Motsvarande andel bland killarna är 13-20 %.

Tjejer, främst i högstadiet, uppger även i högre grad än killar att deras fysiska hälsa, umgänge med kompisar och livet som helhet blivit sämre. Högstadietjejerna uppger i högre grad än övriga att deras skolsituation förändrats till det sämre samt att deras familjs ekonomi blivit sämre.

Ungdomarna fick även i fritext skriva något om hur Corona-pandemin har påverkat dem. Några citat redovisas på följande sida.

H8. Om du tänker på hur det är nu och hur det var innan Corona-pandemin började – På vilket sätt har ditt liv förändrats på grund av Corona-pandemin? Andel som svarat "Lite sämre" eller "Mycket sämre".

H9. Vill du tillägga något om hur Corona-pandemin har påverkat dig?

"Jag missade många upplevelser på grund av pandemin och livet var mycket tråkigare under den tiden."

– Kille, gymnasiet

"Många elever får inte sommarjobb trots att de ansöker vilket ger de negativ syn på framtiden."

–Kille, gymnasiet

"Har blivit mer och mer sittandes vid min dator och det är inte bra för då försämras min sociala förmåga."

– Tjej, högstadiet

"Låtit mig sitta mer med min kära familj."

–Kille, högstadiet

"Det var jobbigt att ha distans."

– Tjej, gymnasiet

Referenslista

- Amnå Erik, Ekström Mats & Stattin Håkan 2016: Ungdomars politiska utveckling
- Bris 2020: "Hållbara liv: Om barnets rättigheter, barns uppväxtvillkor och samhällets ansvar"
- Brottsförebyggande rådet 2009: Grövre våld i skolan
- Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning: CAN:s nationella skolundersökning 2022
- Folkhälsomyndigheten 2018: Skolbarns hälsovanor i Sverige 2017-2018
- Folkhälsomyndigheten 2018: Varför har den psykiska ohälsan ökat bland barn och unga i Sverige?
- Kommittédirektiv 2014:111. Demokratisk delaktighet och inflytande över det politiska beslutsfattandet
- Länsstyrelsen Västerbotten 2015: Idrott och normer
- Mentor & Ungdomar.se 2016: Unga röster 2016. Tema: integration
- Mind 2018: En rapport om ungas psykiska hälsa
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2007: Fokus 07: En analys av ungas hälsa och utsatthet
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2010: Fokus 10: Om ungas inflytande
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2013: Fokus 13: Unga och jämställdhet
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2014: Fokus 14 - Om ungas fritid och organisering
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2019: Fokus 19: Ungas möjlighet till inflytande på lokal nivå
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor: Ung idag 2020: Ungas rätt till en meningsfull fritid
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2021: Fokus 21: Om ungas samhällsengagemang
- Mörk, Sjögren & Svaleryd 2014: Hellre rik och frisk – om familjebakgrund och barns hälsa
- Regeringens proposition 2013/14:191. Med fokus på unga - en politik för goda levnadsvillkor, makt och inflytande
- SCB 2020: Genomförandet av Agenda 2030 i Sverige
- Skolinspektionen 2010: Framgång i undervisningen
- Skolinspektionen 2020: Grundskolors arbete med jämställdhet
- Skolverket 2009: Grövre våld i skolan
- Skolverket 2011: Utvärdering av metoder mot mobbning
- SOU 2009:64 Flickor och pojkar i skolan - hur jämställt är det?
- SOU 2016:5: "Låt fler forma framtiden" del A
- SOU 2016:55: Det handlar om en jämlik hälsa
- Statens medieråd: Ungar och medier 2019
- Sveriges Kommuner och Landsting 2014: Ungas inflytande och delaktighet
- Sveriges Kommuner och Landsting 2015 Utbildning - Nyckeln till arbete
- Sveriges Kommuner och Landsting 2018: Maskulinitet och jämställd skola: Arbete för ökad trygghet och bättre studieresultat.
- Sveriges Ungdomsråd 2012, Medborgarprojektet: Ni kan bättre

